

Wason
DS 531
D 642 +

ĐỜI

14

**INDIRA GANDHI
NGƯỜI ĐÀN BÀ
TRÊN MIỆNG
NÚI LỬA**

ĐỜI

114

**ĐẶC BIỆT : INDIRA GANDHI : NGƯỜI ĐÀN BÀ TRÊN BIỂN LỬA.
VÀ NHỮNG TRANG HÌNH ẢNH THUỘC PHẦN CHỦ ĐỀ**

- NGƯỜI ĐÀN BÀ TRÊN BIỂN LỬA : INDIRA GANDHI CON NGƯỜI VÀ CUỘC ĐỜI CHÍNH TRỊ : thiệquang
- GOLDA MEIR : BÀ GIÀ ĐÁNH GIẶC
- CHÂN DUNG CÁC NỮ CHÍNH KHÁCH Ở VIỆT NAM : hâtúcdạo

2

CHÁNH TRỊ

- MỤC TIÊU CHÍNH TRỊ CỦA MẶT TRẬN CẨM BỐT : lý-lai-nguyên
- NGÀY CHẾN TRANH VIỆT PHÁP BÙNG NỔ : KẾ HOẠCH NAVARRE

3

VĂN NGHỆ

- LỜI MINH XÁC CỦA NHẠC SĨ LÊ DINH VỀ BAN TAM CA ĐỒNG PHƯƠNG nhạc chủ đề
- CHÚNG TÔI CHỜ : cạc sĩ
- CẢNH HOA CHÙM GỬI : quỳnhhdao
- NỤ CƯỜI DƯỚI MỘ : hoànghảithủy
- KẼ BẮN MÁU : nguyễnthuylong

4

CÁC MỤC THƯỜNG XUYỀN

- NÓI VỚI ĐẦU GỐI • THƠ ĐỜI • SINH TỬ PHÙ • TRANG THƠ
- ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỖ BUỒN TINH HOA • THỜI SỰ THẾ GIỚI • THỜI SỰ TRONG NƯỚC • ĐIỆN ẢNH • NHIẾP ẢNH • SINH HOẠT NGHỆ THUẬT

ĐỜI • NĂM THỨ BA • SỐ 114 • TUẦN LỄ TỪ 23-12-1971 ĐẾN 30-12-1971

Tòa soạn
143-145 Cống Quỳnh
Saigon
Đ.T. 22.323

Chủ nhiệm
Bà Trần thị Anh Minh

Chủ trương biên tập

CHU TỬ
và nhóm Sống

GIÁ 50đ

Giao dịch Quảng cáo
Hội ông Linh
143.145 Cống Quỳnh
SAIGON

Bài gởi báo đời miễn gởi cho báo khác và ngược lại. Nhà báo không trả lại báo thảo

PHÁT HÀNH MỖI SÁNG THỨ NĂM TRONG TUẦN

Những người đàn bà trên miệng Núi Lửa

Hiện nay hai vùng chiến thuật trên thế giới có thể làm nổ bùng cuộc đại chiến thứ ba, đó là vùng Trung Đông và vùng Ấn Hồi. Một nơi là quê hương của đạo Từ Bi, giải thoát, nơi Đức Phật Thích Ca ra đời. Còn nơi kia là quê hương của Thiên Chúa Giáo, Hồi Giáo nơi Đức Chúa Jesus và giáo chủ Mohammed giảng sinh. Và tại cả hai nơi đó, đều có những người đàn bà đang nắm quyền lãnh đạo.

Bà Indira Gandhi, 53 tuổi, đã làm thủ tướng Ấn Độ từ năm 1967 sau khi thủ tướng Shastri chết, bà cai trị 560 triệu dân Ấn, mà mỗi năm dân số lại tăng thêm mười triệu, một khối dân phức tạp nói 1652 thứ tiếng nói khác nhau, với 14 tiếng nói được công nhận chính thức mà quốc ngữ Hindi chỉ là tiếng nói phổ thông của khoảng 200 triệu người.

Bà Golda Meir, 73 tuổi, làm thủ tướng Do Thái từ năm 1969 sau khi cựu thủ tướng Levi Eshkol từ trần. Bà cai trị gần 3 triệu dân Do Thái, hợp nhất về chủng tộc, cũng như tôn giáo, ngôn ngữ.

Do Thái là quốc gia nhỏ bé bị ép chặt giữa các mối đe dọa của 51 triệu dân Ả Rập thuộc bảy quốc gia thù nghịch. Còn Ấn Độ thì xung đột thường trực với hơn 100 triệu dân Hồi Quốc (Pakistan) ở bên nách.

Do Thái có Mỹ trợ giúp, trong khi các nước Ả Rập được Nga cung cấp vũ khí, Trung Cộng ủng hộ ngoại giao. Ấn Độ thì mới ký hiệp ước an ninh hỗ trợ với Nga, trong khi Hồi Quốc lại kết thân với Trung Cộng.

Cuộc chiến tranh sau cùng ở Trung Đông là cuộc chiến sáu ngày giữa Do Thái và các nước Ả Rập, mang đại thắng về cho quân đội Do Thái, hiện nay Do Thái vẫn chiếm cứ, một vùng đất của Ả Rập, rộng hơn cả chính lãnh thổ Do Thái. Hiệp ước do Mỹ dàn xếp.

Cuộc chiến tranh sau cùng ở bán đảo Ấn Độ kéo dài ba tuần vào năm 1966, kết thúc bằng thỏa ước ở Tashkent do Nga dàn xếp. Cuộc chiến tranh hiện nay đã giúp Ấn Độ chiếm vùng Đông Hồi, sau khi thủ phủ Dacca đầu hàng. Quốc gia Bangla Desh sẽ được thành lập, dưới sự bảo trợ của Ấn Độ và gián tiếp là của Nga.

Hai vùng đất đó, Trung Đông và Ấn Hồi vẫn là nơi sẵn sàng làm nổ tung kho thuốc súng của thế giới. Quyền lợi của Nga, Mỹ, Trung Cộng đều bị lôi cuốn vào các cuộc xung đột này, súng đạn của các siêu cường đều trút vào đây. Trong các cuộc xung đột trầm trọng đó, yếu tố chủng tộc, tôn giáo, đã lấn át các yếu tố ý thức hệ và chế độ chính trị. Và điều kỳ quái là ở cả hai nơi, những nước do đàn bà cai trị đều là những nước chiếm ưu thế. Và xin nhắc lại, hai nơi đó lại là quê hương của những tôn giáo lớn nhất trên hoàn cầu!

VƯƠNG HỮU BỘI

Tuần này anh Chu Tử chắc không bình tâm để viết bài. Chúng tôi viết trước bài này để hàn chuyển cùng quý vị, tạm thay thế cho Chu Tử. Đáng lý ra chúng tôi để trắng trang báo này để chúng ta cùng chia sẻ nỗi buồn với anh, với nỗi trống trải trong lòng anh. Nhưng chúng tôi có thói quen mỗi khi buồn khổ thì hay đọc lịch sử. Đọc lịch sử để hòa mình trong dòng sống vô tận vô thủy vô chung, của toàn thể nhân loại, để ý thức mình chỉ là một giọt nước trong dòng sông luân lưu vĩnh cửu đó. Tuần này, chúng tôi muốn được tạm thay thế Chu Tử đọc một vài trang sử, với ý mong mỗi rằng nếu anh cầm tờ báo này đọc, chính anh cũng hòa mình trong dòng sông luân lưu bất tận đó, và chúng ta cùng ý thức nỗi nhỏ nhoi của mình trong cõi sống trần gian.

Vậy chúng tôi xin quý vị đọc mấy trang trong cuốn lịch sử Văn Minh Ấn Độ của Will Durant, do Nguyễn Hiến Lê dịch.

VƯƠNG HỮU BỘI

Cuộc xâm chiếm Ấn Độ của người Hồi

Suốt lịch sử nhân loại có lẽ không có trang sử nào đẫm máu bằng trang sử Hồi xâm chiếm Ấn Độ. Đọc nó ta đâm ra chán nản vì thấy rằng văn minh là một cái gì rất mong manh; cái thể thái bình bấp bênh, có trật tự mà lại tự do, văn vẻ đó có thể bị phá hủy bất kỳ lúc nào do những kẻ dã man ở ngoài vỏ, có khi do những quân dã man sinh ra ở ngay trong xứ nữa. Người Ấn đã phí sức trong các cuộc tranh biện và nội chiến, họ đã theo đạo Phật và đạo Jain (kỳ na giáo) mà những đạo đó không hợp với sự tranh đấu dũng cảm cần thiết cho đời sống, họ lo là với việc phòng vệ biên cương và kinh đô, bảo vệ của cải và tự do. Và các dân tộc Saptthe Hung nô, A Phú Hãn, Thổ rinh rập ở chung quanh, lúc nào thấy tinh thần Quốc Gia Ấn giảm xuống là xông vô liền. Trong bốn trăm năm (từ năm 600 đến năm 1000), Ấn Độ

KHA TRẦN ÁC

là cái mỗi nhữ họ, và sau cùng xâm lăng đã xảy ra.

Lần tấn công đầu tiên chỉ là một cuộc nhập khẩu ngắn ngủi do Multan chỉ huy, đánh thốc vào miền tây Pendjab rồi rút về (664 sau công nguyên). Trong 300 năm, tiếp theo nhiều cuộc nhập khẩu khác, hậu quả là người Hồi chiếm được thung lũng sông Ấn Hà (Indus, miền Tây Hồi bây giờ) gần đúng vào lúc người Ả Rập thua ở Poitiers (732 sau công nguyên) hết làm chủ Âu châu. Nhưng cuối thế kỷ thứ X, người Hồi mới thực sự xâm chiếm Ấn Độ.

Cuộc xâm lăng thứ nhất

Năm 997, một thủ lãnh Thổ tên là Mahmud làm vua tiểu quốc Ghazni, ở miền Đông A Phú Hãn. Hồi ời, ông ta thấy rằng vương quốc của mình trẻ trung quá mà lại nghèo còn Ấn Độ ở bên kia biên giới thì đã già cỗi mà lại giàu. Thế là lòng tham của ông nổi lên, viện cái cớ thiêng liêng là để diệt thói sùng bái ngẫu tượng ở Ấn (chúng ta nên nhớ Hồi Giáo không thờ thần nào khác ngoài Allah, tức thượng đế của họ, và họ thù ghét các tôn giáo khác), ông ta dặt một đạo quân thờ cái «đạo cướp bóc» vượt biên giới Ấn.

Ông ta đánh tan đạo quân Ấn không chuẩn bị kỹ ở Bhimnagar, tàn phá các thành thị, đền chùa, và chở về nước không biết bao nhiêu của cải người Ấn đã tích lũy trong mấy thế kỷ. Về tới Ghazni, ông ta trải các cướp bóc được cho các sư thần ngoại

quốc coi, làm cho bọn này ngạc nhiên, vô cùng tán thưởng; thái độ đủ hết đồ tế nhuyễn, các viên ngọc trai, hồng ngọc lấp lánh như nước hòa với rượu, các viên ngọc bích hình trái sim, và những viên kim cương bằng trái lựu.

Từ đó, quen mùi, mỗi mùa đông Mahmud lại đem quân xuống Ấn Độ, vơ vét cho đầy kho tàng của ông và cho quân lính thả cửa giết chóc, cướp bóc. Qua mùa xuân trở về kinh đô, ông ta ngày một giàu có hơn.

Ở Mathura (trên bờ sông Jumna) ông ta vô một ngôi đền, khiêng hết các tượng nạm vàng và đồ thờ, vàng bạc cũng vơ hết. Ông ta ngạc nhiên sao mà kiến trúc của ngôi đền vĩ đại đến thế, tinh phỏng rằng muốn xây cất lại thì phải tốn 100 triệu dinar (tiền cổ Ả Rập) và làm việc trong 200 năm. Vậy mà ông ta sai quét thạch du (dầu hỏa trong mỡ, chưa lọc) lên, đốt cho cháy rụi mới thôi.

Sáu năm sau ông ta cướp phá một thành phố trù phú khác ở Bắc Ấn, thành Somnath, giết sạch năm chục ngàn dân rồi chở hết của cải về Ghazni. thành một người có lẽ giàu nhất trong lịch sử nhân loại. Đôi khi ông ta tha chết cho dân chúng các thành phố chiếm được, lôi hết về nước, bắt làm nô lệ. Nhưng số nô lệ quá nhiều đến nỗi chỉ trong vài năm, giá rẻ mạt (vài quan tiền Pháp một tên).

Trước khi ra trận, Mahmud quì xuống cầu nguyện Allah phù hộ cho mình. Ông ta giữ ngôi được

một phần ba thế kỷ và khi chết, được các sư gia Hồi coi là ông vua lớn nhất của thời đại, và một trong những ông vua lớn nhất của mọi thời.

Các tên cướp khác noi gương

Thấy tên ăn cướp hạng nhất đó được coi như thần thánh, các lãnh tụ Hồi khác muốn noi gương nhưng không thành công bằng. Năm 1186, bộ lạc Ghuri ở A Phú Hãn xâm lăng Ấn Độ, chiếm Delhi, đốt phá các đền đài, chiếm của cải rồi lập một triều đại Hồi ở Delhi, vì vậy suốt ba thế kỷ, dân Bắc Ấn chịu một chế độ độc tài của ngoại nhân, thịnh thoắng phần uất quá phải nổi loạn, ám sát.

Vua Hồi khát máu đầu tiên là Kutub-d-Din. A-bak đáng làm «kiểu mẫu» cho cả loạt cường tín, dữ như beo, tàn nhẫn.

Một sư gia Hồi bảo: Ông ta phân phát của cải tới mấy trăm ngàn, nhưng những kẻ bị ông giết cũng tới mấy trăm ngàn.

Sau một lần thắng trận, ông «bắt 50.000 người làm nô lệ, cánh đồng đen nghịt người Ấn» mà hồi nhỏ chính ông ta đã bị bán làm nô lệ đấy.

Một ông vua Hồi khác, Balban trừng trị tội côn đồ hoặc phiến loạn, bằng cách cho voi giày hoặc lột da, hoặc vùi vào đồng rơm cho chết ngạt, hoặc treo cổ lên ở cửa thành Delhi. Khi một số người Mông cổ lại làm

ân ở Delhi, cải đạo theo Hồi giáo, muốn nổi loạn, vua Hồi Alan-d-Din trong một ngày giết hết các đàn ông Mung Cồ. Từ 15 tới 30 ngàn mạng.

Vua Hồi Muhammad-bin-Tughlak, kẻ đã giết cha để đoạt ngôi thành một nhà bác học nổi danh và 1 nhà văn có tài mặc dù nghiên cứu toán, vật lý và triết lý Hy Lạp ông ta còn tàn bạo hơn hết thấy các vua trước. Một người cháu ông nổi loạn, ông bắt vợ con người đó phải ăn thịt chồng và cha. Ông phá giá tiền tệ, cướp bóc, giết chóc làm cho trong xứ điêu tàn đến nỗi dân phải trốn vào rừng ở. Ông giết không biết bao nhiêu người Ấn và chính 1 sử gia Hồi đã phải bảo rằng «trước lâu và trong sân hoàng cung luôn luôn có hàng đồng xác người, bọn đao phủ phải lôi kéo, đâm chém nạn nhân suốt ngày tới lúc mệt đứt ra. Ông muốn dời đô lại Delautabad, ông ta bắt tất cả dân cư ở Delhi đi theo ông và Delhi thành một hoang địa. Hay tin một người mù còn ở lại Delhi, ông ta bảo lính lôi sênh sênh người đó tới kinh đô mới và tới nơi, kẻ khốn nạn chỉ còn có mỗi một giò.

Ông ta phàn nàn rằng dân không yêu ông, không nhận đúng đức công bằng sắt đá của ông. Ông ta thống trị Ấn Độ một phần tư thế kỷ và chết trên giường bệnh. Người nối dõi ông, Firoz Shah, chiếm xứ Bengale, ra lệnh hế ai cắt được một đầu người Ấn thì được thưởng và ông đã thưởng 180.000 đầu! Thiếu nó lệ thì ông tấn công các làng xóm. Và trời cho ông ta hưởng thọ được 80!

Còn vua Hồi Ahmed Shah, mỗi khi hay tin nội trong một ngày quân đội ông giết được 20.000 thường dân Ấn Độ thì mở tiệc ăn mừng luôn ba ngày liền.

Tại sao họ thán trọng?

Những ông vua đó thường có khả năng hết mà bọn trung thành với họ đều can đảm, khéo mưu tính nên họ mới giữ được quyền hành mà cai trị dân Ấn đông hơn họ gấp bội. Phải nhận rằng một phần cũng nhờ tôn giáo nhất thần của họ có xu hướng hiếu chiến, khắc kỷ, cương cường hơn các tín ngưỡng trong dân gian Ấn Độ. Trong bọn độc tài khát máu đó

có vài người có học thức, che chở nghệ thuật khuyến khích các nghệ sĩ và thợ thuyền — hầu hết là gốc Ấn — xây cất các giáo đường Hồi Giáo và lăng tẩm đẹp đẽ: có vài người vào hàng học giả thích đàm đạo với các sử gia, thi sĩ và nhà bác học. Một học giả nổi danh nhất của châu Á, Alberuni theo vua Mahmud xứ Ghazni vô Ấn và viết một bộ sách về Ấn có thể so sánh với bộ Historie naturelle của Taine hoặc bộ Cosmos của Humboldt. Sử gia Hồi cũng đồng gần bằng tương lãnh Hồi mà cũng không thua bọn này về tinh thần hiếu chiến, khát máu. Bọn Vua Hồi dùng thuật đánh thuế, một thuật rất cổ và cả phương pháp cướp giết nữa để vơ vét hết tiền bạc của dân Ấn.

Nhưng họ ở lại trong xứ, lại dùng tiền đó để tiêu pha, và đồng tiền luân chuyển trong nền kinh tế Ấn Độ. Tuy vậy chính sách khủng bố và bóc lột vô liêm sỉ đó làm cho dân tộc Ấn suy nhược đi cả về thể chất lẫn tinh thần, mà dân tộc Ấn thì vốn đã suy nhược sẵn rồi vì thời tiết, vì thiếu ăn, vì chia rẽ về chính trị và ảnh hưởng của các tôn giáo bị quan.

Chính sách cai trị của các vua Hồi đã được Alan-d-Din vạch rõ khi ông ta ra lệnh cho các cố vấn thảo luận «luật để bóp nặn dân Ấn tới kiệt, không còn chút của cải nào nữa, để họ không còn sức đầu mà bất bình, nổi loạn». Xưa các vua Ấn chỉ bắt nông dân nộp một phần sáu hoa lợi, nay các vua Hồi bắt nộp một nửa hoa lợi—Một sử gia Hồi bảo: «Không một người Ấn nào dám chắc giữ được thủ cấp, vàng bạc hoặc một vật nào thừa của mình...Đánh đập, bêu chớ, nhốt khám, cột chân cột tay, mọi phương tiện đều được dùng để bắt họ phải nộp thuế.

Một viên cố vấn trách chính sách đó tàn nhẫn, Alan-d-Din bảo: Khanh là một nhà bác học đầy nhưng thiếu kinh nghiệm. Ta vô học nhưng ta biết rõ công việc của ta. Khanh nên tin chắc rằng khi mới hóa nhu thuận, Vì vậy ta đã ra lệnh để cho chúng có đủ sữa, lúa, ăn đợi tới mùa sau, chứ không được dư để chứa trong kho mà làm giàu.

Đó là vài nét chính về lịch sử Ấn Độ thời đó. Bị các chia rẽ nội bộ làm cho suy nhược, dân tộc Ấn không chống nổi bọn xâm lăng, bị bọn xâm lăng làm cho nghèo mạt, họ không còn đủ sức chống lại nữa và tìm nguồn an ủi trong những thuyết siêu nhiên; họ bảo làm chủ hay làm nô lệ thì cũng chỉ là ảo tưởng, cái gì cũng hư vô hết, đời người ngắn ngủi quá, hơi đầu mà nghĩ tới chuyện bảo vệ tự do của mình hoặc của dân tộc. Bi kịch đó để lại cho ta một bài học chua chát phải luôn luôn cảnh giới mới bảo vệ được nền văn minh. Một dân tộc nên yêu hòa bình, nhưng cũng phải luôn luôn giữ gìn cho thuốc súng được khô.

xxx

Đọc xong đoạn sử trên đây quý vị độc giả nghĩ gì? Lịch sử không phải toàn chuyện chém giết cướp bóc như vậy. Nhưng chuyện chém giết ngày nay có tàn bạo hơn trước, đó chỉ vì kỹ thuật nay tiến hơn, chứ lòng người thì chắc tàn bạo cũng bằng nhau là cùng.

Sau khi người Hồi Giáo chiếm cứ và cai trị Ấn Độ, nhiều dân Ấn cũng theo đạo Hồi. Đa số là dân ở giai cấp cùng đinh, gọi là «vô giai cấp». Chính những người Ấn theo Hồi Giáo đó đã lập nên nước Hồi bấy giờ.

VƯƠNG HỮU BỘT

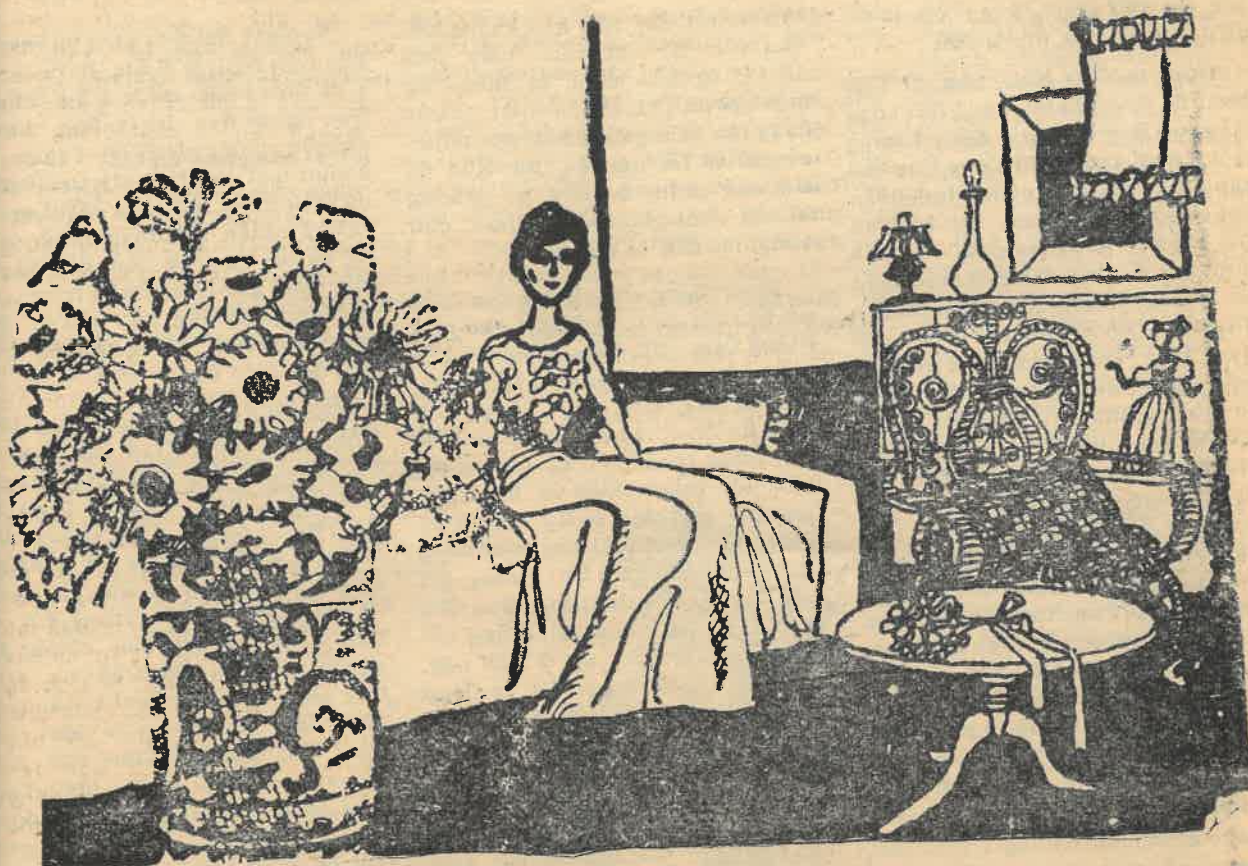
Chia buồn

Được tin ông

NGUYỄN VỸ

Giám đốc tạp chí Phê Thôn và Thăng Bôm vừa tạ thế ngày 14-12-71. Chúng tôi xin thành thật chia buồn cùng tang quyến và cầu chúc linh hồn Bác tiêu điều miền cực lạc.

TẠ KÝ và NGUYỄN XUÂN HOÀNG

Chân dung các nữ chính khách ở Việt Nam

HÀ TÚC ĐẠO

Như một màn bi hài kịch vĩ đại được thay đổi thời gian, ngày 12-12 vừa qua bà Ngô Đình Nhu, người phụ nữ «lắm chuyện nhất thế giới» trong năm 1963, đã lên Tivi Mỹ công kích Hoa Kỳ với những lời lẽ khá nặng nề.

Khác với quang cảnh 8 năm trước đây, nghệ thuật diễn xuất trên Tivi Mỹ của bà Nhu lần này không còn bị báo chí Hoa Kỳ công kích thậm tệ như trong quá khứ.

Vốn là một dân tộc hay xúc động và mau quên như một đứa trẻ, nhiều người Mỹ chắc hẳn đã gạt đầu vô tay tán thưởng khi bà Nhu thao thao bất tuyệt phê phán ý

nghĩa cuộc chính biến 1-11-63 tại Việt Nam. Bà Nhu đã nói rằng cuộc đảo chánh này không phản ánh chút nào ý muốn của nhân dân Nam Việt Nam. Bà Nhu quả quyết chính sách của TT Ngô Đình Diệm và chồng bà, cố vấn Ngô Đình Nhu: «không chấp nhận việc Mỹ tăng quân ở VN và họ chủ trương người Việt giải quyết vấn đề VN với nhau, một con đường chính nghĩa sẽ được lịch sử thần phục.»

Lắm chuyện nhất thế giới

Sự xuất hiện của bà Nhu trên đài truyền hình Mỹ đã làm một số người Việt Nam nhớ lại sự hiện diện của vị cựu «đệ nhất phu nhân»

trên chính trường Việt Nam trong những năm trước 1963. Theo lời 1 phóng viên ngoại quốc thì tuy bà Nhu chỉ có danh hiệu chính thức là dân biểu quốc hội nhưng bà đã lộng quyền muốn sai khiến cả các tướng lãnh, điều khiển bộ trưởng và cho đến cả ông tổng thống nữa. Ông Diệm nhiều lúc không đồng ý với Trần Lệ Xuân nhưng phải nhượng bộ cho được yên thân, vì theo báo chí ngoại quốc, ông rất sợ người em dâu nổi nóng la hét om sòm, làm cho người ngoài dị nghị rằng trong gia đình họ Ngô thiếu hòa khí. Lúc có việc không bằng lòng, Lệ Xuân chỉ việc xông

xộc vào văn phòng ông Diệm là đủ để ông phải đầu cúi trước.

Dưới thời bà Nhu, phụ nữ Việt Nam đã được khích động để chống lại «bọn đàn ông già đổi». Lương một người thanh nữ Cộng Hòa cao xấp đôi lương một người lính quân đội chính qui, vì theo lời bà Nhu giải thích, «họ đâu phải là lính thường». Có lần bà Nhu đã tuyên bố thẳng thừng với Marguerite Higgins, đặc phái viên tờ Nữ Ước Diễm Đan: «Phe đối lập già đổi, khát khe của nữ giới chính là bạn đàn ông ở VN. Vì vậy tôi lập ra đạo binh Thanh nữ Cộng Hòa, vì nếu phụ nữ có 1 đạo binh trong tay mình thì tranh đấu chống đàn ông mới mạnh». Ngoài Thanh nữ Cộng hòa, bà Nhu còn khoe đã sáng lập được «phong trào Phụ Nữ Liên Đới, gồm 1 triệu 200 ngàn hội viên ghi tên». Tháng 9 năm 1963, bà Nhu rời VN để «giải độc» thể giới khỏi những quan niệm mà bà cho là «sai lầm» về Việt Nam. Chuyển đi giải độc này, mặc dù đã bị bùng bít bởi chính quyền Diệm Nhu, nhưng ngay từ đầu, dân chúng VN đã biết «bà cố vấn» đang gặp thất bại khắp nơi: cả chùa ở La mã, trứng thối và sơn ở Ba Lê, những «bồ hoa» toàn gai và lá không hoa ở Mỹ... và sau đó là cả 1 dư luận báo chí âm ỉ tại Mỹ, quốc gia mà «người đàn bà nhiều uy quyền nhất».

Chắc chắn rằng trong số những người đàn bà giao thiệp với chính phủ Hoa kỳ kể từ thời kỳ hoạt động của bà Tổng Mỹ Linh, phu nhân Tổng Thống Trưởng giới Thạch, bà Nhu là người bị dân chúng Mỹ ghét nhất. Nhật báo Dai Iy News xuất bản ngày 18-10-1963 đã phân ảnh khá nhiều ác cảm này bằng 1 bài báo châm biếm chua cay cái gọi là hành vi giải độc của bà Nhu như trên Tivi. Bài báo viết: «Nghệ thuật của bà Nhu trên diễn đàn mấy hôm nay làm cho chúng ta nhớ lại những tay hề hoa tay múa ngón, tán dóc ăn tiền. Những tay hề này nhiều lúc rất khéo tay làm trò quỷ thuật. Bà Nhu không khéo tay nhưng lại khéo miệng. Sự thật và chuyện bịa đặt đảo lộn biến hóa trong mọi câu bà nói làm mê hoặc người nghe... Bà Nhu có 1

lớp da rất dày cho nên không biết cảm xúc. Bà chỉ cảm thấy một điều là sự thỏa mãn vô biên. Là một người khách đến một nước đang tận tâm giúp đỡ nước mình, cử chỉ và lời nói của bà Nhu đã làm cho chúng ta thấy bà không có một chút giáo dục nào chứ đừng nói đến lễ độ...»

Xứng đáng với những tên hiệu mà báo chí quốc tế đã đặt cho như «Rồng Cái», «Hồ Cái», «Búp bê hay nói», «Lucrèce Borgia Việt Nam», «Ông Chúa», «Mụ Phù Thủy Gia Đình họ Ngô...» bà Nhu không hề nao núng trước tất cả những dư luận đầy thành kiến về bà trong thời gian giải độc ở Mỹ. Thái độ li lợm của bà Nhu trước đám đông khiến người ta phải liên tưởng tới thái độ của chính khách đàn ông khác. Giữa hai nhân vật cũng nổi tiếng nhiều quyền uy ở VN này, một câu hỏi đã được đặt ra: «ai là người li lợm nhất?». Nên nhớ rằng, cuối năm 1963, bà Nhu đã được tờ London Newspaper tuyển chọn là 1 trong những người đàn bà nổi tiếng nhất thế giới về phương diện làm chuyện, làm tổn nhiều giấy mực của báo chí hoàn cầu.

Sau khi cuộc đảo chánh 63 bùng nổ, «người đàn bà làm chuyện này» đã âm thầm rời Mỹ sang Ba Lê sinh sống sau khi đã thốt lên một câu nguyên rủa độc địa, ứng nghiệm ngay với Tổng Thống HK John F. Kennedy. Cuộc sống của vị cựu đệ nhất phu nhân trở nên cô, độc khi đưa con gái đầu lòng Ngô Đình Lệ Thủy chết thảm trong một tai nạn xe hơi. Năm 1965 bà Nhu rời Pháp sang La Mã, cư ngụ tại một biệt thự nhỏ vùng ngoại ô. Cách đây hai tháng, bà Nhu bị quân gian lận vào nhà vét một mẻ lớn nữ trang trị giá tới 30.000 đô la. Sự kiện xui xẻo này đã chứng tỏ bà Nhu không hề sống cuộc đời nghèo nàn đạm bạc ở nước ngoài như vài tờ báo ở VN đã viết.

Đàn em nổi gót

Sau bà Nhu, cũng có một số phụ nữ khác đã lần xả vào những hoạt động chính trị, tuy nhiên tất cả những tên tuổi sau này không ai có thể sánh ngang được với bà cựu chủ tịch của phong trào Phụ Nữ Liên Đới.

Bà Nghị sĩ trẻ sáng vườn chèo Phan thị Nguyệt Minh, bà luật sư «cô đơn nhất nước» Ng. Phước Đại, người đàn bà «xuống đường chuyên nghiệp» Ngô Bá Thành bà hiện được mô tả là có «bằng cấp cao và nhiều thủ đoạn chính trị». Cả ba bà, từ mấy năm nay đã gây lăm sóng gió trên chính trường VN nhưng quá khứ vẫn chỉ là đàn em của bà Nhu trong phong trào Phụ Nữ Liên Đới.

Các nữ dân biểu Kiều Mộng Thu, Trần Kim Thoa, Trần thị Hoa tự Phấn, và mới đây là bà Nguyễn tại Hai, bà Trương thị Bích Diệp, Bà Nguyễn... thì lý lại càng không thể so sánh với bà Nhu. Sự nổi tiếng mà những người này thường phát xuất từ những hành động trong đời tư hơn là những việc làm chính trị ngoạn mục. Nàng Kiều hạ viện tác giả tập thơ «Lá đỏ trên 10 đầu ngón tay» thì nổi tiếng nhờ mối giao du đặc biệt với «người ngồi trong tù» Trần ngọc Chân và những hành động nàng bị các thầy. Bà Thoa, người đàn bà đánh phấn dày nhất nước nổi tiếng nhờ tài «nín thở» 24 tiếng và dạy con «bề hội đồng» cũng như đòi chụp quần lên đầu đạo sĩ Hồ Hữu Tường tại Hạ Viện. Bà Hoa tự Phấn thì nổi tiếng vì là vợ cả Ba Cụt và vì hành động xách guốc rượt đánh dân biểu Mã Xái. Bà Thoa và bà Thu đã có lần chửi nhau thanh toán nhau ngay tại hạ viện vì khác chính kiến.

«Bông Hồng Giã» Nguyễn thị Hai đương kim đệ nhất phó chủ tịch HV và bà Trương thị Bích Diệp vợ ngài phu tá Nguyễn cao Thăng, nổi tiếng tiền rừng bạc bể hơn là tài ăn nói thuyết phục quần chúng. Theo dư luận đồn đại Bà Hai từng bỏ ra bạc triệu để mua sự rút lui của các ứng cử viên khác khi ra tranh cử ở Long An. Bà Diệp thì đã từng nạp đơn ứng cử vào máy bay trực thăng. Lễ dĩ nhiên hiện nay cả hai bà đều ở trong hàng ngũ các dân biểu thân chính quyền.

Ít nổi tiếng nhất trong hàng ngũ nữ chính khách hiện nay là bà Nguyễn thị Lý, thương gia về vật liệu kiến trúc, góa phụ còn nhan sắc có chút ít bay bướm trong lối phục sức. Trước khi đắc cử ở

Biển Hòa bà Lý được dư luận trong nước biết tới nhờ vài bài báo đề cập tới sự giao du đặc biệt của bà với một nhân vật lớn hiện nay ở VN.

Có những giai thoại

Mặc dù không thể sánh ngang với vị cựu đệ nhất phu nhân Ngô đình Nhu nữ danh Trần thị lệ Xuân nhưng sự xuất hiện của những khuôn mặt trên đây đã tạo ra thật lăm giai thoại trong chính trường Việt Nam.

Nói tới bà Ngô bá Thành, các quan sát viên thường nghĩ ngay tới biệt hiệu: «người đàn bà xuống đường chuyên nghiệp», mà một số phóng viên báo chí đã gán cho bà Thành. Sự dẫn thân làm chính trị của người đàn bà có 2, 3 cái bằng cấp tiến sĩ ở Pháp này là cả một huyền thoại khó hiểu.

Tên thật của bà Thành là Yvonne Phạm thị Thu Vân, con gái ruột của ông đốc tờ thú y Phạm văn Huyền đã từng bị tống xuất ra Bắc năm 1965 vì tội thân Cộng. Với «gia phong» như thế, bà Thành vẫn phom phom hoạt động chính trị một cách trơn tru không hề bị ngăn trở, bất bỏ tù như nhiều chính trị gia đối lập thân cộng khác. Nhận xét về bà Thành, giáo sư Nguyễn ngọc Huy đã phát biểu: «khoảng 2 năm gần đây, trong bất cứ biến cố chính trị nào có hại cho chính quyền, người ta cũng thấy khuôn mặt bà Thành. Phê bình đòi quyền sống có bà Thành. Sinh viên xuống đường tranh đấu cũng có bà Thành. Phật giáo tranh đấu đòi hòa bình lại càng có bà Thành...» Giáo sư Huy nhận xét thêm: «Tôi có cảm tưởng rằng bà Thành hình như muốn tìm đủ cách để chống báng chính quyền và những việc làm này, theo tôi nghĩ gần như chỉ có lợi cho CS.

Bà Thành trước khi vào tù cách đây bốn tháng đã từng làm chủ tịch hai ba cái phong trào tranh đấu trong đó có Phong Trào Phụ Nữ Đòi Quyền Sống là quan trọng hơn cả. Thực lực của phong trào này đã bị chính bà Thành, trong một giây phút trở về cái tánh ngây thơ vô tội vạ của 1 người đàn bà đã thủ nhận với 1 đại diện báo chí

là bà không có danh sách đoàn viên. Nếu là bà một chính khách đàn ông có lẽ câu trả lời sẽ không đến nỗi ngây thơ như thế.

Mặc dù thực lực chẳng có gì, mỗi lần biểu tình, bà Thành chỉ lôi kéo được khoảng 100 người gồm ông già, bà lão, đàn bà, con nít đi theo nhưng phong trào của bà Thành lại được các đoàn thể CT khác chiếm ngưỡng bằng cấp mắt, thêm thuồng. Sự thêm thuồng này phát xuất từ những phương tiện vật chất hết sức dồi dào mà đoàn thể. Trụ sở của phong trào có tới 2 cái máy quay ronéo và 5,6 cái máy chữ.

Một số các đoàn viên nông cốt của phong trào còn được lãnh lương tháng khá hậu. Tìm hiểu nguồn cung cấp những phương tiện này, rất nhiều người đã lắc đầu khi thấy một số ngoại nhân thường hay lui tới trụ sở của phong trào Phụ nữ đòi quyền sống. Đó cũng là lý do cắt nghĩa tại sao bà Thành đã từng bị hốt về bót cả chục lần mỗi khi cảnh sát dẹp biểu tình nhưng không lần nào bị tống giam luôn vào khám, chờ ngày ra tòa.

Cách đây bốn tháng, bà Thành đã bị một tai nạn nghề nghiệp. Trong khi kéo «dầu lau» tới tòa Sơ thẩm Gia Định để là... áp lực giúp ni sư Huỳnh Liên

chiếm giữ bất hợp pháp ngôi chùa Bửu Tạng của thượng tọa Pháp Nguyên, bà Thành đã nắm áo ông chánh án tỏ vẻ sừng sộ khi đấu khẩu. Trước sự bạo hành này, biện lý cuộc đã quyết định truy tố bà Thành về tội hành hung thăm phán khi thi hành nhiệm vụ. Sau đó bà Thành bị tống giam tức khắc.

Như thế là bà Thành không bị lụy vì biểu tình chống nhà nước vì có lập trường thiên tả hoặc lập trường «đối lập chó đái» (bà đầu cũng tề) mà lụy vì một chuyện lằng xet. Một người giỏi về pháp luật như bà Thành lại để bị tống giam vì hành hung thăm phán thì cả là một chuyện nực cười.

Cô đơn nhất nước

Cũng là 1 luật gia nổi tiếng như «người đàn bà xuống đường chuyên nghiệp», nữ luật sư Nguyễn Phước Đại đã hoạt động chính trị từ thời đệ nhất Cộng hòa, trong phong trào phụ nữ Liên Đới của bà Nhu. Hình như đam mê chính trị này đã khiến bà Đại và ông chồng bác sĩ không hợp nhau cho lắm, nên cuối cùng hai người đành phải «thời là hè, chia ly từ đây».

Bà Đại đã nhảy vào hàng ngũ chính trị nhờ tài hùng biện. Có chứng kiến cảnh bà trở tài miệng lưỡi người ta mới hiểu được rằng tại sao hiện nầy bà có đồng thân chủ cũng như đoàn thể chính trị đối lập nào cũng muốn mời mọc bà vào ban chấp hành. Trong vụ kiện độc cử cách đây vài tháng của bốn công dân Lợi, Khánh, Ruyet, Long, bà Đại đã dùng tới cả giọng nói run run, khỏe mắt long lanh hợp với đòn hồi mã thương ác liệt về luật để tấn công bị cáo «Nguyễn văn Thiệu» đã vi hiến khi tổ chức cuộc độc cử. Sau gần hai tiếng thao thao bất tuyệt bà Đại đã lộ vẻ chán nản vì thấy 9 vị thẩm phán tối cao mặt vẫn lạnh như tiền khác hẳn lúc bà cãi cho bị can Trần Ngọc Châu. Bà Đại than thở với một phóng viên quen biết: «tôi phán đấu trong cái thế cô đơn lăm anh ạ. Nếu hàng ngũ đối lập còn mạnh tôi đã không nhận cãi vụ này nhưng vì anh em đã ly tán mỗi người mỗi ngả nên tôi đành nhận cãi,

KHỐC CHU TRỌNG LY

KHỐC CHU TRỌNG LY

Ly con.

Con đã chết thật can đảm, một phát súng vào óc. Trong gia đình ba thương yêu con nhất vì con đẹp trai, vì tâm hồn con cô đơn như tâm hồn ba. Năm 12 tuổi, ba cũng định tự vẫn như con, nhưng ba hiền hơn con, ba không dám tự kết liễu cuộc đời. Con chết vì con biết ba thương yêu con hơn cả sinh mạng ba.

Ba không tin ở Thượng đế. Phật, trời, Ba không biết kêu thương với ai. Chỉ nói với con, tạm biệt con. Ráng chờ ba. Ba thừa can đảm chết, chỉ thiếu can đảm sống. Hãy phù hộ cho ba gượng sống thêm 1 thời gian để thu xếp phận sự cho tạm yên. trước khi về với đất lạnh cùng con.

Ba
CHU TỬ

KHỐC CHÁU CHU TRỌNG LY

Tin cháu đã chết đến với Bác thật đột ngột, thật sững sờ, thật ngỡ ngàng. Bác Hà Thượng Nhân và Bác là hai người bạn của ba cháu được thông báo hung tin đầu tiên ngay khi cháu mới vừa nằm xuống, và con tim cháu còn thoi thóp sống.

Bất kỳ cái chết nào cũng có lý do của nó. hẳn nhiên cái chết của cháu cũng vậy. Trong quyết định tối hậu đi tìm thế giới an lạc bên kia, ắt cháu phải có lý do. Dù bởi một lý do gì chăng nữa thì cũng là lý do, Bác cũng không có quyền phê phán đến.

Sống ở thế gian với tuổi 17 đầy hoa mộng, được cha mẹ cưng chiều anh chị thương yêu, bạn bè quý mến cháu vẫn cương quyết chối bỏ. Cháu muốn được sống siêu thoát hơn, cao cả hơn ở thế giới bên kia. Bữa nay mở em mà đẹp chắc là cháu đang ngậm cười thỏa nguyện. Cháu Ly à! Có một điều Bác quá đỗi ngạc nhiên hơn cả cái chết của cháu. Đó là điều Bác thấy Ba

đang đến tốt cùng tốt độ trước cái chết của cháu.

Đêm hôm kia, 15-12, đêm đầu tiên cháu từ giấc cõi đời, cũng là đêm Ba cháu sống trong kinh hoàng nhất, sống như điên dại, điều trái ngược hẳn với hồi 1966 Ba cháu bị ám sát, mặc dù biết sắp chết đến nơi mà Ba cháu vẫn bình thản tâm hồn, không mây may sức động không luyến tiếc sự sống, không sợ hãi sự chết.

Trong phòng đóng kín, trước sự hiện diện của Bác Hà Thượng Nhân và Bác, Ba cháu đã tỏ bày tâm sự rằng mỗi thâm tình phụ tử của Ba cháu đối với cháu không có bút nào lột tả hết được, Ba cháu quý cháu còn cả sinh mạng của Ba cháu. Cháu là đốm lửa nhỏ bé duy nhất còn lại trong đời Ba cháu. Chính vì đốm lửa thân yêu ấy, khiến cho Ba cháu vẫn còn phải sống, phải bon chen vật lộn những mong tạo tác cho đốm lửa mai sau sẽ trở thành bó đuốc rừng rực sáng ngời.

Nào ngờ, nguồn hy vọng ấy của Ba cháu đã tắt lụi từ buổi trưa định mệnh 15-12-1971.

Bởi lòng thương con bao la đó, bởi tâm sự ấp ủ đó ký thác vào nơi đứa con triu mến, cho nên Ba cháu mới xúc động tốt cùng trước cái chết của cháu. Rồi suốt trắng đêm không ngủ, Ba cháu lòng lộn đoi trở về đất lạnh cùng với cháu.

Cháu Ly ơi! Bác biết cháu linh thiêng lắm. Đêm hôm kia hồn cháu đã hiện thành con bướm bay lượn ở hành lang nhà xác, quyến luyến với anh Sơn chị Thủy. Bướm Ly cũng không quên ghé cả vào nhà Bác, nơi Ba cháu đang nằm nghỉ với Bác và Bác Hà Thượng Nhân và đến khi Ba cháu từ phòng ngủ đi xuống phòng vệ sinh xa những hai chục thước, cháu vẫn không chịu xa đời người cha khả kính lẽo đẽo bay theo Ba vào cả trong phòng vệ sinh!

Thâm tình máu mủ não nề ruột gan.

Ấm dương ly cách đôi đường
Mà thâm tình ấy vẫn còn gần nhau

Cháu Ly à! Cháu nằm xuống là một chuyện đã rồi. Nhưng Ba cháu không thể nằm xuống như cháu được. Cháu có đồng ý với bác thế không? Trên quãng đường đời dang đặc dài, phong sương gian khổ cũng lắm, tủi nhục uất hờn cũng đã nhiều. Ba cháu đã can đảm gánh chịu, đã đi được gần trọn vẹn, nay còn 1 đoạn đường ngắn nữa, Ba cháu phải có nhiệm vụ bước đi cho tới chót. Bước đi đoạn đường chót. Không phải để cầu mong hưởng thụ vinh quang phú quý của cuộc đời. Bước đi đoạn đường chót dù chẳng phải để nuôi ảo vọng giúp ích cho đời. Song, sự hiện diện của ba cháu trên đoạn đường chót vẫn còn vô cùng cần thiết. Cần thiết chỗ mẹ cháu, cho anh, chị cháu.

Cần thiết cho các bằng hữu của ba cháu, cho những người cộng sự với Ba cháu trong địa hạt báo chí, văn nghệ. Tất cả những người đó nếu mất ba cháu là phải chịu một mất mát lớn. Tất cả những người đó đều không chấp nhận sự vắng thiếu Ba cháu.

Nếu cháu đồng quan điểm ấy với Bác thì cháu Ly ơi, cháu sống khôn chết thiêng, hãy phù hộ cho Ba cháu lấy lại đầy đủ nghị lực và sinh lực để tiếp tục sống, sống đúng cảm trong quãng thời gian còn lại mà Tạo Hóa đã an bài cho Ba cháu.

Đó là lời ước mong tha thiết nhất mà Bác đi đến nơi nghĩa trang này vừa để vĩnh biệt cháu trước khi trở về với Đất Mẹ ngàn trùng và vừa để muốn nói lên với cháu tâm sự chân thành của một người bạn thiết của Ba cháu.

Cháu Ly à! Hãy an vui và phù hộ cho Ba cháu,

Gia Định ngày 17-12-1971,
Bác của cháu.

đủ biết kết cục không đi tới đâu. Chưa biết hiện nay bà Đại còn cô đơn nữa không nhưng thời gian gần đây, người ta thường hay thấy bà cặp kè với ông tướng hồi hưu Nguyễn văn Chuân. Hai người thân nhau từ hồi cùng đứng trong liên danh Lu hương ra tranh cử bầu phần thượng viện năm ngoái. Trước đó bà Đại cũng đã đắc cử vào Thượng Viện trong liên danh Nông công binh nhưng chỉ được làm bà nghị ba năm.

Sự vắng mặt của bà Đại ở Thượng Viện đã khiến bà nghị Phan Thị Nguyệt Minh trở thành bông hồng độc nhất trong 59 vị nghị sĩ thuộc viện trên.

Xuất thân từ một nữ huynh trưởng hương đạo, Bà nghị này cũng có bằng MA Xã hội học và được mô tả là 1 người cổ vấn thân cận của bà Nhu thời đệ I Cộng hòa.

Sau cách mạng, bà Nguyệt Minh đã núp bóng đức lang quân Nguyễn văn Thơ từng làm Tổng trưởng giáo dục thời nội các chiến tranh một thời gian. Sau đó, vì bản chất chính trị trong huyết quản thúc đẩy, người đàn bà có cặp mắt long lanh rất gợi tình này đã quyết định ra ứng cử thượng viện trong liên danh Bạch Tượng do ông ngoại ngó ngàng. Nhờ hơi hám «chế độ cũ», liên danh Bạch Tượng đã thu hút được nhiều phiếu của cử tri công giáo nên đắc cử về vang. Từ đó, bà Minh nghiêm nhiên trở lại thành một nữ chính khách có tên tuổi.

Báo chí trong nước đã lới cái tên Nguyệt Minh của bà ra phân tích, bàn tán tùm lum. Có một dạo, một số tuần báo trào phúng đã gọi bà Thơ là bà nghị «trăng sáng vườn chè». Cái tên hiệu này thật hợp với danh xưng Nguyệt Minh cũng như với khuôn mặt giống một cảnh «sáng trăng» của bà nghị sĩ.

Cách đây hơn một năm, khi ra ngoại quốc (bắt chước đàn chị Trần lệ Xuân) giải độc dư luận, bà nghị «trăng sáng vườn chè» đã khoác thêm một tên hiệu mới là «bướm sất» (In butterfly) vì lập trường chống Cộng quyết liệt của bà khiến dư luận báo chí Mỹ chú ý. Dĩ nhiên lập trường này của bà rất gần với lập trường bốn không của TT Thiệu.

Giai thoại được lý thú truyền khẩu nhất về bà nghị «trăng sáng» là câu chuyện 1 phóng viên, khi thấy đáng trọng phu của bà đang ngập ngừng muốn rút lui khỏi chức tổng trưởng vì va chạm với ông già gần, đã tới hỏi ý kiến bà Nghị và được trả lời:
— Ở chức vụ nghị sĩ thì tôi khuyên chồng tôi rút ra, Nhưng

CHIA BUỒN Em CHU TRỌNG LY VỪA TỪ BỎ CUỘC ĐỜI

Chủ nhiệm tuần báo Đời, anh chị em trong tòa soạn trị sự và án công cùng các thân hữu xin chia buồn cùng gia đình nhà văn Chu Tử, và cầu chúc hương hồn CHU TRỌNG LY an nghỉ trong một thế giới khác.

Ông bà Phạm Xuân Ninh, Hoàng Hải Thủy, Anh Điền, Hoàng Ngọc Phan, Phạm Văn Bình, Nguyễn Thụy Long, Cung Tích Biền, Tê Đê, Lê Đình Thông, Liêu Quốc Nhĩ, Ng. Thiệu Quang, Phạm Nga, Văn Nguyên, Tạ Ký, Tôn Thất Trung Nghĩa, Tú Kếu, Thiện Căn, Đỗ Qui Toàn và Hạ Quyên, Lữ Hồ.

INDIRA GANDHI

Người đàn bà làm rung chuyển thế giới

Quân Trung Cộng tiến về biên giới phía nam. Quân Nga uy hiếp tại mặt bắc của Trung Cộng.

Tại hội đồng Bảo An LHQ, đại diện Tàu Kiêu Quân Hoa mặt sát Nga Sô hỗ trợ Ấn xâm lăng. Đại sứ Nga Malik lớn tiếng đã kích Trung Cộng và Mỹ giúp chính phủ Hồi diệt chúng!

Cả thế giới rung động vì quyết định của 1 người đàn bà: Indira Gandhi:

Thừa hưởng gia tài chánh trị của thân phụ, nước Ấn Độ nghèo đói, chủ nghĩa trung lập và HB và Đảng Quốc Đại, bà Indira Gandhi đã thay đổi tất cả: Ấn Độ từ bỏ chánh sách Trung lập, liên kết chặt chẽ với Nga, và Đảng Quốc Đại bị chia ly thành hai đảng: Tân Quốc Đại của bà với đảng Cựu Quốc Đại của các đồng chí của cha nàng.

Năm 1966, các lãnh tụ của đảng Quốc Đại lung tung không biết chọn ai làm thủ tướng giữa 1 đám đông các lãnh tụ ngang nhau. Vì vậy họ chọn bà Gandhi, con gái cố lãnh tụ Nehru vĩ đại, chỉ vì bà là con gái của Nehru. Họ nghĩ rằng bà là người dễ sai bảo và thay thế khi cần.

Tháng 3 năm 1971 bà bắt đầu vận động tuyên cử lại. Bà cuối trực thăng TU.124 bay đi toàn cõi Ấn Độ, mỗi ngày đọc 14, 15 bài diễn văn. Kết quả, đảng Tân Quốc Đại chiếm được 339 ghế trong số 519 dân biểu.

Đại hội đồng Liên Hiệp Quốc yêu cầu quân Ấn ngưng bắn, mặc kệ, bà thủ tướng Ấn Độ cứ ra lệnh tiến quân.

Trung Cộng đe dọa: coi chừng, chiến tranh Miền Nam Á sẽ bùng nổ! Không sợ, bà Indira Gandhi vẫn cho chiến xa quân Ấn bao vây thủ phủ Dacca của Đông Hồi; và ra lệnh cho quân đội Hồi trú phòng phải đầu hàng.

Chiến hạm Mỹ rời vùng biển Việt Nam tiến sang vịnh Bengala.

Nhưng làm to, chỉ gần hai năm sau, bà Indira Gandhi đã đá văng tất cả các lãnh tụ già nua, một mình bà trở thành nhà lãnh đạo của Đảng Quốc Đại và của xứ Ấn.

Thế là Đảng Quốc Đại dấu hiệu hai con bò chia rẽ. Bà Gandhi lập đảng mới: Tân Quốc Đại, dấu hiệu Bè bú Bò, và bà được 229 dân biểu quốc hội Ấn. trong số 523 dân biểu quá hội Ấn Lok Sabha. Còn lại 65 dân biểu theo lãnh tụ Desai làm đảng Cựu Quốc Đại, dấu hiệu

Người quay Chổi. Sự ly khai quá nhanh đến nỗi một lãnh tụ Quốc Đại kêu than: «Bà Indira còn nợ tôi 320 ngàn rousees khoảng 10 triệu VN tới giờ này vẫn chưa trả.»

Trong tình trạng đảng Tân Quốc Đại chưa chiếm được đa số quốc hội, bà Indira Gandhi bèn giải tán luôn quốc hội, đề tổ chức bầu lại, một năm sớm hơn nhiệm kỳ chính thức.

Từ đó bà Gandhi có thể mạnh mẽ cai trị xứ Ấn. Bà ký hiệp ước bất tương xâm với Nga, yêu cầu Mỹ viện trợ, và nên kinh tế Ấn Độ thực sự đã tiến bộ. Nạn thất nghiệp giảm bớt. Nông nghiệp tiến triển, Ấn không lệ thuộc vào viện trợ thực phẩm của Mỹ.

Cuối tháng 3 năm 71, quân đội Tây Hồi đàn áp dã man nhân dân Đông Hồi, gần 10 triệu người Đông Hồi tràn sang Ấn Độ. Cả thế giới tự hỏi Indira Gandhi sẽ làm gì để nuôi 10 triệu người khách bất đắc dĩ đó?

Bà Gandhi âm thầm sửa soạn. Ấn Độ huấn luyện du kích, quân Đông Hồi, trợ giúp vũ khí. Đứng vào lúc Trung cộng mới vô Liên H Quốc, bà hạ lệnh tấn công. Quân Ấn và du kích quân Bangla Desh đại thắng. Ấn Độ đã trừ được một mối đe dọa thường xuyên. Hồi Quốc! Từ nay nước Hồi sẽ mất một nửa. Xứ Bangla Desh được thành lập.

I.I. Gandhi ngồi trên xích đu giữa các vũ công.

Gandhi bên cạnh cố TI Nehru

BANGLA DESH

MỘT QUỐC GIA ĐÃ THÀNH HÌNH

«Bangla Desh Shadhim Koro», lãnh tụ Sheikh Mujibur Rahman hô to vào giữa tháng 3 năm 1971, khi cuộc nội chiến ở Đông Hồi chưa bùng nổ. Câu đó có nghĩa là «Tổ quốc xứ Bangal phải độc lập».

Ông là lãnh tụ của Liên Minh Awami, một đảng chính trị của nhân dân Đông Hồi. Người ta thường thân mật gọi ông là Mujib. Liên Minh này chiếm đa số tuyệt đối trong cuộc bầu cử quốc hội Hồi Quốc. Tổng Thống Hồi Yahya Khan bèn hoãn triệu tập quốc hội, Mujib ra lệnh nhân dân Đông Hồi tổng đình công. Tổng Thống Yahya Khan tức tốc bay sang Dacca thảo luận với Mujib. Nhưng trong khi do thi ông đã cho quân đội sửa soạn. Bằng tàu thủy, máy bay Boeing 707, ông đưa 60 ngàn quân từ Tây Hồi sang Đông Hồi. Khi mọi việc sẵn sàng, Yahya Khan bay rời Dacca và quân Hồi bắt đầu đổ bộ. Cuộc tàn sát khủng khiếp bậc nhất trong lịch sử. Khoảng 200 ngàn người chết trong đau đớn, khổ sở. Gần 10 triệu người chạy sang Ấn Độ tỵ nạn. Lãnh tụ Mujib bị bắt giữ cho tới nay vẫn ở trong tù.

Trong khi đó, nhân dân Đông Hồi bắt đầu tổ chức kháng chiến và họ được Ấn Độ giúp đỡ để lập quốc gia Bangla Desh. Ngày 17 tháng 12 năm 1971, cờ Bangla Desh bắt đầu phất phới trên thủ đô Dacca sau khi quân đội Tây Hồi đầu hàng quân đội Ấn.

Một quốc gia mới đã thành hình Ấn Độ đã công nhận và có lẽ Nga. Xô cũng sắp công nhận.

Đi tìm nguồn gốc cuộc chiến tranh bi thảm này chúng ta phải tìm về ngày lập quốc của Hồi.

Thành lập năm 1947 sau khi Đế quốc Anh rút đi Hồi quốc được tạo nên trên căn bản là tôn giáo. Nhìn trên bản đồ, qui vị thấy 2

Sheikh Mujibur Rahman, 51 tuổi, chủ tịch liên minh Awami, khi chưa bị chính phủ Tây Hồi bắt giữ, Liên minh Awami thành lập từ năm 1949, với mục tiêu tạo thành xứ Bangale thống nhất. Năm 1966 ông đã bị chính phủ Tây Hồi bắt giữ. Khuôn mặt hấp dẫn, có tài hùng biện ông rất được quần chúng ngưỡng mộ. Nếu Ấn Độ và Hồi Quốc điều đình, có thể một trong các điều kiện trao đổi sẽ là phóng thích Mujib. Nếu được tha, chắc chắn ông sẽ trở thành vị nguyên thủ của Bangla Desh.

miền Đông và Tây Hồi cách xa nhau 1600es. Hai miền khác biệt hẳn nhau về chủng tộc và văn hóa.

Ở Tây Hồi là giống dân Punjabi, nói tiếng Urdu, hiểu chiến, da hơi trắng thuộc dòng Aryan, Bèn Đông Hồi, đa số là dân Bangalis thuộc giống Dravidiens miền Bangali, da nâu xăm và có màu nông dân và thương gia hơn là chiến sĩ. Miền Đông Hồi có 78 triệu dân, trong khi đó ở Tây Hồi chỉ có 58 triệu. Giống dân Tây Hồi thuộc giống Aryans đã xâm lăng bán đảo Ấn Độ vào thế kỷ thứ hai nơi mà giống dân Dravidiens đã cư ngụ. Người dân Tây Hồi ăn lúa mì nói tiếng Urdu, mà chữ viết giống như chữ Ả rập, tổng hợp của ngôn ngữ Hindi và Ba Tư.

Còn dân Đông Hồi ăn lúa mì, cá và tiếng nói Bangali Có nguồn gốc Ấn Âu. Trong miền Đông Hồi lại có tới 10 triệu người theo Ấn Giáo, chính những người này chiếm đa số trong đám dân tỵ nạn.

Đông Hồi đã đóng góp 70 phần trăm vào số ngoại tệ mà Hồi Quốc kiếm được. Nhưng 60 phần trăm ngoại tệ đó lại được chi tiêu ở Đông Hồi, và 75 phần trăm ngoại tệ cũng được chi ở đó.

Đồng thời trong nền hành chính và quân đội Hồi Quốc người Punjabi chiếm hết chỗ. Chỉ có 15 phần trăm công chức, và năm phần trăm quan chức là người Bangali. Trong khi miền Đông phong phú về canh nông, xuất cảng đay và đur gạo ăn, thì nền nông nghiệp ở đó bị bỏ rơi, không canh tân nổi. Còn nền kỹ nghệ và kinh doanh trong xứ người miền Tây lãnh hết. Hơn 20 gia đình ở Tây Hồi nắm giữ ba phần tư nền kỹ nghệ, ngân hàng và bảo hiểm. Tình lợi tức theo đầu người thì ở miền Tây là 48 mỹ kim, miền Đông là 30 mỹ kim một năm (một mỹ kim tính ra 400 đồng VN).

Giờ đình chiến tại Dacca Trung tướng Niazi chỉ huy quân đội Hồi Quốc tại Đông Hồi đang ký giấy đầu hàng trước mặt tướng Aurora

Năm ngoài, sông Hằng Hà tràn ngập trận lụt khiến gần nửa triệu dân Đông Hồi chết. Hai tuần sau Tổng Thống Yahya Khan mới sang thăm.

Đó là tất cả những nguyên do phức tạp tạo nên cuộc ly khai của dân Đông Hồi, và họ sẽ dựng nên quốc gia Bangla Desh.

VƯƠNG HỮU BỘT

— Những người dân đói khổ này mong chờ gì ở xứ Bangla Desh

ĐIỆN ẢNH

Kiều Chinh ra Hòn Yến

Trong tuần này hãng Thiên Mã Điện Ảnh đã bắt đầu quay cuốn phim đầu tiên HỒNG YẾN với cốt chuyện được phóng tác theo quyền « Một Nàng Hai Chàng » của Bình Nguyên Lộc.

Cuốn phim do đạo diễn Lê Dân điều khiển quy tụ ba tài tử điện ảnh được nhiều người biết tới. Đó là Kiều Chinh trong vai Hồng, vợ của Phú (do Trần Quang đóng). Tâm Phan đóng vai Lực, người giữ đảo YẾN. Và câu chuyện cũng chỉ xảy ra chung quanh ba nhân vật này trên hòn đảo vắng vẻ nói trên.

Vì đây là một cuốn phim có rất ít nhân vật, cho nên đạo diễn Lê Dân — người có biệt tài khám phá các tài năng mới — phải chọn ba tài tử chuyên nghiệp vì sợ rằng những người mới sẽ không « xóc » nổi cuốn phim. Theo đạo diễn Lê Dân, ngoài nghệ thuật diễn xuất của các tài tử, cuốn phim này muốn thành công còn phải cần rất nhiều đến kỹ thuật như âm thanh, tiếng động, cảnh vật... để diễn tả tính chất hoạt động sôi nổi của cốt chuyện hầu lôi cuốn người xem. Đạo diễn Lê Dân cho biết nếu trong một cuốn phim mà đạo diễn để cho khán giả có cơ hội xao lãng lo ra trong một phút thì cuốn phim kể như thất bại.

« Hồng Yến » đã được thu một vài cảnh tại Saigon và Vũng Tàu. Nhưng câu chuyện chính xảy ra tại Hòn Yến, do đó tuần này ẽ kịp quay phim H.Y đã khăn gói lên đường ra Nha Trang. ĐD Lê Dân cho biết chỉ sẽ thu hình một vài cảnh tổng quát của Hòn Yến mà thôi; ngoài ra anh sẽ chọn một vùng bờ biển nào đó tại Nha Trang để biến thành Hòn Yến cho cả cuốn phim.

Với « Hồng Yến », đây là lần thứ hai nữ tài tử Kiều Chinh đóng trong một phim do đạo diễn Lê Dân thực hiện. Lần thứ nhất, Kiều Chinh xuất hiện trong cuốn phim « Hồi chuông Thiên Mụ » vào năm 1957, cách đây 14 năm.

ANH ĐIỆN

KIỀU CHINH (ảnh AD)

DIỄM (Thanh Lan) trong vòng tay của KHẢI (Lê Tuấn) trong « YÊU » (ảnh LV Marcel)

Thanh Lan và phim « Yêu »

Những buổi chiều mùa đông, Saigon có loáng thoáng mưa bay. Mặt trời hình như cũng muốn đi ngủ sớm. Thanh Lan ngồi yên lặng trong phòng khách của một biệt thự ở đường Nguyễn tri Phương Chợ lớn, chờ đợi ánh sáng mặt trời lên để thu hình một cảnh trong phim « Yêu » dưới sự điều khiển của đạo diễn kiêm nhà văn Đỗ tiến Đức.

Thanh Lan cho biết « Yêu » là cuốn phim thứ sáu mà Thanh Lan đã góp mặt diễn xuất. Lần này, cùng với Anh Ngọc và Mai Trang, Thanh Lan là một trong ba vai chính của cuốn phim.

Thanh Lan thủ vai Diễm, đứng với nội dung câu chuyện của nhà văn Chu Tử, Diễm yêu chủ Đạt với mỗi tình đầu tha thiết, nhưng cuộc tình éo le, Diễm bị bắt buộc phải kết hôn với Khải (Lê Tuấn)

mà không hề yêu. Thế rồi Khải bỗng chết bất ngờ trong một tai nạn xe cộ và Diễm sống dở dang từ đấy.

Nhà báo hỏi: thế Thanh Lan có thích phim « Yêu » không ? Thanh Lan cho biết « cũng thích lắm chứ, câu chuyện thật linh động và Lan đã nghiên cứu thật kỹ vai trò của mình ».

— Thanh Lan có « mi » chú Đạt không ?

— Trong phim « Yêu », Thanh Lan không có « mi » chú Đạt. Mỗi tình thật nhẹ nhàng và thật dễ thương, Thanh Lan và chú Đạt chỉ nhìn nhau say đắm chứ không có mi nhau lần nào. Hiện nay, Thanh Lan dồn hết thời giờ cho phim « Yêu » thỉnh thoảng Th. L cũng đi thăm hình ở đài truyền hình và thu âm băng nhạc nhưng cũng ngại ông đạo diễn Đỗ tiến Đức ông ấy buồn.

ANH NGỌC trong vai ĐẠT Có già lắm không ? (ảnh AD)

Sau Saigon. Thanh Lan sẽ đi Vĩnh Bình để thực hiện nốt những ngoại cảnh cho «Yêu» tại địa phương miền Nam này.

Kỷ niệm đáng nhớ khi «Yêu»

Thanh Lan đưa tay lên ôm ngực và tròn tròn đôi mắt khi nhớ lại một «tại nạn» mà Th.L đã gặp phải khi đóng phim «Yêu». Những ngày khởi quay «Yêu» tại một biệt thự đường Kỳ Đồng, một chú khuyển Berger to lớn có lẽ vì quá «ái mộ» hay sao không biết mà đã chồm lên «chào» Thanh Lan một cái.

Một chân trước chú Berger đặt lên vai trái Thanh Lan (bây giờ hãy còn đau) một chân khác chú «nặng» nhẹ lên mí mắt Th.L, nhưng may quá, chỉ bị trầy chút xíu, không sao!

Thanh Lan cho đây là kỷ niệm khó quên trong cuộc đời làm phim của cô!

Thanh Lan và sinh hoạt Văn nghệ

Cuốn phim và vai trò mà Thanh Lan thích nhất, bằng lòng nhất từ trước đến nay, là phim «Ngọc Lan» cũng của Đạo diễn Đỗ Tiến Đức. cuốn phim thứ năm của Thanh Lan trước «Yêu».

Phim Ngọc Lan, Thanh Lan cho rằng giống hệt ngoài đời, Lan được đóng chung và yêu thương với 1 người bằng tuổi. Thanh Lan cho biết cô không thích các ông già!

Hiện nay, ngoài việc đi đóng phim. Thanh Lan còn đi thu âm hình trên ti vi, đi thu âm nhạc, cũng chiếm mất nhiều thì giờ và bận rộn lắm. Không khi nào Thanh Lan đóng 1 lúc nhiều phim, phải dồn hết tâm trí để sống thật cho một phim mà mình đóng cho suốt thời gian quay.

Về tài tử, Thanh Lan thích Kiều Chinh, Khánh Ly.

Về nhạc, Thanh Lan hay hát nhạc buồn. của Nhạc sĩ Phạm Duy và Cung Tiến.

Cái «hố» to nhất của Thanh Lan

Thanh Lan buồn buồn kể lại cái «hố» to nhất trong nghiệp đóng phim của mình, đó là lần «thoát y» trong phim «Xin Đừng Bỏ Em» chiếu ở Saigon cách đây ít lâu.

Hồi đó, Th.L đâu có ngờ, đâu có biết là khán giả không thích những cảnh đó. Thanh Lan muốn sống trọn vai trò trước ống kính và nghe lời đạo diễn. Thế thôi!

THANH LAN (ảnh AD)
Chỉ nhìn nhau say đắm

Bây giờ, chắc Th.L không thoáy nữa đâu, nếu cần thì chỉ «mi» thôi, mà «mi» cũng đâu đến nỗi nào!

Thanh Lan và gia đình

Niềm mong ước của Thanh Lan là không muốn thiên hạ bàn tán quá nhiều về mình, Thanh Lan đã có gia đình và có được một bé gái, Bé Loan — Thật kháu khỉnh.

Dũng, ông xã của Thanh Lan, là lính truyền tin. Lính trơn trôi, Thanh Lan bảo vậy. Chúng tôi yêu nhau là lấy nhau, chứ đâu cần anh ấy phải là sĩ quan hay ông này ông nọ.

Anh Dũng gầy gầy, T Lan thích đàn ông gầy gầy trông hay lắm. Coi

bộ ông xã ông thương Th.L lắm, nhưng anh cũng không ghen lắm đâu. Thỉnh thoảng anh Dũng đưa Lan đến phim trường rồi đi vào trại làm việc.

Bé Loan năm nay được hai tuổi và ở nhà có bà chăm sóc hộ. Trong tương lai, nếu có con nhiều, chắc Th.L phải ở nhà lo cho các con nhiều hơn, cũng không hiểu tại sao lâu rồi mà chưa có thêm một bé trai, tụi này có kiêng cử gì đâu?

Gia đình Thanh Lan hạnh phúc, Thanh Lan chỉ muốn được sống yên lặng và đơn giản.

LÝ ĐẠI NGUYÊN

Mục tiêu chính trị của Mặt Trận Cầm Bốt

Mặt trận quân sự tại Cầm bốt thực sự đang bao trùm nhiều bí mật. Kẻ tấn công là Bắc Việt thì vẫn đánh cầm chừng chưa thấy dấu hiệu nào là họ quyết thanh toán mục tiêu cuối cùng là Nam Vang, mặc dầu họ đã kiểm soát được 80 % đất đai xứ Chùa Tháp.

Với 60 ngàn quân đội của Bắc Việt hiện có mặt trên đất Cầm Bốt, họ có thừa sức tấn công chiếm Nam Vang trong một thời gian ngắn. Khi mà quân đội Bắc Việt đang nắm chủ tình thế tại chung quanh thủ đô Cầm Bốt, thì Quốc trưởng lưu vong Sihanouk lại nên tiếng cảnh cáo Bắc Việt rằng: Chớ có chiếm Nam Vang, bởi làm như vậy sẽ bị phi cơ Mỹ bình địa ngay tức khắc.

Nếu Bắc Việt chiếm được Nam Vang thì đương nhiên Sihanouk trở về làm Quốc trưởng chính thức tại nước này, còn Lon Nol lập tức trở thành thủ tướng lưu vong, thế mà Sihanouk không chịu để cho Bắc Việt tiến chiếm Nam Vang.

Thái độ của chính quyền Lon Nol cũng lại hết sức khó hiểu. Lực lượng duy nhất có thể cứu Nam Vang và Cầm Bốt hiện là Việt Nam Cộng Hòa, thế mà Lon Nol lại không chịu mời để quân đội Việt Nam tiến vào thủ đô Cầm Bốt, thêm vào đó phong trào bài người Việt trên đất Miên đến nay vẫn chưa chấm dứt.

Điều đáng nói hơn hết, là trước khi mở mặt trận lớn tại Cầm Bốt thì chính quyền Cầm Bốt đã giải tán Quốc Hội, nắm toàn quyền hành động, tức là phế bỏ căn bản pháp lý dân cử của mình đi, điều đó tối kỵ trọng trong tư thế chính trị đối ngoại.

Điều thấy khá rõ là khi giải tán Quốc hội chính quyền Lon Nol tự hạ thấp tư thế của mình xuống ngang với chính phủ lưu vong Sihanouk, chỉ khác có một điều là chính phủ Lon Nol hiện có thủ đô, còn Sihanouk chưa có thủ đô chính thức trên đất Cầm bốt thôi. Nhưng để bù lại Sihanouk hiện nay nhờ quân đội Bắc Việt mà đã có được 80 % lãnh thổ rồi. Một bên có 80 % lãnh thổ, một bên có thủ đô và hai bên đều không còn pháp lý Dân chủ nữa, thế là đứng ở thế tương đương.

Trên mặt thực lực thì Lon Nol dựa vào Việt Nam Cộng Hòa, còn Sihanouk dựa vào Bắc Việt. Xa hơn nữa Lon Nol được Mỹ hậu thuẫn, còn Sihanouk được Tàu ủng hộ. Sihanouk hiện nay đang vận động để được gặp Tổng

thống Mỹ Nixon nhân dịp ông này viếng Hoa lục vào tháng 2-72 sắp tới. Sihanouk vốn được kể là một chính khách khôn khéo nhất của Đông nam Á, và là đứa con cưng của De Gaulle, từ trước vẫn được xem là là bài chung của Tàu Pháp tại Đông dương.

Chính Sihanouk đã sắm một vai trò khá trọng đại trong cuộc chiến tranh Việt nam trong những năm qua. Chỉ từ ngày Sihanouk bị truất phế, chính quyền Nam vang nằm trong quỹ đạo của Mỹ, cục diện chiến trường Miền Nam Việt nam mới đổi chiều. Phe Cộng mất hậu cù, mất địa bàn trong nội địa VNCH. Chiến trường Miền Nam lắng dịu. Quân Mỹ mới tạo nổi điều kiện thuận lợi để rút lui.

Đến nay nếu Mỹ nhượng bộ Tàu để trao trọn lãnh thổ Cầm bốt cho Sihanouk thì BV lại có hậu cù, và như vậy Nam Việt lâm nguy. Nam Việt lâm nguy thì kẻ như Mỹ thâm bại tại Việt nam và Tàu là nước thắng trận.

Chính vì vậy mà dù nhượng bộ thế nào, Mỹ cũng không thể trao trọn xứ Chùa Tháp cho Sihanouk được, nếu cùng bất đắc dĩ thì chỉ cho Sihanouk Bắc Việt và Tàu một nửa nước Miên về phía Bắc là quá lắm rồi.

Với tư thế quân sự của chính quyền Lon Nol hiện nay thì khó có thể, hoặc nói thẳng rằng chẳng bao giờ có thể làm chủ trọn vẹn Cầm bốt được, nếu không nhờ vào lực lượng VNCH hoặc Thái lan và có Mỹ tích cực giúp đỡ.

Nhưng sự thật thì chính quyền Lon Nol lại luôn luôn tỏ ý sợ sệt VNCH, không muốn Nam Việt ào ạt đem đại binh vào đất Miên thanh toán quân đội Bắc Việt. Họ chỉ muốn Mỹ phải trực tiếp nhẩy vào, nhưng Mỹ lại không thể làm thế được trong lúc này. Chính vì biết Mỹ không thể đổ quân vào Cầm bốt một lần nữa, nên Sihanouk đang ráo riết vận động với Tàu và Pháp để thuyết phục Mỹ trao trọn Cầm bốt cho ông ta. Nhưng chắc chắn Mỹ không thể chấp thuận.

Lon Nol không thể làm chủ trọn vẹn được Cầm bốt, Sihanouk không dám chiếm trọn Cầm bốt. Mỹ không thể giữ mà cũng không thể bỏ. Bắc Việt cũng như Nam Việt không dám đánh xả láng tại chiến trường Cầm bốt, thế nên chiến cuộc cứ kéo dài, cho tới khi một hội nghị Đông dương thành hình để rồi ngưng bắn đầu ở đó, Lon Nol một nửa, Sihanouk một nửa nước Miên.

GOLDA MEIR

bà già đánh giặc

«Giặc đến nhà đàn bà phải đánh».

Câu cách ngôn trên đây của dân tộc VN hiện được nhiều dân tộc trên thế giới áp dụng. Mà áp dụng tận tình và có hiệu quả nhất phải kể đến dân tộc Do Thái. Tại quốc gia này nữ giới độc thân từ 18 đến 26 tuổi phải phục vụ trong quân đội 20 tháng trước khi được trở về đời sống dân sự. Tuy nhiên không những hiện nay cả thế giới phải thán phục quốc gia nhỏ bé này qua vai trò của nữ giới trong công cuộc bảo vệ xứ sở mà còn phải ngưỡng mộ và thán phục vì người lãnh đạo dân tộc được Chúa chọn—theo Kinh Thánh—này là một người đàn bà đã ngoại thất tuần: hủ tướng Golda Meir.

Một nhiệm vụ quan trọng

Đối với mọi người chức vụ thủ tướng Do Thái được coi là một nhiệm vụ quan trọng và khó khăn nhất trên thế giới. Thật vậy, không như bà Thủ tướng Ấn Độ, Indira Gandhi, lèo lái 1 quốc gia đồng bang nhì trên thế giới, không như bà Thủ tướng Tích Lan Bandaranaike làm chủ 1 hải đảo mà chung quanh không bị một mối đe dọa thường trực nào, bà Golda Meir phải lãnh đạo 2 triệu 800 ngàn dân Do Thái chống lại khối Ả Rập với trên 50 triệu dân tại các quốc gia vây chung quanh. Đây là 1 vấn đề sống chết đối với dân Do Thái vì nếu thất bại trước khối Ả Rập, những người đã thế phải tận

diệt dân Do Thái, chắc Quốc Gia Do Thái sẽ bị xóa bỏ trên bản đồ thế giới. Hơn nữa nhiệm vụ của thủ tướng Do Thái hiện nay còn khó khăn thập bội vì từ vài năm nay Nga Xô đã tích cực ủng hộ và yểm trợ các quốc gia Ả Rập, đặc biệt là Ai Cập, và gia tăng công cuộc xây dựng các cơ sở quân sự Xô viết tại quốc gia này. Phần khởi, Ai Cập lại đe dọa phát khởi một cuộc chiến tranh khác nếu Do Thái không chịu rút lui khỏi đất đai Ả Rập mà Do Thái đã chiếm từ năm 1967 trong cuộc chiến tranh 6 ngày. Mới đây, trong cuộc thanh sát các vị trí quân sự dọc theo kinh Suez tổng thống Ai Cập Anwar Sadat đã tuyên bố với binh sĩ của ông rằng: «Tôi đến đây để cho anh em biết rằng giờ chiến đấu đã đến vì không còn hy vọng nào khác hơn. Chúng ta sẽ gặp lại tại bán đảo Sinai». TT Ai Cập còn tuyên bố rằng năm 1971 là năm quyết định của Ai Cập đối với Do Thái.

Người «đàn ông» duy nhất

Trong giai đoạn khủng hoảng này, nếu dân tộc Do Thái cần một nhà lãnh đạo với ý chí sắt đá, họ đã tìm được nơi nhà nữ lãnh tụ 73 tuổi này. Nhiều người chỉ trích rằng bà cố chấp ương ngạnh, nhiều người khác ngưỡng mộ bà thì cho rằng bà cương quyết. Vào năm 1956 khi giao cho bà chức vụ Ngoại Trưởng, Thủ Tướng David Ben-Gurion đã hãnh diện tuyên bố rằng bà là người «đàn ông» duy nhất trong nội các của ông.

Hiện nay, hầu như toàn dân Do Thái đều ủng hộ bà. Tại một xứ

mà trong Quốc Hội—được gọi là Knesset—chỉ với 120 vị đại diện dân cử mà có tới 13 đảng phái, đây là điều hiếm có vì trong các cuộc thăm dò dư luận, 75 phần trăm dân chúng tán đồng các chánh sách do bà đề ra. Một lý do để cất nghĩa uy tín nói trên của bà Golda Meir là ít có người Do Thái lại không biết đến bà; bà đã hoạt động liên tục trong lãnh vực công cộng từ hơn 40 năm nay. Lối giải quyết các vấn đề trên bình diện quốc gia từ xưa đến nay của bà vẫn là: «Điều đó tốt hay xấu cho người Do Thái». Riêng đối với người Ả Rập, bà đã từng nói: «Chúng ta muốn sống còn. Lân bang lại muốn thấy chúng ta chết. Trong vấn đề này không còn gì để tương nhượng cả.»

Điều khiển chánh phủ từ nhà bếp

Mặc dầu là một nữ thủ tướng nhưng bà Golda Meir chủ tọa các buổi họp nội các với các vị tổng trưởng toàn đàn ông của bà chẳng khác nào một bà giáo trong một lớp học hỗn độn. Các vị tổng trưởng tán gẫu với nhau, bà đập bàn để vấn hồi trật tự. Một lần kia khi bắt một nhân viên nội các bỏ tờ báo xuống bà đã la: «Đây đâu phải là phòng đọc sách.»

Nhưng bà cũng có thể hiền dịu như ai. Lúc bà làm ngoại trưởng, một người đàn bà có con trai tử trận trong cuộc chiến năm 1956 xin được gặp bà. Mặc dầu được biết chỉ được diện kiến bà Golda Meir trong 10 phút, nhưng khi được vào trong phòng bà đã rút

ra một cuốn Kinh thánh và đọc hàng chương dài, bà Golda Meir kiên nhẫn cúi đầu nghe cả trên một tiếng đồng hồ trong khi khách viếng thăm ngồi đầy trong phòng đợi. Sau cùng bà Meir ôm hôn bà khách và cảm ơn cuộc viếng thăm của bà này.

Mặc dầu già nhưng bà làm việc chẳng thua gì bọn trẻ. Thức dậy vào 7 giờ sáng, bà làm việc cho đến một hai giờ sáng hôm sau. Bà điều khiển chánh phủ cả từ trong nhà bếp của bà nữa. Nhân viên nội các và các viên chức cao cấp vẫn thường xuyên ghé qua dinh của bà vào đêm hôm khuya khoát để uống cà phê và ăn bánh.

Trước khi ngủ bà còn rửa đĩa, không bao giờ để đến sáng hôm sau. Và mặc dầu ngủ rất ít bà còn bị đau nhức thường xuyên bởi những cú điện thoại khẩn cấp từ các bộ chỉ huy quân sự hay từ các sử quán Do Thái trên thế giới. Một lần kia khi một phụ tá đề nghị bà nên nghỉ dưỡng sức một thời gian, bà đã hỏi lại: «Sao, tôi trông mệt mỏi lắm à?» Người phụ tá trả lời: «Thưa không, chính tôi mệt mỏi.» Bà Golda Meir liền nói: «Vậy thì anh nên nghỉ dưỡng sức đi.»

So với sức khỏe của bà, cách làm việc của bà thật đáng sợ. Bà bị đủ thứ bệnh, từ bệnh có sạn trong thận, đau túi mật, sưng phổi, nhức đầu, sưng huyết quản đến kiệt lực hoàn toàn. Mỗi ngày bà hút từ 60 tới 80 điếu thuốc làm cả nhà phải sợ hãi, Bà phải mang 1 loại giày đặc biệt vì bị gãy 1 chân trong 1 tai nạn xe cộ tại Brooklyn bên Hoa Kỳ hồi 25 năm về trước, Bà đã trả lời những người hỏi thăm sức khỏe của bà như sau: «Không có gì nặng cả. Một chút ung thư ở chỗ này, một chút lao phổi ở chỗ khác.»

Một quê hương cho người Do Thái

Bà Golda Meir sanh ngày 3 tháng 5 năm 1898 ở thành phố Kiev, thủ đô tiểu bang Ukraine dưới thời Nga Hoàng. Mặc dầu cha của bà, ông Moshe Mabovitch, là một người đóng bán ghê giối, nhưng cả nhà vẫn phải sống thiếu thốn luôn. Hơn nữa, họ còn bị kỳ thị tôn giáo. Năm 1903, ông Moshe Mabovitch

đạp tàu đi New ước một mình. Sau khi tìm được một việc làm trong hãng xe lửa, Moshe gọi cả gia đình gồm bà vợ và ba con gái qua Mỹ; lúc đó bà Golda Meir được 8 tuổi.

Tại Mỹ, để có thêm tiền, bà mẹ của Golda Meir phải mở một tiệm bán thực phẩm nhỏ và ngoài giờ học bà Golda Meir phải lo phụ giúp vào việc buôn bán này.

Sau khi tốt nghiệp trường sư phạm và dạy học một thời, bà quyết định di cư sang Palestine để cùng những người khác tạo dựng một quê hương cho người Do Thái. Nhưng dự tính của bà không thực hiện được vì cuộc đại chiến thứ I. Trong lúc đó, bà lấy ông Morris Meyerson lúc bà được 19 tuổi. Meyerson cũng là một người Do Thái từ Nga đến sống bằng nghề vẽ bằng hiệu. Năm 1921, mặc dầu Meyerson phản đối việc di cư đến Palestine nhưng bà Golda Meir vẫn thắng lý và cả hai đạp tàu đi Palestine vào năm 1921.

Tại Palestine, vợ chồng bà định cư tại Jerusalem và sinh được hai con, một trai tên Menachem bây giờ là một nhạc sĩ đại hồ cầm và một gái tên Sarach hiện sống trong một nông trại tập thể với chồng. Tại Jerusalem ông Meyerson hành nghề quản thủ thư viện và bà làm nghề giặt ủi.

Năm 1928 bà Golda Meir nhận một công tác thường trực với chức vụ thư ký Hội Đồng Lao Động Phụ Nữ. Chẳng bao lâu bà trở thành một trong những người lãnh đạo một liên đoàn lao động. Nhưng bù lại bà phải chịu thiệt hại trong đời sống cá nhân. Bà và ông Meyerson ly dị sau đó.

Tham gia nội các

Năm 1947 sau khi Liên H Quốc bỏ thăm chia cắt Palestine thành một quốc gia Ả Rập—Jordanie—và một quốc gia Do Thái. Các quốc gia Ả Rập chuẩn bị đánh nhau và bà Golda Meir được cử sang Mỹ để quyền tiền mua vũ khí. Suốt trong hai tháng rưỡi chu du khắp Mỹ quốc và lên diễn đàn hai hoặc ba lần một ngày bà quyền được 50 triệu mỹ kim. Ngày 14 tháng 5 năm 1948 là ngày tuyên cáo độc lập của quốc gia Do Thái và bà Golda Meir, khác vì sung sướng, là một trong số 37 người ký vào bản Tuyên Ngôn Độc Lập.

Năm đó, bà được cử làm đại diện ngoại giao tại Nga Xô. Bảy tháng sau bà được triệu hồi để giữ chức Tổng trưởng Lao Động và giữ chức vụ này suốt trong bảy năm.

Năm 1956, trong những ngày sắp xảy ra cuộc chiến tranh với Ai Cập, bà được cử làm Tổng Trưởng Ngoại giao. Cũng theo lời yêu cầu của thủ tướng Ben Gurion bà đã Hy-bá-lai hóa tên Meyerson thành Meir. Đến năm 1965, bà từ chức vào lúc được 67 tuổi.

Tuy nhiên chẳng bao lâu bà phải trở ra nhận lãnh chức vụ Tổng Thư Ký đảng Lao Động, đang chiếm ưu thế tại Do Thái.

Sau cùng vào lúc 70 tuổi bà rời khỏi đảng và trở về sống tại vùng ngoại ô Tel Aviv hy vọng «sẽ có thể đọc được một vài quyển sách hay».

Lãnh đạo nội các

Chưng định mệnh vẫn không tha bà. Đầu năm 1969, thủ tướng Levi Eshkol từ trần. Những người lãnh đạo đảng Lao Động lo sợ một cuộc tranh chấp quyền hành giữa Tổng trưởng Quốc phòng Moshe Dayan và Phó Thủ Tướng Yigal Allon sẽ xảy ra nên đã triệu thỉnh bà ra giữ chức quyền thủ tướng. Tháng 10 kế đó, bà được bầu làm thủ tướng với nhiệm kỳ 4 năm. Nhiều người nói bà già quá thì bà trả lời: «70 tuổi đầu phải là một tội». Rồi bà nói thêm: «Nhưng cũng không vui thú gì.»

xxX

Trong một cuộc gặp gỡ mới đây với các lãnh tụ đảng Lao Động, bà Golda Meir có nói rằng các chính trị gia nên về hưu lúc 75 tuổi. Năm 1973 sẽ có cuộc tổng tuyển cử, và lúc đó bà Golda Meir sẽ được 75 tuổi. Vấn đề kế vị bà Golda Meir ở chức vụ thủ tướng hiện đã bắt đầu âm ỷ trên chánh trường Do Thái. Và những người có thể kế vị bà được nói đến là Tổng trưởng Moshe Dayan và Tổng trưởng Tài Chánh Pinhas Sapir. Không biết rồi đây để tránh một cuộc tranh chấp quyền hành có thể xảy ra như hồi năm 1969, các nhà lãnh đạo Do Thái sẽ tìm ai để tạo mối hòa giải quốc gia hay cũng sẽ triệu thỉnh bà già 75 tuổi này một lần nữa?

(Viết theo Reader's Digest và Time)

Các cuộc thí nghiệm

Lịch sử bao giờ cũng là những cuộc thí nghiệm không được điều lại vì cái điều kiện tạo thành lịch sử không thể lặp lại được.

Trong thế giới ngày nay thì chiến tranh là những cuộc thí nghiệm lớn lao nhất. Trong các cuộc chiến tranh, người ta có dịp thí nghiệm coi súng ống, bom đạn bên nào tốt hơn chiến lược và chiến thuật bên nào tài tình hơn hoặc đồng minh bên nào trung thành hơn v.v.

Các cuộc chiến tranh cũng tạo nên các bậc anh hùng, các vĩ nhân. Nhưng các bậc anh hùng đó, khi biết mình cũng trở thành các vật thí nghiệm chắc là buồn lắm.

Thí dụ như chiến tranh Ấn Hồi. Nếu quân Ấn chiếm được Dacca, chánh phủ Bangla Desh được thành lập, thì bà Indira Gandhi sẽ trở thành một bậc anh thư trong lịch sử Ấn, ghi công đầu trong sự nghiệp làm kiệt quệ Hồi Quốc, một kẻ thù kinh niên của Ấn Độ.

Tổng thống Hồi quốc Yahya Khan cũng là một anh hùng vì ông ta đã cương quyết bảo vệ Đông Hồi, bảo vệ sự toàn vẹn lãnh thổ của Hồi Quốc bằng cách cương quyết tiêu diệt phong trào Đông Hồi ly khai.

Lãnh tụ Mujib của Đông Hồi cũng trở thành một vị anh hùng. Ông ta đã bị Yahya Khan bắt cầm tù. Nếu ông ta bị Yahya Khan giết thì ông ta trở thành một anh hùng quốc gia cho Bangla Desh. Nếu ông ta được tha, thì chắc chắn ông sẽ trở thành quốc phụ của Bangla Desh và được suy tôn làm tổng thống của tân quốc gia này. Dù cách nào chăng nữa, ông cũng trở thành vị anh hùng, được tạc tượng ghi ơn.

Chúng ta hãy thử tưởng tượng cảnh 30, 50 năm sau. Ở thủ đô Tây Hồi ta thấy một pho tượng đồng đen của Yahya Khan, ghi công anh hùng bảo vệ Hồi Quốc thống nhất. Ở thủ đô Ấn Độ thì có pho tượng đồng đen của bà Indira Gandhi. Còn ở thủ đô xứ Bangla Desh có pho tượng đồng đen của ông Mujib. Các pho tượng đều hãnh diện vênh mặt lên nhìn xuống quần chúng đi qua đi lại bằng cặp mắt đồng đen.

ÔNG ĐẠO CÂY

Toàn là các vĩ nhân bằng đồng đen cả.

Trong khi đó, các tạp chí lịch sử sẽ ghi lại như vậy:

Máy bay Mirage III của Pháp đã chứng tỏ có hiệu năng lớn đối với các cuộc phòng thủ không phận. Trong khi đó máy bay Mig 21 của Nga lại có hiệu năng rất cao trong các cuộc tấn công trên không. Thí nghiệm chiến tranh Ấn Hồi chứng tỏ điều đó.

Trong cuộc thí nghiệm đó, có khoảng 100 ngàn người chết vì bom đạn, 500 ngàn người chết đói — 70 ngàn lính Hồi bị tàn sát và ba pho tượng đồng đen được dựng lên ở ba thủ đô.

Thế rồi 100 năm sau nữa, thế giới đã trở nên đại đồng, các pho tượng chiến tranh và chia rẽ kỷ thị được cất vô viện bảo tàng. Các cuộc thí nghiệm đã chấm dứt! Con nít được cô giáo dẫn đi thăm viện bảo tàng sẽ hỏi: «Thưa cô, mấy pho tượng đồng đen kia là chi đó cô?» «Ồ, đó là mấy người thời đã man, khi loài người còn giết nhau họ được tạc tượng vì có tài giết nhiều người nhất! Các em đừng em mấy pho tượng đó. Cô dẫn các em đi xem tượng hươu cao cổ, 1 giống vật đã tuyệt chủng, coi đẹp hơn».

Thí nghiệm ở Paris

Cuộc thí nghiệm 3 năm ở Paris vẫn còn lảng nhảng. Trong tuần qua bên đại sứ Porter và Phạm đẳng Lâm đề nghị hoãn họp hội đàm Ba lê một kỳ. Bên Cộng sản

bác bỏ, Mỹ và VNCH lại đề nghị hoãn họp 2 kỳ.

Đề làm gì?

Hai phái đoàn VNCH và Mỹ đưa ra 1 bản tuyên bố, mà không cười, rằng: hoãn họp 2 tuần để cho phe cộng sản có nhiều thì giờ suy nghĩ hơn.

Đề có nhiều thì giờ suy nghĩ hơn.

Ái tìm ra lối giải thích đó phải là nhà văn hài hước có tài

Hội đàm ở Paris bắt đầu từ ngày 10-05-1968. Đến nay được ba năm, bảy tháng 13 ngày. Vẫn chưa đủ thì giờ suy nghĩ. Cần có thêm hai tuần lễ, tức 14 ngày nữa để bên Cộng sản suy nghĩ kỹ hơn.

Tất nhiên bên Cộng sản không chịu, không phải vì chờ 14 ngày ngắn quá không đủ để suy nghĩ. Mà chờ rằng họ suy nghĩ rồi, khỏi cần suy nghĩ thêm.

Đại diện của Bắc Việt đã kích «Hoa Kỳ tạo ra tình trạng căng thẳng để phá hoại Hòa đàm Paris».

Đại diện Cộng sản miền Nam cũng đã đảo y như vậy, nghĩa là về ý thì giống, chỉ khác về lời thì nói to hơn, lớn giọng hơn, thêm một câu: «cực lực tố cáo trò ma nớp của Mỹ và buộc Mỹ hoàn toàn chịu trách nhiệm»

— Cuộc thí nghiệm ở Paris có điểm đặc biệt này:

— Xưa kia mỗi lần Cộng sản dùng đỉnh không hợp là bên Mỹ xôn xao, chánh phủ Mỹ sợ quần chúng Mỹ chỉ trích.

— Bây giờ thì ngược lại phía Mỹ đòi hoãn họp. Cộng sản cứ chờ,

Nixon còn mắc bận việc phá giá Dollar không có thời giờ nghe.

—Xưa kia bên Cộng sản đã kích Mỹ to tiếng thì được báo chí thế giới phụ hòa làm ớn lên.

—Bây giờ thì tiếng cãi cọ ở Paris bị át đi vì tiếng cãi cọ ở Hội đồng Bào An Liên Hiệp Quốc, ở đó Nga và Tàu Cộng chửi nhau to nhất. Tức là hai nước đàn anh xã hội chủ nghĩa nài mè chửi nhau vì vụ Ấn Hồi, át hẳn tiếng của đàn em chủ Mỹ!

Đồng thời tiếng súng nổ ở mặt trận Kampuchea cũng bị át giọng vì tiếng bom đạo ở Dacca Đông Hồi. Nếu Mỹ có mang thêm chiến hạm vô vịnh Bắc Việt thì thế giới cũng hết xôn xao vì vụ hàng không mẫu hạm Enterprise vô vịnh Beugale mới làm cho thế giới hoảng hốt trước cảnh hạm đội Nga—Mỹ kinh nhau giữa Ấn Độ Dương.

Vậy nếu có người bày ra cuộc chiến tranh Ấn Hồi, thì Nixon phải ghi ơn. Đảng lễ vụ Nixon thỏa thuận phá giá Dollar trước mặt Pompidou phải làm cả cước Mỹ choáng váng, nhưng dân Mỹ cũng quên vụ đó trong cơn hoảng hốt lớn hơn!

Thí nghiệm ở Kampuchea

Dưới thời nhà Nguyễn, quân ta và quân Xiêm La luôn luôn tranh giành nhau xứ Chư A Tháp. Trong lịch sử ta, suốt bốn triều Gia Long Minh Mạng, Thiệu Trị, Tự Đức luôn luôn có vụ tranh giành ảnh hưởng ở Chân Lạp.

Năm 1813 Vua Gia Long sai Lê văn Duyệt mang 10 ngàn quân đưa Nặc Ông Chân về làm vua Chân Lạp xây thành Nam Vang, Quân Xiêm phải chịu.

Năm 1833 quân Xiêm lại mang quân sang chiếm Nam Vang, tiến đánh cả biên giới Việt Miên. Vua Minh Mạng sai Trương minh Giảng cầm quân chống cự, đuổi được quân Xiêm, tái chiếm Nam Vang, vua Nặc Ông Chân lại trở về ngôi.

Năm 1840 người Xiêm giúp Nặc Ông Đôn khởi nghĩa chống lại người Việt, nhà Nguyễn phải cho rút quân về.

Sau Nặc Ông Đôn thấy người Xiêm tàn bạo quá, phải cầu cứu người Việt, Năm 1845 vua Thiệu Trị sai Võ văn Giải, Nguyễn tri Phương sang, mấy chục ngàn quân Chân Lạp ra hàng.

Nguyễn tri Phương và Doãn Uẩn vây quân Xiêm ở Oudon. Tướng Xiêm là Chắt Tri xin hòa. Nặc Ông Đôn xin thần phục năm 1847.

Trên đây là mấy sự kiện lịch sử đã được ghi chép. Kể ra cũng đáng suy nghĩ lắm.

Trong tuần qua quân VNCH vẫn chưa vượt sông Cửu Long để giải cứu Nam Vang đang bị quân BV vây khốn. Sihaouk khuyên lớn quân BV đừng chiếm Nam Vang.

Lại có tin thủ tướng Thái Lan là thống chế Kit Ti Cà Choọc bị mật bay sang VN hội đàm với TTThiệu Bảo Chính Luận loan tin theo lời của một Dân Biểu, nói rằng thống chế Kit Ti Cà Choọc có thể lãnh 1 phần việc bảo vệ xứ Kampuchea giúp VNCH để quân đội VNCH rảnh tay lo đối phó ở mặt Bắc.

Nếu điều đó đúng sự thật thì trong tương lai xứ Kampuchea sẽ có ba thứ quân ngoại quốc: quân Bắc Việt và Cộng sản miền Nam, quân VNCH và quân Thái Lan. Đề rồi coi ai sẽ bảo hộ Chân Lạp.

Thí nghiệm ở Đông Dương

Bao nhiêu năm nay Nga Sô vẫn chửi Mỹ, điều đó không lạ.

Nhưng tuần qua Nga chửi Mỹ một bài khá lạ. Vì theo nội dung bài chửi bởi đó thì Nga đã chứng minh hai điều:

— Thứ nhất là CSVN đánh nhau với Mỹ chỉ để cho Mỹ có dịp thí nghiệm mà thôi, càng đánh mạnh càng giúp cho cuộc thí nghiệm của Mỹ tiến triển mạnh.

— Thứ hai, Nga Sô lại chứng minh rằng Mỹ còn đánh mạnh nữa, coi chừng!

Đài phát thanh Mạc Tư Khoa nói thế này:

1— Qua cuộc chiến tranh ở Đông Nam Á, Mỹ muốn thí nghiệm coi khối Cộng sản có đoàn kết hay không.

Cái đó đã có kết quả: Nhờ chiến tranh ở Đông Dương, Mỹ đã có dịp trực tiếp gặp gỡ Tàu và nay thì Mỹ đã bắt tay Tàu, Nga và Tàu cứ chửi nhau vì vụ Ấn Hồi, còn Mỹ cứ bắt tay cả hai. Thế giới cộng sản có đoàn kết không, ai cũng rõ rồi.

2— Mỹ đã ném bom dữ dội ở Bắc Việt để «đàn áp một trong

những tiền đồn của chủ nghĩa Xã Hội ở Đông Nam Á».

Cả vùng Đông Nam Á, với các nước Việt, Miên, Lào, Thái Lan, Miến Điện, Mã Lai, Tân gia Ba, Indonésia, Phi Luật Tân, chỉ có Bắc Việt là một nước Cộng sản. Đó sẽ là nơi sản xuất cán bộ Cộng sản để hoạt động ở Đông Nam Á.

Nhân cơ chiến tranh VN, nhờ có cán bộ của cụ Hồ vô Nam sách động, Mỹ đã có dịp tàn phá cái tiền đồn của Cộng sản thật. Nói cụ Hồ bắc cầu cho Mỹ vô Việt Nam và Trung Cộng thật không sai sự thật chút nào.

3— Mỹ đánh Cộng sản ở Đông Dương để phá vỡ các cuộc chiến tranh giải phóng ở Á, Phi, và Chân Mỹ La Tinh, đe dọa các lực lượng Cộng sản ở mọi nơi.

Quả thật các lực lượng Cộng sản ở mọi nơi đang hoảng hốt. Mạnh như Cộng sản Nam Việt Nam được Bắc Việt, Trung Cộng và Nga chỉ viện đỡ đào mà còn không cướp được chính quyền, thì các nhóm Cộng sản ở Phi Châu, Mỹ Châu La Tinh làm ăn làm sao? Chủ nghĩa Mác xít, Lê nin Nit và Mao Ít có chơi lại với B52 được ở đó không? Còn du kích quân Bangla Desh ở Đông Hồi, cũng là một nhóm Mao Ít lại đang bị lính Tây Hồi bắn bằng súng của Tr.C thì sao? Khó hiểu và khó xử quá!

4— Điềm chột hết là Nga Sô tố Mỹ dùng Đông Dương làm bàn đạp ngăn Cộng sản ở Đông Nam Á.

Tất cả các lời tố cáo trên của đài phát thanh Mạc Tư Khoa muốn nói gì? Muốn nói với CS ở Bắc Việt rằng: «Em ơi, mắc bẫy bọm già rồi!»

Cuối bài phát thanh, Nga còn tố cáo Mỹ: không tụt thang chiến tranh mà chỉ đổi phương cách chiến tranh—sẽ gia tăng oanh kích ở toàn bộ Đông Dương, kể cả ở BV, tới cuối năm 1971 sẽ tăng số lượng bom thả ở Đông Dương lên 6 triệu tấn, gấp 3 lần số bom đã ném trong đại chiến thứ hai — Như vậy có phải là một lối hăm dọa họ Mỹ không?

Và Đài Mạc Tư Khoa kết luận: Mỹ sẽ thua. Câu kết luận hơi lạ. Có lẽ Nga Sô muốn nói: «cuộc thí nghiệm chưa chấm dứt. Các con ơi, hãy lần xả vô nữa đi!»

Than ôi!

NGƯỜI ĐÀN BÀ TRÊN BIÊN LỬA

INDIRA GANDHI

con người và cuộc đời chánh trị

□ Thiệu Quang

Indira Gandhi (có nghĩa là vẻ đẹp mà mọi người ưa nhìn) chào đời ngày 19 tháng 11 năm 1917 tại Allahabad giữa những tiếng cồng và tiếng hò reo vui mừng của gia đình Motilal Nerhu. Người Ấn rất quý con gái và họ thường nói: «Kanyayam kula jivatam — con gái là mầm sống của gia đình.»

Sung sướng nhất là người cha, Jawaharlal Nerhu ngày đó mới 28 tuổi và là một luật sư, chưa được nhiều người biết đến. Jawaharlal hãnh diện nói với mọi người về vẻ đẹp đặc biệt của con gái, nào là cặp mắt hạt dẻ, trông thật dịu hiền, mang hình ảnh của người mẹ; nào là cái mũi mạnh mẽ nhưng cân đối, tượng trưng sự cho sự quả cảm và giàu nghị lực, giống hệt như cái mũi của bà nội...

Ngày từ thuở niên thiếu bà Indira Gandhi đã tham gia phong trào tranh đấu chống người Anh để giành độc lập lại cho Ấn Độ. Ngày sung sướng nhất trong đời của bà là ngày bà được mời dự lễ Độc Lập 15-8-1947. Ngày đó, khi nghe tiếng kèn thổi lên bắt đầu buổi lễ, bà đã khóc nức nở.

Giờng giới quý phái

Gia đình Nerhu thuộc về giai tầng cao nhất trong xã hội Ấn thời bấy giờ — giai cấp Bà La môn (Brahmanes) có đặc quyền đối với giai cấp dưới: Kshatryas (chiến sĩ quân đội và viên chức hành chính), Vaisyas (buôn bán, thợ thủ công nghệ, chăn nuôi), Sudras (làm nghề nông và đi làm công) và cuối cùng là giai cấp của những người không thuộc giai cấp nào hết.

Giai cấp Brahmines không phải chỉ là những ông Hoàng, bà chúa mà họ là tu sĩ, được coi như những vị Thánh. Họ có cả thế quyền lẫn thần quyền. Gia đình Nerhu chiếm hữu một vùng đất bao la nằm bên một con kênh thuộc vùng Đê Li và sau này người ta đã gọi con kênh đó là Kênh Nerhu.

Motilal Nerhu, ông nội của Indira — mà người ta thường gọi là vị Tiểu Vương vĩ đại nhất của dòng

họ và của cả nước Ấn đã là người Ấn Độ đầu tiên dùng xe hơi.

Đệ tử của Thánh Cam Địa

Những ngày còn bé ở nhà, Indira thường quanh quần bên chân bà mẹ Kamala dịu hiền hay ngồi chơi búp bê một mình và buổi tối thì đến bên ông nội để nghe kể chuyện một nghìn một đêm lễ hay những chuyện cổ tích Ấn Độ Ramayana, Maha Bharata...

Nhưng thời niên thiếu của cô bé Indira không phải chỉ êm đềm như vậy. Vào dịp lễ Giáng Sinh năm 1916, Jawaharlal Nerhu được gặp Thánh Cam Địa và từ Nam Phi trở về và cũng từ ngày đó Nerhu bước chân vào con đường tranh đấu chống lại thực dân Anh.

Nerhu bị người Anh bắt cầm tù nhiều lần và gia đình ông, kể cả cô con gái cũng mới vài tuổi đầu cũng theo gót cha tập làm cách mạng. Indira không còn thì giờ chơi búp bê nữa mà bắt đầu học làm lãnh tụ. Người ta thấy cô bé Indira trèo lên đứng trên ghế, bắt chước bà cô Swanrup, đọc diễn văn cho những người làm công của gia đình nghe.

Mười mười mấy tuổi, Indira đã thuộc lòng Thuyết Tranh Đấu Bất Bạo Động của Thánh Gandhi và vị thánh sống này trở thành thần tượng của Indira. Khi Thánh Gandhi tới thăm ông nội của mình, Indira đã đi theo Thánh hành hương trong suốt mấy tháng trời. Tích cực hơn nữa Indira tổ chức «Đội quân Khỉ» (la Brigade des singes) gồm toàn thanh, thiếu niên với công tác duy nhất là đưa tin và đem thư cho các kháng chiến quân. Trong các chuyện cổ tích, khi đã từng làm quân sĩ của các vị thần linh. Nhiều nơi ở Ấn người ta thờ khỉ!

Trong thời gian này, Indira không còn quần quýt bên mẹ nữa mà luôn gần gũi một người bạn trai mà nàng rất quý mến: Feroze Gandhi. Một người đồng chí khác đồng thời cũng là cô ruột của

Indira là Swanrup sau này cũng là một chính khách tên tuổi được nhiều người biết đến qua danh hiệu bà Sandhit và vào năm 1935 đã là vị Bộ Trưởng phái nữ đầu tiên của Ấn Độ cũng như sau đó đã là Đại Sư Ấn tại Mạc Tư Khoa, Hoa Thịnh Đốn, và một lần làm Chủ Tịch Đại Hội Đồng Liên Hiệp Quốc.

Nói đủ thứ tiếng

Mặc dù bị cầm tù, Jawaharlal Nerhu vẫn luôn đề ý tới việc trau dồi học vấn của người con gái cưng. Thoạt tiên Indira được gửi theo học tại một trường ở Allahabad để học về văn hóa cổ Ấn Độ.

Hết bậc trung học, Indira được gửi vào nội trú tại trường Santiniketan chuyên về văn hóa Á Đông và triết học Tây Phương.

Sau đó, Indira đi cùng với mẹ du lịch Âu Châu. Thoạt tiên tới Thụy Sĩ rồi sang Pháp, Anh, Ý, Đức. Tới đầu Indira cũng học tiếng nói ở đó và đã tốt nghiệp đại học Oxford tại Anh.

Khi du học Âu Châu trở về, Indira dừng lại ở Tích Lan để nghiên cứu về đạo Phật. Cuối cùng, Indira đi một vòng các tỉnh Travancore, Cochin, Malabar, Mysore, và Hyderabad ở miền nam nước Ấn trước khi trở về quê nhà.

Hai bộ mặt, hai tâm hồn

Người ta thường nói Nerhu có hai bộ mặt, một bình thân, một lo âu. Vầng trán cao, sáng sủa cân đối nhưng cái miệng đau khổ, vất vả, lúc nào cũng có vẻ bi thương kể cả những khi cười.

Indira cũng giống như cha. Vầng trán và cặp mắt nhìn lúc nào cũng nghiêm trang như được gắn liền vào một bức tượng bất động nhưng cặp môi, nụ cười lúc nào cũng ấm áp. Nhiều khi Indira nhìn vào khoảng không với cặp mắt lạ lùng mà dường như vật được nhìn là một kẻ thù nào đó mà ngoài Indira, không ai thấy cả.

Nerhu có hai tâm hồn: 1 thuộc về Cachemire quê hương yêu dấu của dòng họ và 1 tâm hồn khác do nền học vấn của người Anh tạo nên. Nerhu có tư thái của người Á Đông hoàn toàn những khi suy nghĩ, chậm rãi hay lo lắng dăm chiêu. Nhưng khi Nerhu mơ mộng thì y như là người Anh. Chính Indira đã nói như thế.

Indira Gandhi cũng vậy. Bà khâm phục ngay kẻ thù (người Anh), nhưng cũng rất thích những chiếc saris sắc sỡ, đắt giá. Bà có dáng dấp quý phái của một nàng công chúa, được coi như con người tiêu biểu của giai cấp bà. Đồng thời bà cũng là một lãnh tụ có khuynh hướng xã hội và dân tộc, trên trường quốc tế thì bà lại là thủ lĩnh một quốc gia thân Nga chống Trung Cộng và xa cách Mỹ.

Năm mươi tù tội đầu tiên: 13 tháng

Năm 1933, người bạn thời niên thiếu, luật sư Feroze Gandhi (không có họ hàng gì với Thánh Gandhi) gặp bà tại thủ đô của Anh Quốc và hỏi cưới bà nhưng vì có sự chênh lệch về giai cấp, Feroze thuộc giai cấp chiến sĩ và quan lại khi đó gia đình bà thuộc giai cấp tiểu vương, quý phái hơn nên mãi tới năm 1942 hai người mới thành hôn với nhau.

Khi hai người vừa mới đi hưởng tuần trăng mật ở quê hương của bà thuộc vùng Cachemire, trở về Đê Li thì cảnh sát tới bắt cả hai.

Người Anh đã kết tội bà là phá rối trị an và kết án mười ba tháng tù.

Trong thời gian ở tù, bà đã nhận được hai cái tang liên tiếp: ông nội Motilal mà bà yêu kính và người mẹ dịu hiền Kamala.

Mười bảy năm làm việc bên cạnh cha

Ngay từ khi Ấn Độ giành được độc lập, bà Indira lúc nào cũng ở bên cạnh cha, cố Thủ Tướng Jawaharlal Nerhu. Trong suốt 17 năm liền, bà là người cộng sự đắc lực nhất của cha. Hằng ngày bà đọc thư từ và tiếp khách giúp cha, soạn diễn văn, thảo luận mọi vấn đề. Bà luôn luôn có mặt bên cha kể cả những khi đi thăm viếng các nước ngoài. Bà tiếp xúc với hầu hết các lãnh tụ trên thế giới.

Hàng ngày, bà dậy từ 6 giờ rưỡi sáng. Việc đầu tiên là đọc nhật báo cùng với cha. Rồi sau đó cả 2 cùng tập Yoga. Người ta nói rằng những vấn đề lịch sử quan trọng nhất đã được quyết định trong lúc này, khi đầu ở dưới đất và hai chân chống ngược lên trời trong thế tập Yoga.

Sau đó họ mới ăn sáng một cách rất thanh đạm chỉ có nước trái cây, vài quả trứng với bánh mì và một ly cà phê sữa. Tới 8 giờ 15, họ xuống van phòng làm việc. Sau bữa cơm chiều, hai cha con bà lại tiếp tục làm việc thường là tới 2 giờ sáng.

Nhưng sự nghiệp chính trị của bà Indira Gandhi không phải chỉ là núp bóng người cha khả kính. Người ta đã biết khả năng và tài lãnh đạo của người đàn bà phi thường này. Năm 1969 bà được bầu làm Chủ Tịch đảng Quốc Đại, một chức vụ được coi là quan trọng thứ hai trong chính trường.

Sau khi thủ tướng Nerhu chết, ngày 27 tháng 5 năm 1964, bà được mời giữ chức Tổng Trưởng Thông Tin trong nội các của thủ tướng Shastri.

Tranh đấu chống nạn đói, bệnh tật... và Trung Cộng

Ấn Độ với trên 500 triệu dân, đứng vào hàng thứ nhì trên thế giới về dân số đã có rất nhiều vấn đề thật là khó khăn: nào là phải duy trì lãnh thổ — rộng bằng cả 1 đại lục — được thống nhất, nào là nạn đói, nạn mù chữ, thiên tai, bệnh tật và nạn mê tín dị đoan kinh khủng nhất thế giới, đe dọa thêm vào đó là người láng giềng khổng lồ Trung Cộng luôn dòm ngó. Ấn Độ cần 1 nhà lãnh đạo thật tài ba để diu dắt và người ta nhớ tới bà.

Đối với nước Ấn, bà là «đứa con cưng của tổ quốc». Mọi người biết đến bà và yêu quý bà. Hồi đầu năm nay, hàng trăm triệu người Ấn rủ nhau đi bầu. Đa số dân Ấn hãy còn mù chữ, không biết viết. Ngay cả cái tên của họ, nhưng tất cả đều nô nức đi bầu, có cả một bà cụ già tới 110 tuổi không bước nổi nữa, cũng đòi được khênh đi bầu, vì ai cũng muốn được bỏ phiếu cho bà. Kết quả là tại Lok Sabha — hạ nghị viện — Đảng Quốc Đại của bà đã chiếm được 339 ghế trong tổng số 518. Kết quả là Indira Gandhi vững trên ngôi thủ tướng.

Dạ thưa quý vị, kỳ này xin phép được kể hầu quý vị một truyện cổ tích Nhật Bản :

Truyện Chàng Watanabe và Mụ Phù Thủy

«Này các bạn có biết không, mụ phù thủy lại mới giết thêm một người đàn ông nữa sáng nay!»

Các lái buôn, các chủ tiệm hàng khu Bắc Kyôto đương xôn xao, bàn tán với nhau về hung tin trên. Lời họ bàn ra tán vào :

«Thật khủng khiếp quá chừng ! không một ngày nào mà mụ nữ yêu đó không làm thương vong một mạng người!... Đã ba tháng qua, kể từ ngày nó về ẩn trú trong tòa tháp trước cổng thành, nó đã giết hại biết bao nhiêu người rồi!...

— Bác đã lần nào thấy mặt con nữ quái chưa ?

— Chưa, nhưng một đứa cháu tôi đã thấy và kể lại cho tôi... Thật khủng khiếp, da mặt mụ màu tái mét, tóc rậm bù xù, và bác có biết không, đôi mắt mụ, eo ôi, chết ngất đi được, một con mắt cực lớn hướng chếch lên cao về phía phải, con mắt kia cực nhỏ mờ tí tí và hướng chếch về phía trái. Cái mũi đã lớn lại khoằm. Cái miệng ngoác rộng với đôi môi dày đỏ lôm...

— Tôi nghe nói khi có người đàn ông nào muốn ra khỏi tỉnh, hoặc vào tỉnh, chỉ vừa lọt vào vùng đó là mụ lao tới, cánh tay dài của mụ khoả lên một đường gươm. Thường thì nạn nhân bị hạ sát tức khắc, đôi khi bị trọng thương nằm rã rụa trên vũng máu.

— Ấy người bạn láng giềng tôi còn kể đôi lần mụ bay là là trên cao rồi như 1 con chim kền kền lao xuống con mồi...

— Bác có nghe thấy sở dĩ mụ ghét đàn ông đến như thế vì mụ quá cô đơn, từng bị chế riễu, bị bỏ rơi? Hình như xưa kia mụ cũng muốn có chồng con như ai, nhưng mà tìm đâu ra được một người đàn ông táo bạo dám cưới khuôn mặt quỷ khủng khiếp đó.

— Nhưng mụ đã là phù thủy tất mụ có thể biến khuôn mặt mụ thành dễ thương chứ !

— Phải, người ta bảo rằng mụ có thừa sức làm việc đó, nhưng mụ không thích. Mụ muốn đàn

ông phải chấp nhận khuôn mặt thật của mụ kia.

Vì vậy mà mụ căm thù đàn ông và cương quyết giáng họa lên họ bằng những cái chết thật đau đớn...

— Chẳng biết rồi ai sẽ diệt con nữ yêu ấy cho chúng ta đây.

XX

Vừa khi đó, một vị lãnh chúa họp tất cả các dũng sĩ quý tộc của ông và nói :

— Quý vị biết đấy, từ mấy tháng nay có một con nữ yêu đến ngụ tại tòa trước cổng thành, mụ đã giết hại hoặc làm trọng thương biết bao nạn nhân. Việc đó không thể để kéo dài mãi được. Vậy trong quý vị đây, có vị nào vì ta đi trừ khử con nữ yêu đó chăng ?

Sau vài giây im lặng, một tiếng nói sang sảng vang lên :

— Thưa, tôi !

Mọi người quay lại nhận ra đó là vị dũng sĩ quý tộc trẻ tuổi đã từng nổi tiếng là can đảm và đạo đức, Watanabe no Tsuna.

Vị lãnh chúa vui mừng nói :

CÁC SĨ

Chúng tôi chờ...

— Hay lắm, xin đa tạ tiên sinh, ngày mai người sẽ ra tay trừ họa cho nhân dân thành Kyôto !

XX

Ngày hôm sau, tráng sĩ Watanabe no Tsuna tiến ra cổng Bắc thành Kyôto. Dàng chàng cao, hơi man man, da mặt rám hồng, đôi mắt quắc sáng, đôi lông mày hơi cau lại và hai hàm răng nghiến chặt, chàng mặc giáp sắt, đội mũ sắt phủ kín gáy, tay phải cầm một thanh gươm dài.

Chàng nghĩ đến đứa con trai tám tuổi của chàng, có lẽ không bao giờ chàng được gặp lại mặt nó nữa. Nhưng dù lát đây chàng có bị tử nạn, con trai chàng sẽ luôn luôn hãnh diện ngẩng cao mặt nhìn đời vì có một người cha dũng cảm.

Trong khi đó mụ phù thủy dán mắt nhìn chàng đi tới. Mụ mỉm cười hài lòng. Lại sắp thêm một nạn nhân !

Mụ mở cửa tháp, khoả thanh gươm lớn, xông thẳng tới.

Mụ vẫn quen với cảnh khi đã xuất hiện xuyên thẳng đường gươm,

là nạn nhân hoặc rúm người lại hoặc co giò lúnh quýnh tháo chạy mà không kịp. Lần này mụ cũng chủ quan tin tưởng như vậy. Nào ngờ gặp phải tráng sĩ Watanabe ! Không những chàng đã không lùi nửa bước, còn hùng dũng vùng gươm tiến lên lẹ như tia chớp. Vì bị bất ngờ như vậy nữ quái đâm trượt địch thủ, đã bị Watanabe chém đứt phăng cánh tay mặt cầm gươm. Đường gươm của tráng sĩ mạnh và quyết liệt đến nỗi cả cánh tay lẫn thanh gươm của nữ yêu tung lên không thật cao rồi mới rơi xuống đất. Nữ yêu phải rút lui ngay về tòa tháp.

Watanabe nhặt cánh tay đâm máu của nó lên, bọc vào một tấm lụa, còn thanh gươm của nó tráng sĩ cung kính dâng tặng vị tướng quân thủ lãnh.

XX

Nói sao hết niềm hân hoan của đứa con trai tám tuổi khi thấy người cha anh dũng của nó trở về. Chú bé nói :

— Thưa cha, con mong được cha cho con và em gái con được xem cánh tay mụ phù thủy hình thù ra sao !

Watanabe hơi cau mày nghiêm giọng bảo con :

— Không được đâu con, cha đã phát nguyện là không mở ra cho bất kỳ ai xem cánh tay đó.

Vợ chàng cũng chọn đúng vào lúc vắng vẻ nhất thủ thi nói với chàng :

— Xin phu quân cho thiếp được xem cánh tay con ác phụ đó, thiếp đội ơn chàng vạn bội.

Chàng cương quyết đáp :

— Không được đâu, hiền thê. Ta đã tự hứa không mở cho bất kỳ ai xem cánh tay mụ phù thủy đó.

Tuy vợ chàng muốn được thực mục sở thị cánh tay đó lắm để tả lại cho các bè bạn của nàng nghe, nhưng một khi đáng phu quân đã cương quyết khước từ thì nàng cũng đành vậy chứ biết sao.

Buổi chiều hôm đó có một bà cụ già tới thăm Watanabe. Tưởng ai xa lạ, hóa chính là bà cô chàng. Người cô khả kính đã nuôi chàng từ tấm bé (chàng mồ côi mẹ từ sớm).

Bà khoả ngoài một chiếc áo choang rộng màu xám, tay trái bà giữ cho áo khép kín trước ngực.

Khuôn mặt bà một màu ngà trong thấp thoáng nét buồn nhàn nhạt của 1 hiền phụ suốt đời long đong vất vả. Nhưng hôm nay bà tỏ niềm hân hoan vì hay tin chiến thắng của cháu bà. Bà nói :

— Cháu ơi, chiến thắng vinh quang của cháu đến tai cô ngay sáng nay. Tất cả bà con cô bác, bè bạn hàng xóm láng giềng quanh nơi cô ở đều hết lời ca ngợi lòng dũng cảm của cháu, chẳng cần nói chắc cháu cũng thừa hiểu cô được thơm lây vì cháu biết chừng nào. Cô đến để khen ngợi cháu...

Watanabe kính cẩn cúi đầu hơi đỏ mặt vì cảm động, chàng lúng túng một chút rồi mới dọn giọng trả lời :

— Thưa cô, cháu cảm ơn cô nhiều lắm về việc cô đã không quên tuổi già sức đuối đích thân đến ban khen cháu.

Bà cô tiếp :

— Cô còn điều này muốn nói với cháu... cháu đừng ngạc nhiên nhé... cô già rồi mà những bà già thì hay tò mò... cô muốn được xem cánh tay con nữ quái ra sao...

Watanabe chần chừ giây lát, rồi nói :

— Thưa cô cháu đã cương quyết khước từ điều đó với vợ và con cháu. Thực ra cháu đã tự nguyện và sẽ không cho bất kỳ ai xem cánh tay con nữ yêu đó... Nhưng với cô, người mà cháu luôn luôn kính mến, người đã thay mẹ cháu vất vả nuôi cháu nên người. Đạo làm con thì phải vâng lời cha mẹ... Bởi vậy cháu cũng xin mở tấm lụa ra để cô trông thấy cánh tay con nữ yêu...

Sau đó Watanabe no Tsuna ra lệnh không một ai được lai vãng phòng chàng, rồi mang gói lụa tới, mở ra đưa cánh tay đã khoằm máu cho cô xem. Bà cô như vỡ lấy cánh tay đó bằng bàn tay trái của bà.

Bà không dấu được vẻ cảm động cúi sát đầu nhìn xuống để nhận cho rõ cánh tay. Bà lầm bầm :

«Ta thật bằng lòng, ta thật bằng lòng có được trông thấy cánh tay này... ta thật bằng lòng có được cánh tay này...»

Không hiểu có phải do lo âu mà sao Watanabe nghe như lời nói vừa qua không phải giọng nói của cô chàng. Chàng ngẩn ngơ...

Và tới đây thì chính khuôn mặt của cô chàng cũng bắt đầu đổi khác... từ khuôn mặt dịu dàng trắng mát của một người hiền phụ chuyển sang màu xám xám, rồi những đường nét sắc sù, gồ ghề, xuất hiện. Chiếc mũi tự nhiên kéo dài ra, khoằm lại. Một con mắt dần to ra vênh chếch lên cao, hướng về phía tay mặt ; đồng thời mắt kia tự thu nhỏ lại chếch xuống thấp, hướng về tay trái...

Thôi, không còn hồ nghi gì nữa... đích thị Watanabe đã bị con nữ yêu lừa, nó hiện lên giả làm cô chàng để lập mưu lấy lại cánh tay bị chém.

Tráng sĩ không thốt một lời, khuôn mặt cực kỳ bình tĩnh, không một nét nhả chuyển động, nhưng trong trí thì đã thầm quyết định cách đối phó quyết liệt. Chàng vùng ra nhà ngoài vờ nhanh lấy thanh gươm báu quen thuộc tức khắc quay gót trở lại...

Nhưng căn phòng trống vắng không còn bóng một ai. Chàng rút vội ra ngoài, chỉ còn kịp nhìn thấy mụ nữ yêu bay vù lên không, cánh tay trái cắp theo cánh tay phải đỏ lôm mầu máu...

XX

Kính thưa Tổng Thống,

Đất nước này đã từ lâu mong có một dũng sĩ Watanabe để trừ con yêu đó. Ông đã được vinh hạnh lịch sử xếp cho đóng vai trò đó. Con yêu quả thực đã bị thanh thần kiếm (những anh em chiến sĩ VN.H và đồng minh, lòng dũng cảm nhàn nhạt chịu đựng của dân) xắt đứt cánh tay mặt cùng thanh gươm dài của nó. Không ai muốn cưới khuôn mặt quỷ ! Cuộc hôn nhân cưỡng ép vào tết Mậu thân năm xưa đã bị đập nát ban thờ tổ tông.

Chỉ còn lại một hành động cuối cùng, riêng phần ông quyết định : dứt khoát với lũ tham nhũng cướp máu cho con yêu !

Chúng tôi chờ !

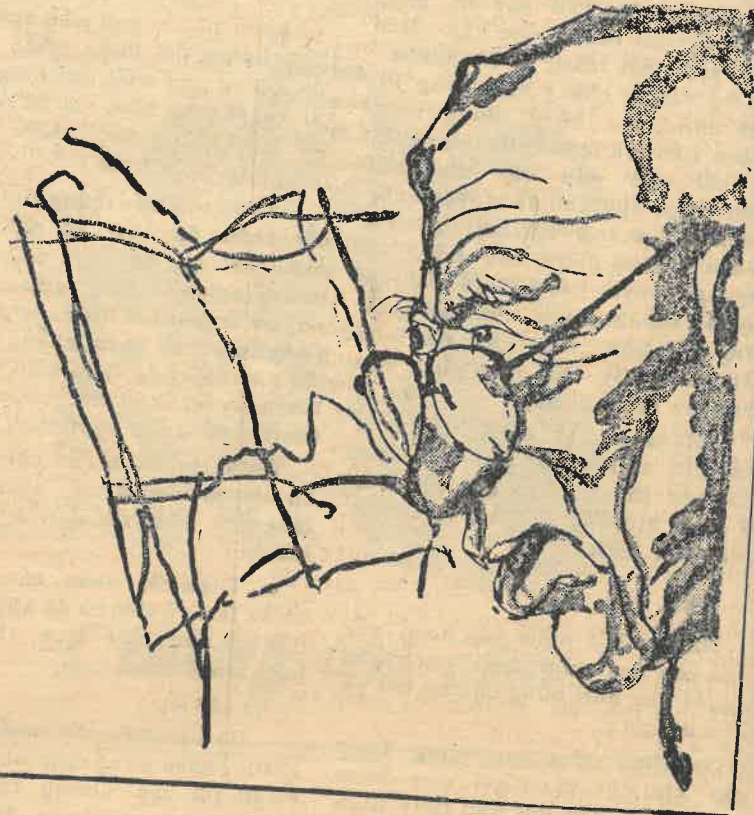
Chúng tôi chờ cũng đã khá lâu rồi, thưa ông.

CÁC SĨ

HỒ CHÍ MINH VỚI KẾ HOẠCH NAVARRE

Ngày chiến tranh Việt Pháp bùng nổ

● Theo tài liệu mật của Sở
Liên Phóng Đông Dương
(Pháp) và Tổng cục chánh
trị V.M.

(TIẾP THEO)

Geneviève với Chu Đức—Lâm Kiếm Hồng

Vì họ Chu và vợ, Lâm Kiếm Hồng (em gái ruột Lâm Bru) cũng hiểu Pháp ngữ, nên Geneviève rất tương đắc với vợ chồng Chu. Lắm đêm, nàng cùng cặp vợ chồng này với nữ bí thư Hàn nghị Quân ngồi chuyện phiếm bên lò than, tâm sự đến gà gáy mới chịu đi nằm. Sở dĩ Geneviève ở lại Diên An đến gần 3 tuần vì nàng rất chú ý đến cá tính đặc biệt của Lâm Kiếm Hồng, vợ Chu, mà nàng cho là có những đức tính quả cảm, anh dũng như nữ anh thư Pháp Jeanne Hachette xưa cũng quê với nàng ở Beauvais. Lâm Kiếm Hồng với anh Lâm Bru cũng theo Mao Trạch Đông hồi 1925, khi còn ở Chiết Giang. Ngày bùng nổ Quốc Cộng tháng 11-1927 ở Thượng Hải và Quảng đông, Lâm Bru bị đạn xuyên ngực, được đưa lên vào Tô giới Quốc Tế Thượng Hải cho nữ minh tinh Giang Thanh (vợ Mao từ 1939) và nữ ca sĩ Vũ Đại Đại Thế Giới Th. Hải, Phương hồng Tuyền (lúc đó nhân tình với một bác sĩ Đức chuyên về phẫu thuật) đã cứu Bru thoát tử thần. Hồi đó, Lâm Kiếm Hồng mới 19 tuổi đã cải nam trang giả làm Lâm Bru tiếp tục chiến đấu từ thủ thành Tây An, chộp phùng vòng vây Trường Giang (Hoàng hà) của Tưởng Tướng đang cản không cho Cộng quân tiến về Hoa Nam. Mối tình Chu-Đức—Lâm Kiếm Hồng nảy nở từ thời kỳ thay anh, nàng sống chung lộn với bộ tư lệnh với họ Chu. Ngày Đệ bát Lộ quân của Chu Đức

vượt qua sông Dương Tử năm 1931 được đánh dấu bằng sự ra đời con trai đầu lòng của cặp vợ chồng này là Chu Nhật Hưng tại quân y viện Diên An. Rồi băng đi gần 2 chục niên không sanh đẻ, mãi đến 3-1-1949 tức 8 tháng trước khi họ Mao làm chủ toàn Hoa lục, cặp Chu Lâm mới sanh thêm một gái: Chu Yến Bình. Lâm Kiếm Hồng là nữ tướng độc nhất của lộ quân thứ 8, nhưng, bởi chỉ khoác nhưng y lam tướng đồng giả anh (Lâm Bru) mà thôi, nên tên nữ tướng Lâm Kiếm Hồng hầu như chẳng ai biết tới đối với bên ngoài đời. Tuy vậy, kể về thâm niên đảng tịch và ngôi thứ chức vị trong Hồng Quân Trung Quốc thì Kiếm Hồng đứng hàng thứ 5 sau chồng, Chu Đức (đầu số) đến Trần Nghị, Bành Đức Hoài và anh ruột, Lâm Bru. Ngoài tài chỉ huy du kích, vận động chiến suốt thời gian nội chiến và kháng Nhật, Kiếm Hồng còn xuất sắc về các hoạt động phản gián (1 tay nàng đã lọt 2 lần vào tổng hành doanh quân Nhật tại Quan Đông 1 lần hạ sát 1 thiếu tướng Nhật và lần sau, đầu độc 2 đại tá chết. Năm 1939, nàng suýt hạ thủ Tướng Thổ Phi Nguyên (Doihara) trùm gián điệp và toàn quyền Mãn Châu và Đông tam Tỉnh (1940). Đến 1944, nàng cùng con gái, Chu Yến Bình, đã thủ mưu trong mấy vụ điệp tặc quan trọng tại Canbes-sa và Tân gia Ba. Lâm Kiếm Hồng có một sắc đẹp gần như bất chấp sự tàn phá của thời gian, hiện đứng vào hàng đệ nhất giai nhân trong hàng mệnh phụ phu nhân của Bắc Kinh. Chính Geneviève Ta-

bouis cũng đã phải mê vì nước da mơn mơn như trứng gà bóc của nàng mặc dù nàng đã 45 tuổi mà khi đi bên con gái, Yến Bình, người nào không biết đều tưởng hai chị em. Với khuôn mặt trái soan, thon thon, miệng chúm chím với đôi môi hạnh nhân lúc nào cũng nở nụ cười dễ cảm, đầy khêu gợi, đôi mắt phụng như lồng gương tạo một ánh nhìn thấu hút lạ thường, Kiếm Hồng đã một thời làm thốn thứa rộn ràng con tim bao tướng lĩnh Hồng quân, nhưng chẳng ai làm chủ được tim nàng, cuối cùng thì rơi vào tay họ Chu. Thật là trai anh hùng sánh gái thuyền quyền! Chu Đức đã có nhiều nét đặc biệt làm say lòng nữ tướng họ Lâm và nay, đến cả nữ ký giả Geneviève từ L'Humanité cũng có nhiều cảm tình với Chu nữa. Đôi mắt 1 mí (mí lót) lúc nào cũng lơ lơ ngất ngây, cặp chân mày rậm chót ngọn như hai mũi mác, mặt gương chữ điền, môi đầy, miệng rộng, gầy bở rưng, vai gấu có bề cao, họ Chu có vóc dáng thật uy nghi lẫm liệt. Quán tại Tử Xuyên, tốt nghiệp Đại học Võ bị Côn Minh. Chu từng làm Tư lệnh Quân Đoàn Hoa Nam của Quốc quân hồi 1908; sau đó, năm 1919, qua Pháp học, có gặp Hồ Chí Minh (lúc đó đa g ở cùng với bí thư đảng CS Pháp, Vail-lant-Couturier tại biệt thự Doublace Quận IX Ba lê) rồi Chu tốt nghiệp Trường Võ bị Saint-Cyr; năm 1922 qua Đức, gia nhập Cộng Đảng tại Bá linh hồi lão lãnh tụ Walter Ulbricht còn là chỉ bộ trưởng đảng CS tại thủ đô Đức quốc. Năm 1923, Chu Đức hồi hương được Chính Phủ Quảng Châu cử làm Tư lệnh Đốc quân kiêm Tỉnh Trưởng Tử Xuyên, cai trị ngay tại nơi quê quán mình anh hùng dọc ngang 1 cõi. Trong bản thân Chu đã có từ cái thật xấu biến dần thành cái thật tốt. Là tay ăn chơi khét tiếng bậc trời, con nhà phú hộ, không còn tệ đoạ xã hội nào không trải qua, nào cờ bạc, đi điếm, rượu phiện. Chu đã mấy năm ghiền á phiện, hằng ngày hít cả lượng ít người ghiền sánh kịp, rồi bỗng chốc, bỏ dứt cái rập. Khi đã chán ngấy cuộc sống sa đọa, truy lạc với quyền uy Tỉnh trưởng Tử Xuyên (rộng bằng cả VN) như ông vua nhỏ nhỏ, Chu Đức đã bất thần đoạn tuyệt tất cả chẳng màng chức vị, bỏ cả sản nghiệp (Chu gia trang) giấu ức triệu để theo Mao Trạch Đông vào Đảng bộ CS Triết Giang chỉ sau một đêm đàm đạo thâm canh với Mao tại tòa Tỉnh trưởng Tử Xuyên. Rồi, suốt 20 năm hoạt động cho Đảng và Kháng Nhật, nay Chu được Trung Ương đảng cử làm Tư lệnh Mặt trận Hoa nam đóng bản doanh tại Quế Lâm (Quế Châu).

Nữ ký giả Geneviève vì cảm tình với vợ chồng Chu đã nán lại đây gần 3 tuần trước khi được Chu sai vợ, Lâm Kiếm Hồng, dẫn nàng đi thăm Tây An, Lan Châu, Lương Châu. Trong gần 6 tháng, nàng đã đặt chân đến nhiều căn cứ địa hiểm yếu của CS Trung Quốc.

Cũng thời kỳ này, tại Nam Kinh nhờ có tin tức do Cục Tình báo Quốc dân đảng đang theo dõi hoạt động CS tại Khai Phong và Diên An cung cấp nên Tòa Tổng Lãnh sự Pháp Nam Kinh đã nắm được

nguồn tin về sự có mặt không ngờ của Geneviève tại Diên An, liền đánh điện hỏi Cao Ủy Phủ Saigon. Kể đó, Bộ Tư lệnh Pháp Hà nội được cáo tri, mời bắt ngựa là nữ phái viên Tabouis không có mặt trong vùng VM từ 5,6 tháng qua.

Nán lại ở Lương Châu đến đầu tháng 2-1947 Geneviève định dùng đường xe lửa Khai Phong—Nam Kinh đi Thượng Hải để trở về Pháp bằng đường hàng hải, nhưng vì thiếu các giấy tờ hợp lệ thông hành nàng phải quay lại Liên Khu Việt Bắc để về Hà Nội.

Tướng Valluy làm áp lực với Geneviève

Về đến Hà nội thì cuộc kháng chiến toàn quốc đã bùng nổ được hơn 1 tháng. Thủ phủ Bắc hà ngột ngạt trong khói lửa, dân chúng đã tản cư hầu hết ngoại trừ một số người bị mắc kẹt. Ngày 5-1. Pháp làm chủ khu phố tây, trung tâm thành phố giải phóng các chính trị phạm và các người bị VM giam giữ trong nhà Pha Hỏa lò. Cho đến 15-2-47, khu vực Hoa Kiều như Hàng Buồm, Sầm Công, Mã Mây, Hàng Ngang, Ngõ Gạch, Phố Mới tự vệ rút các nơi trong thành phố về khu này, cầm cự chiến đấu đến tận tối 19-2-47, vì hết súng đạn, lương thực, phải rút ra ngã bờ sông, Cột Đồng hồ rời ven bờ, Hồng Hà lên Chèm Vẽ, qua sông, sang địa phận Huyện Kim Anh để lên Thái Nguyên.

Còn bộ phận thứ hai, quan trọng hơn, gồm tự vệ Thành và Trung đoàn Thủ Đô ở các khu phía Nam thành phố cũng đã rút hết khỏi Ngã Tư Sở và khu Hoàng mai, Giáp Nhị về ngã Văn Điển và Thanh Oai, ngày 21-2. Tiếng súng tại Hà nội thật sự im bặt từ đêm đó.

Rồi cũng vào hạ tuần tháng này, con đường số 5 Hà nội—Hải Phòng cũng bị quân Pháp kiểm soát toàn diện và đặt một hệ thống canh gác dài trên các chiều dài con lộ liên tỉnh quan trọng này. Trong khi đó, ngày 7-2-47, cở đô Huế cũng lọt vào tay quân Pháp.

Ngày 13-3, đến lượt thành phố lớn thứ 3 Miền Bắc là Nam Định bị Pháp chiếm sau một cuộc hành quân phối hợp qui mô lớn nhất của đoàn viễn chinh Pháp tại Bắc Việt với 4 tiểu đoàn Dù do Pháp điều động từ miền Nam đưa ra.

Về tới cầu Đuống rồi đầu cầu Gia Lâm, Geneviève không nể được ngạc nhiên khi thấy cảnh vật chìm đắm trong khói lửa can qua, khác hẳn hôm nàng rời khỏi nơi đây lên Thái Nguyên 6 tháng trước.

Đặt chân lên Hà nội, Geneviève không về thẳng khách sạn Métropole mà vào Tổng hành dinh Nội thành để tái hội Valluy (lúc này, Valluy vừa ra thay thế Morlière). Nàng đã đem hết tài an nới đề thuyết phục và đoan xác với viên Tư lệnh là nàng đã làm đúng theo chỉ thị của Bộ Tư lệnh. Valluy lắc đầu vừa bĩu môi, xua ngón tay chỗ ra hiệu không tin lời nữ ký giả:

— Cô cho tôi được phép hoãn nghị về việc làm của Cô. Chúng tôi đã có bằng chứng vô cùng chính xác... nghĩa là chúng tôi đã nắm được những dữ kiện... cho biết Cô đã chẳng làm theo đúng như chúng tôi đã chỉ thị rõ ràng.

— Đại Tướng muốn nói việc kiểm chứng điện tử của phi cơ không thám? Và không chờ Valluy trả lời, Geneviève nhún vai nói luôn:

— Thưa Đại Tướng, nếu việc kiểm chứng điện tử không đưa đến kết quả thì... điều đó, đâu phải lỗi nơi tôi?

Valluy có thức cảm như đã bị nữ phái viên «chơi» một cú đau. Mặt tuy hầm hầm, hằn học, nhưng Valluy cũng không tức giận bằng lúc—5 phút sau đó—bị Geneviève cự tuyệt, không đưa cho coi xấp bút ký dày 300 trang do nàng đã ghi chép lượm lặt đó đây trên hành trình Đông Du từ Pháp qua Bắc Việt rồi Trung Hoa khứ hồi. Xấp bản thảo này để trong một cái túi nhỏ bỏ vào sác tay lớn (cabas) vì đầy cộm, không đóng kín được phéc mơ tuya, nên lúc mở ra vô tình, Valluy trông thấy liền hỏi ngay giấy chỉ mà nhiều quá vậy?

Geneviève không dấu diếm...cho biết đó là những trang du ký. Đến khi nàng nhất định từ chối, không cho coi thì Valluy nổi đóa trách nàng là đã coi thù hơn bạn, muốn bảo vệ bí mật cho địch nên mới khư khư giữ, không cho coi những điều bí mật mà chắc chắn VM đã có yêu cầu nàng phải giữ kín.

Valluy suy đoán đó có thể là những mật chỉ do VM đã gửi gắm, nhờ nàng chuyển giao cho Đảng cộng

Sản Pháp hoặc Nga Xô liên quan nhiều hay ít đến chiến cuộc hiện đang bùng nổ khắp Đông Dương. Nếu không đúng vậy thì hà tất nàng phải che dấu, bưng bít không cho coi?

Rồi, rút cuộc, Valluy đặt Geneviève vào tư thế phải chọn lấy một trong hai thái độ dứt khoát: Một là không cho coi xấp bút ký để chịu mắc tiếng tư thông với VM, với kẻ thù. Hai là thuận cho coi để biểu tỏ lòng thành thực và cho thấy đó chỉ là những trang bút ký, không phải là bí mật quân sự hay chính trị VM đã trao cho nàng.

Giữa lúc Geneviève đang suy tính cân nhắc trong việc quyết định thái độ thì Cao Ủy J. Bollaert tới, vì trước đó 1 giờ, Bollaert đã được Valluy gọi điện thoại thông báo cho hay sự trở về của nữ phóng viên. Sở dĩ, Cao Ủy Pháp sáng nay đến Bộ Tư lệnh là muốn nhờ Geneviève thủ dùm vai trò sứ giả hòa bình, trở lại Thái Nguyên lần thứ 2, trao cho Chủ tịch Chính phủ VM một thủ điệp thơ—cũng là một tối hậu thư—cho Hồ chí Minh trước khi Pháp quyết định mở cuộc hành quân Dây lưng (Opération Ceinture) tấn công dần sát Liên Khu Việt Bắc vào tháng 9-1947)

Sau khi được Valluy cho hay việc nàng từ chối không cho coi xấp bút ký, viên Cao Ủy Pháp bèn ôn tồn, khuyên giải nàng nên đổi ý nếu thực sự, đó chỉ là những bút ký, chẳng phải những gì bí mật cần giữ kín cho ai.

(CÒN NỮA)

CÁNH HOA CHÙM GỎI

Nguyên tác
« THỔ TY HOA »
của QUỲNH DAO

bản Việt văn
LIÊU QUỐC NHĨ

Thay đổi thế ngồi, tôi lẳng lặng ngắm Hạo Hạo và Khởi Khởi. Nét mặt của Hạo Hạo có vẻ buồn khoăn đôi chân mày hằn châu lại 1 cách lạ lùng. Trong khi Khởi Khởi gương mặt càng lúc càng trắng bệch ra.

Giáo sư Nghị kể tiếp:

— Như điều Ưc My đã nói, Nhã Trúc chỉ là một cây Thổ Ty Hoa 1 khi đã bám sâu rễ vào cây Tòng là không thể dứt ra được, trừ trường hợp ta muốn nó chết đi.

Mối tình của Nhã Trúc đối với tôi cũng thế, nó giống như những chiếc rễ đã bám sát vào thân, mặc dù biết đó là tội lỗi, là lầm lẫn không thể tha thứ được, nhưng vẫn không dứt được.

Tình yêu một khi đã phát sinh, thì ta không thể nào ngăn chặn lại được. Tôi biết thế, biết rằng từ đây Nhã Trúc không thể nào rời xa tôi được nữa, trừ khi nàng chết đi. Còn riêng tôi thì cũng thế, tôi không thể chống đối lại được sức quyến rũ của vẻ đẹp và tình yêu của nàng, thế là tôi đã trở thành một người đàn ông phản bội, một anh chồng lừa dối! Nhưng tội cho vợ tôi! Nàng vẫn ngây thơ trung hậu, không biết rằng nàng công chúa Bạch Tuyết kia đã chiếm đoạt chồng của nàng!

(TIẾP THEO)

Tú Lâm vui sướng lắm nhưng lòng tôi thì lại buồn vui lẫn lộn. Vui vì thấy Nhã Trúc hết bệnh, nhưng hồ thẹn gì thấy mình đã phụ lòng Tú Lâm.

Tôi đắm đắm nhìn giáo sư Nghị. Trong hỏa lò có 1 hòn than sống, tung khói lên làm đỏ mắt tôi.

Giáo sư Nghị lại tiếp:

— Đưa con gái mới sinh ra chiếm hết tâm hồn của Tú Lâm. Còn bé thật khỏe thật đẹp mà chúng tôi đặt tên là Khởi Khởi.

Trong lúc Tú Lâm bận rộn về cuộc sống của con, thì tình cảm giữa tôi và Nhã Trúc bước vào 1 giai đoạn mới. Điều này thật khó giải thích, có lẽ là do về yếu đuối, bệnh hoạn của nàng đã làm khơi dậy trong lòng tôi bản năng bảo vệ con người. Nhã Trúc hoàn toàn khác xa Tú Lâm, nàng lúc nào cũng đòi hỏi 1 sự che chở của người khác, phải chăng tình cảm tôi lúc ấy đã có 1 sự pha trộn giữa tình yêu và sự thương hại? Dầu câu chuyện này đã xảy ra cách đây 20 năm, hôm nay đứng trước mấy đứa con của Tú Lâm và Nhã Trúc, tôi vẫn thành thật mà nhận rằng đối với Tú Lâm tôi khâm phục nàng. Nhưng đối với Nhã Trúc thì tôi lại yêu nàng.

Kính gửi

CÁC THÂN CHỦ QUẢNG CÁO

Tuần báo ĐỜI chủ trương hạn chế số quảng cáo thương mại để dành trang báo cho bài vở. Vì vậy chúng tôi đôi khi bắt buộc phải từ chối một số quý vị thân chủ quảng cáo. Trong tháng tới tuần báo ĐỜI bắt đầu in offset nên sẽ nhận một số quảng cáo đặc biệt bằng hình ảnh, với phương tiện ấn loát tối tân hình ảnh sẽ rõ ràng và hấp dẫn khách tiêu thụ gấp bội.

Chúng tôi xin kính báo cùng quý vị thân chủ.

Đồng thời, kể từ nay chúng tôi cũng bắt đầu nhận quảng cáo trong số báo Xuân.

**ĐỜI Xuân
Nhâm Tý 1972**

Hoàn toàn in offset, nhiều màu,
tờ báo Xuân lộng lẫy nhất

Thế rồi Nhã Trúc lại thụ thai. Chuyện bí mật không thể dấu diếm được nữa.

Khi Nhã Trúc mang thai, thì nàng bắt đầu bệnh nặng, y sĩ khám cho biết là nàng đã thụ thai được ba tháng, chuyện đã như thế này tôi biết mình không dấu được vợ nữa.

Đến hôm nay tôi vẫn chưa quên được ánh mắt của Tú Lâm khi nhìn tôi. Đêm chuyện thật kể lại cho nàng nghe vẫn nghĩ rằng bản tính của Tú Lâm rất khoan dung quảng đại không nhỏ nhặt, thì khi biết được đầu đuôi câu chuyện có lẽ nàng sẽ tha thứ cho tôi và Nhã Trúc nhưng không ngờ khi nghe xong nàng nổi giận dữ vô cùng, xông ngay vào phòng của Nhã Trúc nắm lấy tay lắc mạnh:

— Tim của cô đâu rồi hở? Tim cô đâu mang ra cho tôi xem. Cô em gái yêu quý của tôi, để tôi xem cô còn trái tim hay đã mất!

Nhã Trúc chỉ biết khóc, nàng cứ khóc mãi. Tôi đứng giữa cảnh này không biết phải đối phó ra sao? Nhưng vẫn không quên nuôi hy vọng, là để cho Tú Lâm trút cả cơn giận dữ ra ngoài như thế này nàng sẽ bớt đi sự đau khổ, và sẽ dễ dàng tha thứ cho chúng tôi hơn.

Buổi sáng hôm sau, chúng tôi bỗng khám phá ra là Tú Lâm đã bỏ đi, nàng để lại Hạo Hạo và bỗng theo đưa con gái chưa đầy năm tháng, chúng tôi tìm thấy một mảnh giấy nhỏ của nàng để lại chỉ có vài hàng:

— «Tôi nuôi một con chó, nó còn biết thân thiện quần quít tôi, nuôi một á khủng nó còn nghĩ đến ăn uống. Thú mà làm này tôi đã nuôi một con người một con người không có trái tim thì nó lại phản tôi.

«Trong suốt cuộc đời này, tôi mong rằng sẽ không bao giờ nhìn thấy lại khuôn mặt của mấy người nữa. Nếu có gặp lại chẳng, đó chẳng qua chỉ để đòi lại món nợ khó quên này mà thôi.

Ký tên
Tú Lâm

Khi Tú Lâm bỏ đi rồi, chúng tôi đã đi khắp nơi tìm kiếm và nghe ngóng mãi vẫn không gặp.

Giáo sư Nghị ngừng lại một lúc. Những giọt nước mắt tôi nhỏ dần trên hỏa lò tạo nên những tiếng xèo xèo nhẹ nhẹ. Tất cả gian phòng yên lặng. Gió bên ngoài thổi lùa trong khi trăng vẫn sáng. Những chiếc bóng cây chập chờn trên kính và văng vẳng đầu đây những tiếng thở dài nào nuốt. Đó là tiếng than của ai? Phải chăng của oan hồn người đã mất? Ngắm ra khung cửa nhìn bóng cây lay động trong gió vì vu, tìm tôi như se sắt. Quay lại nhìn ông Nghị, ông ta đương trầm tư nhìn về hỏa lò, ánh lửa như nung đỏ cả khuôn mặt.

— Tôi biết bản tính Tú Lâm, một khi đã ra đi nàng sẽ không bao giờ trở lại. Nhã Trúc từ khi va phải thảm kịch này, bệnh cũ bắt đầu tái phát, thần kinh rối loạn, lúc nào cũng lải nhải:

— Anh có thấy là em không có trái tim chăng? Em có thật là đưa con gái đánh mất lương tâm chăng? Thật chăng?

Tôi cho mời bác sĩ y khoa đến trị liệu, nàng lần lần phục hồi, nắm lấy áo tôi khóc:

— Anh đừng bỏ em nhé anh, đừng bỏ em! Em không hề cướp anh của chị ấy, chẳng qua tại lòng em quá yếu mềm.

Tôi đã đánh mất Tú Lâm, thì không thể nào để cho Nhã Trúc bị mất luôn, nên tôi đã chịu chuồng, chăm sóc Nhã Trúc. Chẳng bao lâu, nàng lại sinh ra một gái. Để nhớ về đứa con gái mà tôi đã đánh mất, tôi đã đem cái tên Khởi Khởi kia đặt cho nó.

Quay sang nhìn Khởi Khởi. Giáo sư Nghị nói:

— Đứa bé sau này chính là con.

Rồi quay sang nhìn Trung Đan:

— Con đứa bé trong tấm hình chính là Ưc My đấy!

Ngưng lại một lúc, ông Nghị tiếp:

— Từ đó, bệnh của Nhã Trúc lúc lành lúc phát, mỗi lần nhìn thấy những vật dụng của Tú Lâm để lại nàng đều xúc động phát bệnh lại. Vì thế, tôi đã cho người mang hết tất cả những loài thú mà Tú Lâm đã nuôi, chỉ còn để lại Gia Gia, vì ả không thể tự sống được, cũng là công trình mà Tú Lâm đã dạy dỗ, nên tôi không thể nào đuổi ả đi.

Chúng tôi sống tại Trùng Khánh cho mãi đến năm Dân Quốc thứ Ba mươi Tám, thì dời sang Hồng Kông. Tại đây, tôi cũng cho người dò la tin tức của Tú Lâm thì được biết nàng đã lập gia đình khác. Năm năm trước tôi mới dọn đến Đài Loan mãi đến năm ngoài, thì nhận được thư của Tú Lâm nói con đã lớn và nàng thì lại sắp chết, mong rằng tôi sẽ nuôi dưỡng nó, để nó tiếp tục học đến khi tốt nghiệp Đại học ra trường. Nhận được thư xong, tôi vội cho người đi dò la tin tức khắp nơi, để tìm cho gặp Giang Tú Lâm. Chưa tìm gặp được thì...con đã đến.

Tôi thút thút khóc, đưa khăn lên quệt lấy nước mắt, nhưng nó lại trào ra lại.

Tôi không còn biết nói gì nữa, trong màn lệ hình như tôi đã thấy được khuôn mặt của người mẹ đáng thương tôi hiện ra. Bóng dáng đau buồn nghèo khổ của người trên giường bệnh. Trời ơi! Mẹ tôi sao khổ sở, nghèo nàn như vậy? Đến cả giờ phút lâm chung, sao người vẫn không chịu hờm cho tôi biết cuộc đời của tôi ra sao? Mẹ ơi! Mẹ.

Giáo sư Nghị hạ thấp giọng xuống, ông nói tiếp:

— «Những việc xảy ra sau đó, thì tôi không cần nói nữa chắc các người cũng đã hiểu được rồi. Hạo Hạo! Con không nhìn ra đứa em gái cùng cha cùng mẹ với con sao? Chúng con đã có một người mẹ thật cao cả. Đó là lý do tại sao cha lúc nào cũng phản đối ngăn cấm cuộc tình của con và Ưc My, con đã hiểu chưa? Bản tính con quá bay bướm và lãng mạn hơn cả cha thuở xưa nữa nên cha phải đề phòng tội lỗi. Riêng về Nhã Trúc, nàng đã bị Ưc My làm kinh hoảng, vì lúc nào cũng tưởng rằng con là người thay thế cho mẹ đến đời nợ nàng. Nhưng, Ưc My! Nàng sẽ không hại con đâu, vì lúc nào Nhã Trúc cũng yếu ớt và hiền lành lắm. Suốt 20 năm nay, sự dằn dũa và cắn

rứt của lương tâm đã làm cho Nhã Trúc đau khổ. Nhìn thấy con, nàng vừa sợ lại vừa thẹn, nên lúc nào cũng muốn thân thiện con, nhưng cũng luôn đối kháng con, cộng thêm chứng bệnh thần kinh luôn thay đổi, sợ con cướp lấy Trung Đan của Khởi Khởi, khiến nàng đã không biết làm cách nào để đối xử với con.

Tôi khóc không thành tiếng, không cần biết ai là Giáo sư La Nghị ai là bà Nghị nữa, mà có thật bà ta xứng đáng là bà Nghị chăng? Tôi cũng không cần Hạo Hạo và Khởi Khởi. Bây giờ tôi chỉ còn biết có mẹ tôi, ngời mẹ đáng thương biết chừng nào. Trong suốt câu chuyện vừa qua tôi thấy người chỉ là kẻ bị hy sinh một cách bất hạnh. Mẹ tôi có tội gì đâu? Mà phải chịu đau khổ suốt cả cuộc đời? Có phải vì người đã phạm lỗi cứu 1 người con gái sắp chết chăng?

Nghĩ đến cuộc sống nghèo khổ, nhịn nhục và mái nhà sụp sập mà mẹ con tôi phải sống trong suốt những năm dài. Bữa cơm đạm bạc ba bữa và chứng bệnh của mẹ. Nếu không khổ sở như vậy thì mẹ tôi làm sao chết sớm như thế? Thật là cả 1 sự bất công!

Giáo sư Nghị lại tiếp:

— «Hôm nay tôi đã kể rõ tất cả sự thật cho các người nghe, tôi không cần biết các người nghĩ sao về tôi, về Nhã Trúc, về Hạo Hạo và Khởi Khởi. Chỉ mong mỗi các người 1 điều là tôi đã bị mất hết một người con gái trong những ngày qua, bây giờ nó đã về đây, thì nó không phải là đứa ăn nhờ ở đậu mà là đứa con như tất cả những đứa con khác của tôi trong gia đình này. Nó phải có địa vị và thân thể bình đẳng với những người khác. Tôi mong rằng, Hạo Hạo sẽ nhìn lại đứa em gái của mình, cũng như Khởi Khởi hãy nhìn lại người chị của con...»

Lời nói của giáo sư Nghị chưa dứt, thì Hạo Hạo đã đứng dậy thật nhanh làm ngã cả ghế, rồi hân hân cười lớn, nụ cười đau thương xúc động trong đêm khuya:

— Ha Ha! Tại sao lại có một chuyện hoang đường như vậy xảy ra chứ? Ưc My là em ruột của tôi? Rồi người đàn bà không thân thích kia lại là mẹ ruột của mình? Trời ơi! Ha Ha! Ha! Thừa cha, thế giới này có phải là một thế giới điên loạn rồi chẳng, hở cha? Ha! Ha...

Những giọt nước mắt tràn ra má của Hạo Hạo, lần đầu tiên tôi nhìn thấy hân khóc. Đá chiếc ghế qua một bên, hân bước ra cửa đi mất.

Lời nói của Hạo Hạo đã làm tôi xúc động. Đứng lên nhìn giáo sư Nghị những giọt lệ tôi rơi rơi tả, tôi hét lớn:

— Không! Không! Không! Tôi không muốn làm con của ông! Gia đình này đã mang đến cho tôi những gì? Ông đã cho tôi những gì? Trong lúc tôi và mẹ phải chịu sống một cuộc đời đau khổ, thì ông và người đàn bà kia ăn sung mặc sướng. Thế gian này sao quá bất công? Các người là những kẻ có tội, thì phải đền tội. Tôi không bao giờ muốn làm con của ông, không bao giờ!

Giáo sư La Nghị hét:

— Ưc My!

— Ông đừng gọi tên tôi nữa, tôi muốn ra khỏi nhà này vĩnh viễn, tôi hận ông, hận các người! Ông và người đàn bà kia, người đàn bà không có lương tâm, một thứ thổ ty hoa không biết xúc động!

Tôi vừa khóc vừa chạy ra cửa ngoài, nhưng tôi đã chạy lộn cửa sang phòng ăn. Tiếng giáo sư Nghị la hét phía sau đuổi theo càng khiến đầu óc tôi rối loạn, ruột gan tôi tan nát. Tất cả chạy ra ngoài vườn hoa tôi không còn biết gì nữa. Phía sau có tiếng người đuổi theo và tiếng hét gọi tên tôi. Mặc kệ họ tôi cứ chạy, vừa chạy vừa khóc, nước mắt tả tơi. Tôi không biết mình định chạy đi đâu, chỉ biết rằng khi nhìn thấy trước mặt là lùm cây um tùm, tôi mới biết mình đang chạy về phía rừng cây.

Những cơn gió vì vu như thao thổ, bóng tôi chập chờn như nhảy múa trước mặt. Tôi hốt hoảng xông đại vào, mặc cho những cành lá quất vào mặt. Bỗng nhiên, thân tôi như chạm phải một vật gì, khi tôi đụng vật lạ văng qua một bên, Tôi đứng lại, hồn hồn thổ. Dưới ánh trăng leo lét xuyên qua cành, tôi bỗng nhìn thấy đôi giày vải trắng của người đàn bà. Tôi đứng người đứng đấy. Vật lạ bỗng quay tạt đụng vào người tôi. Một đôi chân treo thòng tôi hốt hoảng nhìn lên, một chiếc tử thi của người đàn bà đang dong đưa trên cây Tòng.

Sợ hãi, tôi hét to lên, tiếng hét của tôi xé tan màn đêm u tịch, rồi tôi ngã xuống, không còn biết gì nữa.

(CÒN TIẾP)

HÀM THỤ ĐẠI HỌC

- Do một nhóm Giáo sư Cử nhân, Cao học, Tiến sĩ chủ trương
- Nhằm mục đích phục vụ các bạn sinh viên quân nhân, công tư chức ở xa Sài Gòn, không có phương tiện đến trường ghi bài.
- Nhận ghi danh, lãnh bài và lo đầy đủ mọi thủ tục hành chánh và thi vụ ở các phân khoa Đại học Sài Gòn.
- Hướng dẫn bài học và giải đề thi mẫu.
- Ghi tên và hỏi thẻ lệ hoặc trực tiếp, hoặc bằng thư tại:

**Trung tâm
hàm thụ văn hóa**

133 Chi Lăng Gia Định — ĐT 40.588

ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỜI MUÔN MẶT

BÁO CHÍ

Giá báo sẽ tăng

Theo tin của hội chuyên nghiệp báo chí VN thì làng báo sắp có thể bị khan hiếm giấy, và từ đầu năm 1972 giá báo sẽ tăng, khi giấy nhập cảng theo hồi suất mới.

Con số kiểm kê của bộ Kinh tế ở các nhà giấy cho biết chỉ còn 3.376 tấn tồn kho, trừ các bông xanh đã cấp nhưng chưa lấy thật sự chỉ còn có 2.770 tấn (đủ cho hội đồng báo chí xử dụng bông trắng cho tới ngày 15-01-1972.) Cũng thời gian này, có 4.000 tấn nhập cảng từ Âu Châu thì tàu bị hư, nằm kẹt ở Abidjan (Phi châu) chưa chuyển qua tàu khác được. Song song với việc 4.000 tấn giấy bị kẹt vừa kể, bộ kinh tế đã cho đấu thầu nhập cảng 8.000 tấn giấy in báo (một nửa ở Nhật Bản, một nửa ở Âu Châu) và nhà thầu đã phải đóng tiền với hồi suất là 400đ một mỹ kim. Như vậy, từ 15-1-1972 trở đi, giá giấy sẽ trên dưới 1.200đ một rame. Có điều cũng cần nói rõ là việc phân phối giấy in báo không phải chỉ riêng một mình Hội đồng báo chí phân phối, trái lại các cơ quan khác như bộ Kinh tế, bộ Quốc phòng, bộ Quốc gia giáo dục, bộ Thông tin, v.v... cũng có quyền cấp bông xanh (xanh hay trắng gì thì cũng là giấy cũng nằm trong số 2.770 tấn hiện còn lại trong kho an toàn mà thôi) Nếu các cơ quan vừa kể xin cấp phát bông xanh nhiều như từ trước tới nay thì e rằng số 2.770 tấn giấy sẽ không đủ cho báo giới dùng đến ngày 15-01-1972 và nếu vì một lý do nào đó, số giấy nhập cảng từ Nhật Bản về mà không kịp vào cuối tháng 12-1971, lúc đó chưa hiểu tình trạng giấy in của làng báo Việt sẽ ra sao. Hội Đồng Báo Chí cũng đã liên liệu việc đó nhưng sự việc đã vượt ra ngoài thẩm quyền của Hội

Đồng. Vì các cơ quan khác như Bộ Quốc Phòng chẳng hạn, họ cũng viện dẫn lý do là họ cần giấy, không lẽ nào Bộ Kinh Tế từ chối việc cấp phát? Chính vì thế chúng tôi mới e ngại số 2.770 tấn giấy sẽ không đủ cho báo giới dùng đến ngày 15-01-1972 (với giá cũ)

Song song với việc giấy in báo tăng theo hồi suất mới, Hội Đồng Báo Chí cũng đã ủy cho Hội Chủ Báo (các nhật báo) gấp rút triệu tập một cuộc họp bất thường để ấn định việc tăng giá báo kể từ 01-01-1972, vì trên thực tế giá giấy đã tăng gấp đôi rồi, trong tương lai không còn vấn đề trợ cấp nữa.

SÁCH

LỜI DÂNG hay KHÚC HÁT DÂNG ĐỜI

TẬP THƠ TAGORE

Hai bản dịch: HỒNG DUNG BÍCH THỦY và ĐỖ KHÁNH HOAN

Gần đây chúng ta phải chú ý tới một hiện tượng trong ngành xuất bản sách; đó là một loạt những sách về nền nhân bản tâm linh của Đông Phương đã ra đời, nhất là loại sách dịch, Thứ kiểm điểm lại. Từ cuộc Hành Trình sang Đông Phương, Hành Trình vào Nội Tâm của Hermann Hesse (câu chuyện của Dòng Sông do An Tiem

tái bản) cho tới những suy niệm về đời sống và tự do của Krisna-murti. Và đặc biệt gần đây, là các dịch phẩm thơ của Robindranath Tagore, thi hào Ấn Độ.

Không kể những bản dịch Tagore từ trên 15 năm trước (như của Đoàn Thêm), gần đây ta đã thấy Đỗ Khánh Hoan ấn hành hai bản dịch Tâm Tinh Hiến Dâng (An Tiem tái bản) và Lời Dâng (Sáng Tạo xuất bản). Tập thơ Lời Dâng, dịch từ cuốn Gitanjali của Tagore đã được hai cô Hồng Dung và Bích Thủy dịch với nhan đề Khúc Hát Dâng Đời. Ngoài ra, trong dịch phẩm của hai cô Hồng Dung và Bích Thủy còn có ba tập thơ khác của Tagore: Tặng phẩm của người Tình, Mảnh Trăng Nâu và Chim Lạc.

Rabindranath Tagore đã viết bằng tiếng mẹ đẻ của ông là tiếng Bengali, đồng thời bằng tiếng Anh thứ ngoại ngữ mà ông đã sử dụng lưu loát khiến cho chính người anh cũng phải khâm phục. Vì vậy cả ba dịch giả Đỗ Khánh Hoan, Hồng Dung và Bích Thủy đều dịch Tagore từ bản tiếng Anh sang.

Có lẽ để độc giả nhìn thấy những khó khăn khi chuyển 1 bài thơ từ Anh Ngữ sang Việt Ngữ, chúng tôi xin trích đăng cùng một đoạn của Tagore trong Gitanjali, qua ngôn ngữ của Đỗ Khánh Hoan, và Hồng Dung, Bích Thủy.

Đoạn thứ nhất Gitanjali, Đỗ Khánh Hoan dịch:

« Vì vui riêng, người đã làm tôi bất tận. Thân này thuyền nhỏ mỏng manh đã bao lần người tát cạn rồi lại đổ đầy cuộc sống mát tươi mãi mãi... »

Hai cô Hồng Dung và Bích Thủy dịch:

« Người đã làm tôi vô biên, niềm vui của người là thế đó. Chiếc bình nhỏ mỏng manh này người trút sạch không biết bao lần, và mãi mãi đang đầy bằng đời sống tình khôi... »

Đoạn 23, Đỗ Khánh Hoan dịch:

« Đêm này mưa bão, anh có phiêu du đi tìm tình yêu không anh? Bầu trời rền rĩ như 1 người đang thất vọng... »

Bích Thủy và Hồng Dung dịch:

« Người có ở xử lạ trong đêm giông bão này trong chuyến hành trình yêu đương của người. Bận hời? Bầu trời găm thét như một người trong cơn tuyệt vọng... »

Thứ so sánh hai đoạn thơ ngắn qua hai bản dịch, độc giả đã thấy nổi khó khăn của những người hâm mộ Tagore mà không được đọc nguyên tác hay bản dịch Anh Ngữ của tác giả.

Các dịch giả, không những phải nắm vững được bản Anh văn của tác giả mà còn phải thông thạo cách sử dụng ngôn ngữ Việt, và có một chút bén nhạy của tâm hồn thi sĩ khả dĩ làm chủ được ý nghĩa,

âm điệu và tiết tấu của câu thơ xuôi tiếng Việt. Trong phạm vi bài giới thiệu này chúng tôi không thể đi xa hơn vào việc phê bình hai bản dịch, một việc làm công phu và có lẽ cũng rất vui thú.

Bước vào thế giới thi ca và tín ngưỡng tâm linh của Tagore, chúng ta cũng cần có thái độ tôn nghiêm và tinh thần mở rộng để đón nhận thông điệp của tác giả. Trong thời đại chúng ta, nhất là giữa xã hội đang hoả g hốt lo sợ trước sức mạnh của vật chất (diễn tả bằng những tiếng chiến tranh và kinh tế) có lẽ nhu cầu khơi động nguồn sống tâm linh đã tạo nên phong trào dịch và ấn hành các thi phẩm của Tagore lúc này. Cả hai bản dịch đều được trình bày trang nhã.

SÁCH BAO MỚI

T.S.Đời đã nhận được:

— KHÚC HÁT DÂNG ĐỜI: Tập thơ của TAGORE do Hồng Dung, Bích Thủy dịch

— NGƯỜI ĐẸP THÀNH ROME (Tôi làm đi), tiểu thuyết của Alberto Moravia, do Trần Văn Điền dịch, Sáng Tạo xuất bản

— PHẢN LỰC VÀ HỎA TIỄN: Sách tìm hiểu cho thiếu nhi của Lê Văn Khoa, Thời triệu xuất bản

— « BẢO TUYỂN »: Tạp chí xuất bản định kỳ do Đặng Quốc Dũng Thế Linh và nhóm văn hóa bốn phương chủ trương

— NGUỒN GỐC MÃ LAI CỦA DÂN TỘC VIỆT NAM: Tác phẩm khảo cứu lịch sử của tiểu thuyết gia Bình Nguyên Lộc, đọc say mê như tiểu thuyết. Lá Bối phát hành. Xin cảm ơn các nhà xuất bản và trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc.

— NGỮ A CHỨNG TRONG SÂN TRƯỜNG: truyện dài của Duyên Anh, Tuổi Ngọc xuất bản.

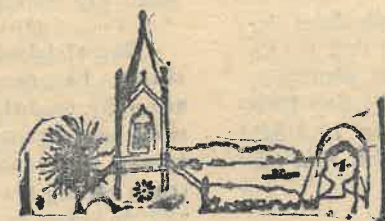
SÁNG TẠO GIỚI THIỆU

Vào dịp đầu xuân này (dương lịch cũng như âm lịch), thay vì gửi đi tấm thiệp các bạn có thể dùng thay những sách của nhà xuất bản SÁNG TẠO làm quà tặng trang nhã:

— BAY NGHIÊNG VÒNG ĐỜI: thi phẩm thứ 5 của Trần Thị Tuệ Mai

— LỜI DÂNG của R.Tagore bản dịch Việt Ngữ của Đỗ Khánh Hoan

CON CÁ MẮC CẠN nguyên tác Doãn Quốc Sỹ bản dịch Anh Văn và minh họa của Võ Đình.

«Nhị Thập Bát Tú Ngự Từ» tục gọi: — « NHẤT DẠ NGŨ GIAO SINH LỤC TỬ »

Cần gì phải là Đế Vương, chúng ta vẫn có thể làm Đế Vương trong tưởng tượng khi uống một ly «NHỊ THẬP BÁT TỬ NGŨ TỬ» tục gọi «NHẤT DẠ NGŨ GIAO SINH LỤC TỬ».

Nhị Thập Bát Tú Ngự Từ được tinh luyện đúng 28 vị thuốc Bắc trong 49 ngày âm dương (28 ngày dương và 21 ngày âm) để chỉ có 1 lít 350 phần rượu CỐT mà thôi.

Rượu thuốc có khả năng rõ rệt tiêu trừ những chứng bệnh phong tê thấp. Đau lưng lúc nửa đêm về sáng. Nhức mỏi các khớp xương. Thận suy hay hư. Đàn ông liệt dương, đàn bà lạnh nhạt. Vợ chồng không thích chung chăn gối! Những bậc tuổi tác, kinh mạch bị trở ngại, huyết đạo ứ đọng, khiến tay yếu chân run hay liệt bại một phần cơ thể. Ban đêm, dùng một ly nhỏ trước khi đi ngủ, quý vị hãy nằm lắng nghe rượu thuốc chạy đều ngũ tạng, lục phủ và giải khai 116 huyết đạo chính, từ ngón chân tới sợi tóc. Do đó, thất khiếu được linh mẫn và hoàn toàn khai thông.

Dùng trong bảy ngày trở lên, thuốc sẽ tạo cho quý vị một «nội lực» tiềm tàng, cường tráng cho tuổi trẻ, hồi xuân cho tuổi già... sống cho ra sống, hết còn buồn nản, chán ngán cho kiếp sống vô vị nữa...

Nhị Thập Bát Tú Ngự Từ tục gọi Nhất Dạ Ngũ Giao Sinh Lục Tử luôn luôn xứng đáng và chứng minh đúng với tên tuổi của nó.

TRẢ LỜI THƯ HỎI THUỐC:

Đã nhận được thư và đã gửi toa chỉ dẫn đến quý vị sau đây: T/SI N. CHI KBC: 3187 — N. HUƠNG Nha Trang — T/U LÂM KBC: 3082/A — Th/S T.T. HUƠNG KBC: 3327 — Th/SI N.V. THU TTHL/HQ KBC: 3318 — N.N. QUẾ KBC: 4497 — L.T. LỘC Kiên Giang — N.V. HÒA KBC 6294/BTT — H.V. ĐỐI Tây Ninh — H. LUÂN Ph. Rang — N. CHINH KBC 3339/HQ — Đ.T. TÂM Bình Dương — T.S. PHI Châu Đốc — N.H. PHƯỚC TĐ1 KBC 4420 — N. NGHĨA TĐ5 KBC 4420 — L.V. CANG Ph. Rang — V.V. VINH Gia Định — N. TH. MẠNG (Lvd) Gia Định.

— ĐỖ H.V (TH): Theo chúng tôi nghĩ, chuyện của cậu không phải là chứng bệnh. Mà là một thứ «tật». Thứ «tật» này là một tật. Chỉ cần tập trung ý chí sửa đổi dần là hết. Không cần uống thuốc.

bà LÝ BÍCH VÂN

219/49 Mai xuân Thượng Q6 Cholon

NỤ CƯỜI DƯỚI MỘ

Tiểu thuyết ph/tác của HOÀNG HẢI THỦY

Nguyên tác SARDONICUS
của RAY RUSSELL

TÓM TẮT KỲ TRƯỚC: Bác sĩ Đăng nhận được thư của Tuyết Nhung, người bạn gái cũ, mời ông lên Luang Prabang ở với gia đình nàng một thời gian. Tới nơi, BS Đăng nhận thấy chồng Tuyết Nhung, ông Tiểu bị bệnh tê liệt quai hàm. Đồng thời Đăng lại tình cờ nghe lời Tiểu yêu cầu Tuyết Nhung phải bắt tỉnh lại với Đăng.

Tôi còn nhớ rõ mỗi vé số là 1 đồng và số độc đắc trúng 10 vạn đồng bạc. 10 vạn đồng thời ấy lớn bằng 10 triệu đồng bây giờ. Mỗi tháng ông Kong Ta ăn bận bộ y phục diện nhất, ngồi lên chiếc xe ngựa nhà đi ra tỉnh bán những thứ thổ sản ông và các con ông kiếm được như mộc nhĩ, mật ong, lá cây dùng để làm thuốc, đôi khi bán mật gấu, ngà voi, xương cọp, da cọp v.v... Ông mua về nhà những thứ cần dùng như muối, đường... dầu tây. Và mỗi lần ra tỉnh mua bán như thế, ông lại mua một vé số, lần nào cũng chỉ mua có một vé mà thôi, đem về cất kỹ. Cũng đúng tháng sau ông trở ra tỉnh mua bán, đem về số mua từ tháng trước rồi đó, mua một vé số mới trở về nhà. Không biết ông mua đều mỗi tháng 1 vé số như thế đã trong bao nhiêu lâu, chỉ biết vợ con ông không hề bao giờ nghe thấy ông than phiền về chuyện mua hoài mà không trúng, cũng không nghe thấy ông nói đến chuyện nếu trúng số độc đắc ông sẽ làm gì, mua những gì? Bà vợ ông biết chuyện mua vé số của ông nhưng vì ông không hề tiêu phí một đồng nào khác, nhất là mỗi tháng ông chỉ mua có mỗi một vé mà thôi, bà thấy chuyện tiêu phí đó không có gì là quá đáng. Ông Kong Ta có quyền mua số và hy vọng trúng số như bất cứ ai.

Năm tháng đều đều theo nhau trôi qua. Ba anh con trai lớn đã lấy vợ, có con và ra ở riêng. Chỉ còn hai anh trẻ sống với ông bà Kong Ta. Anh con thứ tư tên là Kong Sa, anh con út tên là Kong Set. Năm ấy Kong Sa hai mươi và Kong Set mười tám tuổi.

Ông Kong Ta đang khỏe mạnh bỗng một hôm đang làm việc ngoài rẫy, ông ngã xuống và chết ngay. Tôi mạn phép miễn thuật lại nỗi buồn của tang gia, cảnh lân bang đến phúng viếng, những anh con đưa vợ con về làm đám ma bố, ông già được chôn trong nghĩa trang nhỏ của thôn xóm ở đầu núi. Ông không để lại gì nhiều nhưng số của nhỏ mọn này cũng vẫn được chia đều cho năm anh con theo đúng tục lệ. Tất nhiên là phần lớn nhất được trao cho anh con cả. Vì vậy Kong Sét, anh con út, người được ông già thương nhất, gần như chẳng được hưởng gì của cha để lại.

Nhưng Kong Sét không lấy chuyện đó làm buồn phiền. Anh là một thanh niên khỏe mạnh, vui vẻ, yêu đời, dễ dàng với tất cả. Tuy sinh sau nhưng anh lại là người may mắn nhất trong năm anh em: Anh được cha già cho đi học trong lúc các người anh của anh phải làm việc ngay từ lúc còn nhỏ. Kong Sét thích đọc sách, thích học hỏi và biết rằng cha già cho anh ăn học tức là đã cho anh một phần gia tài quý giá nhất.

Bác sĩ hãy tưởng tượng sự ngạc nhiên, sửng sốt của bà góa phụ Kong Ta khi chừng ba tuần sau ngày ông già chết, bà được tin từ tỉnh đem về rằng ông già chính là người trúng xổ số độc đắc kỳ này. Người nào mua số cũng hy vọng mình sẽ trúng nhưng khi trúng, ai cũng ngạc nhiên, như chuyện mình trúng số là một sự kỳ lạ nhất đời, một chuyện không thể nào xảy ra được. Sự ngạc

nhân của bà quả phụ có pha nặng cay đắng và sốt xa: ông già mua số trong bao nhiêu năm không hề trúng được một xu nhỏ, nay ông già vừa chết thì trúng số, mà lại trúng độc đắc những 10 vạn đồng, số tiền quá to.

Bà già lập tức đi tìm vé số trúng. Nhưng bà không biết ông chồng cất vé số ấy ở đâu. Những ngăn tủ, ngăn bàn trong nhà được lục xét thật kỹ, xét đi xét lại; những hộp gỗ, hộp giấy được mở ra. Không thấy tờ vé số ấy đâu hết. Ông già hồi còn sống thường giấu tiền ở dưới chân giường. Cái giường được nhấc ra chỗ khác, những hang hốc đầu tiên dưới gầm giường và quanh đó được bới móc thật kỹ, vẫn không thấy.

Lúc ấy chỉ có một mình Kong Set ở nhà với mẹ. Kong Sa đã đi làm ăn xa. Ba anh con lớn nghe tin cũng trở về nhà. Họ thì nhau lục soát tìm kiếm không biết mệt. Nhưng tờ vé số vẫn biệt tăm.

Lúc ấy đêm đã khuya, mấy mẹ con ngồi quanh bếp lửa bàn tán về nơi ông già có thể giấu cất tấm vé số. Anh con cả, người từng đi theo ông già về tỉnh nhiều lần nhất, bỗng nói như nói một mình: « Mỗi lần mua vé số mới, thầy vẫn cần thận gấp tấm vé lại, bỏ vào túi áo... »

— Đúng rồi, thầy bỏ tấm vé số vào túi áo. Anh con cả nhồm dậm và la lớn lên. Trong phút giây, sự bí mật về tấm vé số mất tích được giải tỏa. Sự việc rõ rệt như ban ngày. Ông già mỗi lần ra tỉnh đều bận bộ quần áo đẹp nhất, và khi ông chết, người ta cũng bận cho ông bộ quần áo đẹp nhất ấy đem ông đi chôn. Tấm vé số vẫn nằm trong túi áo ông và hiện giờ nó nằm cùng với ông già trong mồ.

Ba anh con—tức là trừ Kong Set—lập tức bàn chuyện đào mộ ông già lên để lấy tấm vé số. Nhưng các anh thất vọng khi bà mẹ cương quyết và lạnh lùng nói: « Không được. Cha chúng mày đã chết rồi. Phải để ông nằm yên. Không đưa nào được đụng vào xác ông... »

Chắc bác sĩ cũng không lạ gì phong tục ở miền quê. Việc người chết đã đem chôn rồi lại đào lên là 1 việc đại vô phúc, một sỉ nhục lớn cho vong linh người chết và là 1 tai họa cho người sống.

Các anh con hết phản đối lại thuyết phục, các anh phần nộ nhưng vô ích, bà mẹ vẫn giữ vững lập trường: « Con cái không được đụng chạm đến mồ mả của cha mẹ. Chúng mày có thể đào mồ cha chúng mày lên được nhưng phải giết chết tao trước... »

Bà mẹ quyết liệt như vậy và ba anh con đành hậm hực bỏ ra về. Đêm ấy Kong Set đang ngủ bỗng chong tỉnh vì cảm thấy có chuyện gì lạ xảy ra trong nhà. Bà mẹ anh không có trong giường ngủ. Linh tính cho Kong Set biết bà mẹ anh đang ở đâu. Anh đi ra nghĩa trang và thấy bà già gần chết còng vì lạnh bên nắm mồ của ông chồng. Sự có anh con tham tiền nào nữa đêm lên tới đào mộ bố lên lấy tấm vé số, bà già ra đây ngồi canh...

Kong Set van xin mẹ về nhà ngủ. Thoạt đầu bà già nhất định không chịu về nhưng sau đó, khi nghe

anh con hiếu thảo nhất định cam kết anh sẽ ở lại canh mộ bố cho đến sáng, bà già mới chịu về.

Còn một mình Kong Set ngồi lại trong nghĩa trang giữa đêm khuya lạnh lẽo. Kong Set chờ cho một tiếng đồng hồ trôi qua mới rút từ trong áo ra một cây xương đào đất nhỏ. Cây xương tuy nhỏ nhưng Kong Set đang ở tuổi không biết mệt là gì, anh lại can đảm và lòng tham lam cho hai cánh tay anh thêm vô vàn sức lực. Anh đào xúc không ngừng tay, đào mãi cho tới lúc nắp áo quan hiện ra trong lòng huyệt tối...

Kong Set đưa lưỡi xương vào bầy mạnh nắp ván. Một thứ mùi hôi bốc lên thật mạnh từ lòng quan tài làm cho Kong Set choáng váng gần ngất đi. Anh nhìn thở và thâu hết can đảm làm bật nắp quan tài.

Anh cúi xuống vội vã móc túi áo người chết, tìm tấm vé số. Nhưng mặt trăng đã làm hại anh. Đêm ấy là một đêm tối trời nhưng đúng lúc Kong Set đang lục túi áo người chết trong quan tài thì mặt trăng nhô ra khỏi đám mây dày đặc. Một tia sáng chiếu xuống lòng mộ và soi rõ mặt ông bố. Khi nhìn thấy bộ mặt ấy anh con rú lên một tiếng và ngã giật trở lại.

Nói đến đây Tiểu nhớ người về phía tôi. Khuôn mặt anh với làn môi cứng, bất động và hàm răng nhe ra, trắng ón, có một vẻ ma quái khủng khiếp làm tôi rùng mình. Cũng như anh con trai đào mộ ông bố trong chuyện, tôi cũng bất giác ngã người ra đằng sau. Nếu không có thành ghế giữ tôi lại, tôi đã ngã nhào xuống sàn nhà.

— Cảnh làm cho anh con kinh sợ... Tiểu trầm giọng nói tiếp, giọng nói của Tiểu cũng run run, khác thường, là khuôn mặt của ông già. Tuy thời gian đã khá lâu và da thịt ông già đã rữa nhưng khuôn mặt vẫn còn nguyên hình dáng. Đôi mắt ông già mở rộng như trợn trừng nhìn thẳng vào mặt anh con và đôi vành môi ông già co lại để lộ hàm răng như ông già đang cười...

Tôi không rõ vì những nguyên nhân nào, vì sự rùng rợn của câu chuyện hay vì chất rượu mạnh trong tôi, vì tiếng gió gào bên ngoài hay vì tòa nhà cổ có những bức tường đá lạnh và đầy này, trong một lúc khá lâu tôi ngồi cứng người trên ghế, và tôi gần như tin chắc rằng khuôn mặt có nụ cười quái đản đang nhìn nhỏ ngay trước mặt tôi đây chính là khuôn mặt của người đã chết, một xác chết nhờ những ma thuật bí ẩn nào đó đã sống lại giữa những người sống, một quái vật đã chết nhưng chưa chết hẳn, chết rồi nhưng sống lại.

Nhưng đây phút hải hùng qua đi, lý trí sau cùng cũng thắng. Người chết rồi làm sao còn sống lại được? Tiểu, dường như cũng bị xúc động nhiều vì câu chuyện do chính y kể, ngồi đó run rẩy. Một lát sau y lại nói:

(CÒN TIẾP)

truyện dài

KẼ / BÀN / MAU

nguyễn thụy long

CHƯƠNG II

Gã ăn mày cụt giò kéo cái mền hôi hám đắp lên thân thể nàng, gã phát vào một bên mông no tròn của nàng một cái, cười đều:

— Sao em được không?

Nhiên nhéo gã một cái:

— Hối kỳ.

Gã nằm xuống bên cạnh Nhiên, nàng bắt đầu tò mò, nàng thấy hẳn khác hẳn những người đàn ông mà nàng từng ngủ với họ, chưa bao giờ nàng cảm thấy thích thú đến tột cùng như vậy, gã ăn mày cụt giò này khác lạ. Những ngón tay nàng táy máy:

— Cái gì vậy?

Gã ăn mày cụt giò cười hi hi:

— Cái nốt ruồi, cái nốt ruồi mọc ở chỗ đó mới ăn tiền chớ, em thấy nó có hai cái râu cứng không?

— Thảo nào...

— Ngày xưa anh đã một thời vàng son vì cái nốt ruồi quý tướng đó em.

— Khi mồi.

— Anh không nói láo đâu, ngày đó anh còn nguyên vẹn hai cái chân. Sau này bị xe cán cụt mất một giò nên mới khổ như ngày nay, lâu lắm anh không có dịp xir dụng đến cái tài đó, nhưng anh biết, nếu có người nào đó đã xir dụng anh một lần là lại tìm đến nữa. Anh cam đoan những bà hồi xuân nào đó đã chịu anh một lần là chịu anh hoài hoài...

— Thôi đi cha nội.

Gã ăn mày cụt giò có vẻ thú vị, gã nói luôn miệng, gã kể lại cái thời vàng son của gã, gã từng làm tài xế cho một gia đình giàu có, tất cả những cô sến làm việc trong nhà đó đều mê gã về cái tài có một không hai của gã trên đời này, gã thú vị kể tiếp:

— Một hôm bà chủ nhà bắt được anh tại trận đang làm tình với một cô người làm dưới bếp, bà ta tức giận đuổi anh và cô sến đi.

— Rồi anh đi không?

Gã ăn mày cụt giò lắc đầu:

— Con nhỏ đi liền, nhưng anh còn chần chờ...

— Làm chi vậy?

— Buổi trưa ông chủ đi vắng nhà, anh bò lên nhà, tới phòng riêng của bà chủ và làm đại, mới đầu còn phản đối, nhưng rồi bà ghiền anh luôn.

— Giữ anh lại chớ?

— Còn phải nói, cái đó đã hẳn, chịu đòn mà, và từ đó anh thường xuyên lái xe đưa bà chủ đi nơi này nơi kia, làm ăn với bà dài dài cho tới khi đổ bể, ông chủ đuổi anh ra khỏi nhà, sau lần xui xẻo ấy anh xuống dần, cho tới khi đi ăn mày...

— Xui dữ hén.

— Ừ xui dữ, nhưng anh biết mà, sau này đời anh lại lên.

— Lên ở chỗ nào?

— À đâu biết được, nhưng sẽ lên, thằng cha thầy bói ngồi đầu đường kia một lần đã đoán anh vậy.

— Máy thằng cha thầy bói nói mà làm sao tin được, cũng như chả em nói sau này bảnh lắm, có thấy bảnh gì đâu?

— Biết đâu đó em, số mạng con người mà.

— Tui thấy mấy thằng thầy bói bao giờ cũng nói số ai cũng khá hết, mấy chả nói đề ăn tiền mà...

Gã ăn mày buồn ngủ díp mắt, lâu lắm rồi gã mới làm ăn, gã cảm thấy mệt mỏi, gã biết rằng gã không còn sung sức như ngày xưa nữa, nhưng nếu gã được ăn uống đều đặn trở lại, gã có thể hồi sức một cách mau chóng. Con Nhiên hình như còn thòm thèm, nàng nằm sát vào gã ăn mày, cái tay nàng táy máy, bây giờ thì chính nàng táy máy chớ không phải gã ăn mày cụt giò nữa. Gã ăn mày cụt giò lên tiếng:

— Thôi ngủ đi, trời cũng gần sáng rồi đó.

— Chưa hết giới nghiêm mà...

— Chưa hết giới nghiêm mình mới cần ngủ một chút.

— Bây giờ tui thấy không còn buồn ngủ nữa:

— Bộ thức tới sáng luôn sao?

Hai bắp chân no tròn của Nhiên kẹp lấy cái chân của gã ăn mày:

— Tui thức một mình buồn thấy mồ, chú phải thức với tui.

Gã ăn mày cụt giò biết tâm lý ham muốn trở lại của Nhiên, hẳn mỉm cười trong bóng tối:

— Bộ muốn lại rồi sao cưng?

— Kỳ..

— Nói kỳ hoài, sự thật mà.

Gã ăn mày cụt giò lại cười hi hi, gã hun đến chóc một cái vào má Nhiên:

— Buổi tối em sẽ tới tôi đều đều nghe.

Nhiên không trả lời, nàng chỉ gật đầu, nàng gục đầu vào ngực gã ăn mày cụt giò. Bàn tay gã xoa xoa trên lưng nàng.

(CÒN NỮA)

Cười đờ buồn

Một bữa ông chủ nhà nghe tiếng kêu la dưới sân, chạy xuống coi, ông ta thấy một con mèo cái đang bị con chuột dợc cưỡng bức. Kỳ quá! Ông chủ bèn lấy thịt cho chuột ăn để làm quen, và dụ chủ chuột đi theo ông vô nhà. Ông đưa chủ chuột tới bầy chó đực của ông. Con chuột dợc lại nhảy tới, xâm phạm tiết hạnh một chị chó cái. Thật là kỳ lạ! Ông chủ mang chủ chuột chạy vô phòng ngủ, kêu vợ dậy.

— Minh ơi! coi này!

Bà chủ, vừa trông thấy con chuột hoảng hốt trùm chăn kín mít! Đàn bà vẫn sợ chuột mà!

— Đừng sợ em! Con chuột này kỳ lắm!

Bà vợ hét lên:

— Đừng anh! đừng anh! Em sợ cái thằng da dăm đó lắm rồi!

PHONG NGŨA

Ghê chóc, lở loét, gài tới đâu ăn lan tới đó
Không phải thoa phết sớ sài ngoài da mà hết

uống: **Giải phong Sát Độc Hoàn**

ÔNG TIÊN
GẦN 40 NĂM DANH TIẾNG

Hỏi các tiệm thuốc Hoa—Việt (có bán lẻ)

Nhà thuốc ÔNG TIÊN

Phú Lâm—CHOLON—KNBYT số 3—9.5.63

THIỆU QUANG

ĐỜI LẮM CẨM

những chuyện rất lăm cẩm
nhưng có thật 100 phần 100

Hình phạt lăm cẩm

ELYRIA, Ohio (AP) Tòa án tại Quận Lorain, Hoa Kỳ đã tuyên phạt Michael L. Taylor ở North Ridgeville phải đi trồng bắp vào mùa xuân sắp tới.

Taylor bị cáo về tội đã lái xe ẩu và gây thiệt hại cho ruộng bắp của người hàng xóm tên là Harold Sweet trong vụ mùa bắp vừa qua.

Ngoài hình phạt phải đi trồng bắp trong suốt mùa bắp sắp tới, Taylor còn lãnh thêm 30 ngày tù treo, bồi thường cho Harold Sweet 700 Mỹ Kim và trả cho tòa án 150 Mỹ Kim tiền án phí.

Chú rết già nhất nước Anh

SWINDOW, Anh Quốc (Reuter) cụ Edward Simpson, 98 tuổi bị mù cả hai mắt đã trở thành chú rết già nhất nước Anh. Cụ gặp cô dâu là cụ Eva Midwinter 82 tuổi tại một căn nhà dành cho những người mù tại một thị trấn ở miền Trung Ương nước Anh cách đây ít lâu.

Hai người đã đi đến quyết định lăm cẩm là sẽ sống bên nhau tới lúc ... chết chứ không phải là tới lúc đầu bạc răng long nữa vào dịp cuối tuần qua.

Sau lễ cưới được cử hành tại nhà thờ Thiên Chúa Giáo tại Swindow, cụ Simpson đã tuyên bố: «Chúng tôi cưới nhau vì tình đồng bạn, chúng tôi đã rất mến nhau ngay từ khi mới gặp nhau».

Người chiếm kỷ lục thế giới về lấy vợ «muộn» là cụ Ralph Cambridge, năm nay 105 tuổi, mới lấy vợ hồi tháng chín vừa qua và đám cưới lịch sử này đã được cử hành ở Nam Phi.

Tuổi già nhưng cái sự đời không già

LIÊN H QUỐC. Theo 1 tài liệu của Nga Sô về vấn đề sống lâu của con người mới được phổ biến

tại Liên Hiệp Quốc thì người ta càng phải sử dụng trí óc nhiều bao nhiêu, tuổi thọ càng giảm đi bấy nhiêu.

Tài liệu cho biết là tại các vùng quê, dân quê thường sống được lâu hơn, đặc biệt là những người luôn luôn vận động các bắp thịt ngay từ thời niên thiếu cho tới lúc tuổi già.

Tài liệu này nhan đề «Quyền sống lâu năm» đã cho biết trường hợp của hai người đàn ông sống tại Caucasus được ghi nhận là đã sống tới 165 tuổi và 130 tuổi mà vẫn tiếp tục làm được mọi công việc kể cả việc làm cho cái sự đời đang méo thành tròn.

Tài liệu này cũng còn tiết lộ là qua các cuộc khảo cứu từ nhiều năm nay về trường hợp của hơn 21.000 người sống lâu năm nhất trên thế giới thì đa số là ở giữa khoảng từ 80 đến 90 tuổi và chỉ có 415 người sống lâu trên 100 tuổi.

Một giáo sư đã viết trong tài liệu rằng tại các quốc gia văn minh, đàn bà thường sống dài hơn đàn ông từ hai tới tám năm. Các chuyên viên khảo cứu đã cho rằng các yếu tố đặc biệt về sinh lý trong cơ thể phụ nữ cũng như các yếu tố về vấn đề xã hội đã là lý do căn bản của sự kiện này.

Thống kê của Liên Hiệp Quốc cho biết hiện có 111.765.000 người trên thế giới sống lâu quá 70 trong năm 1970.

Nữ Hoàng bán táo

LUÂN ĐÓN (AP) nữ hoàng Elizabeth đệ nhị đã chính thức bước chân vào nghề bán táo hầu kiếm đủ tiền sinh sống. Những phụ cấp mà Nữ Hoàng hiện được hưởng không đủ cung ứng những nhu cầu của đời sống vương giả đòi hỏi.

Nữ Hoàng đã cho quảng cáo trên các báo xuất bản tại Anh Quốc:

«Táo Giáng Sinh. Hãy đi thăm trại táo Sandringham và lựa chọn lấy táo ngon theo ý bạn.»

Trại táo Sandringham ở Norfolk rộng 20.000 mẫu tây là đất của hoàng gia dành cho Nữ Hoàng Elizabeth đệ nhị.

Tài sản riêng mà Nữ Hoàng hiện có là một điều bí mật, không ai biết rõ. Nhưng lương hàng năm của Nữ Hoàng là hai triệu bốn trăm năm chục ngàn Mỹ Kim (vào khoảng 980 triệu bạc VN). Nữ Hoàng đã gởi qua Quốc Hội một đề nghị tăng số tiền lương của mình lên gấp đôi nhưng chưa được chấp thuận.

Một kế ước lạ đời

ROYAL OAK, Michigan (AP) một nhà tư bản Mỹ ở Los Angeles đã giao ước với một thanh niên là nếu chàng ta chịu lấy bất cứ một cô gái nào đó làm vợ, miễn là không phải con gái của ông, ông sẽ cho chàng ta số tiền 10.000 Mỹ Kim (bốn triệu bạc VN) gọi là quà cưới.

Câu chuyện đã không xảy ra lăm cẩm đúng như kế ước dài ba trang giấy mà hai người đã ký kết với nhau mười sáu tháng trước.

Chàng thanh niên tên là Jack Alan Wilson theo đúng lời cam kết, đã lấy vợ được hơn một năm và đã được một đứa con gái. Ngày 20 tháng 11 vừa qua, nhân dịp kỷ niệm ngày cưới của hai người, Wilson đã tặng vợ một món quà đặc biệt. Đó là việc đưa thương gia Joseph Wagner ra tòa, đòi phải trả số tiền nói trên vì trong hơn một năm qua, Wagner đã cố tình lờ cái món nợ kia đi.

Theo tin từ tòa án cho biết thì lý do đã đưa ra cái kế ước lạ đời trên là vì ông Joseph Wagner gốc người Do Thái và ông ta không muốn cho con gái ông lấy người ngoại đạo. Jack Alan Wilson theo đạo Tin Lành. Hiện tòa còn đang xử.

Hoa Hậu có bầu

LUÂN ĐÓN (Reuter) Trước khau hiện đầy khích lệ «có thai thì đẹp người», 11 bà vợ trẻ đã tham dự một cuộc thi sắc đẹp 14 lòng nhất và chưa từng có: Cuộc thi hoa hậu có bầu.

Một trong số 11 người này, bà Coralie Spegeiburg sẽ phải đập bầu 1 hai hôm trước hoặc sau ngày thi

nên bà đã phải bỏ cuộc. Bà đã vội vã rời khỏi khách sạn nơi đang tổ chức cuộc thi vì cảm thấy khó ở và lên xe taxi tới ngay nhà thương.

Mười người còn lại đều có bầu lâu hay mới nhưng «cái mũi sắt» mà các bà đang mang đều lộ rõ. Họ đã đều phải trả lời các câu hỏi hết sức là lăm cẩm, tương tự như sau: «khi đã mang bầu bà có còn khiêu vũ nữa hay không»? và «xin bà cho biết ý kiến về các dây nịt bụng đang đeo», nhưng lăm cẩm hơn hết là các bà bầu này phải trả lời những câu hỏi về vấn đề phá thai!

Giải nhất cuộc thi hoa hậu này về tay bà Lynne Warnett, 21 tuổi, ở Bath thuộc miền tây nước Anh. Chồng bà là ông Christopher Warnett đã đưa ra một nhận định như sau: «Việc đi thi hoa hậu là chuyện riêng của vợ tôi tuy nhiên nếu vợ tôi được sắp hạng nhì thì... thích hơn. Có điều là các giải thưởng đều hữu dụng cả».

Các giải thưởng gồm có đầy đủ quần áo cho bà bầu cũng như cho hai nhi, thực phẩm cho đứa trẻ ăn trong sáu tháng và một cái nôi xinh xắn.

Hoa hậu đoạt giải cũng cho biết ý kiến: «Tôi đã không nói cho chồng tôi biết tý gì về việc tham dự cuộc thi này cho tới khi tôi biết là được vào chung kết cách nay vài tuần».

Hoa Hậu cời chuông

ROSE LAWN, Hoa Kỳ (UPI) Valerie Graft, người Chicago với các vòng đo 91cm, 80cm và 93cm đã được bầu làm Hoa Hậu Khỏa Thân Mỹ Quốc tại đại hội sắc đẹp thường niên lần thứ ba được tổ chức tại thành phố khỏa thân Rose Lawn.

Ngoài danh hiệu người đẹp cời chuông xinh đẹp nhất Mỹ Quốc, Valerie Graft, một vũ nữ ballet 22 tuổi còn được tặng 1.000 Mỹ kim và một vé du lịch cho hai người.

Graft cao 1 thước 68, cân nặng 55 ký lô rưỡi và có một mái tóc màu nâu thật đẹp. Theo sự nhận xét của Dick Drost—chủ nhân ông của thành phố khỏa thân Rose Lawn: «Cô ta có một nước da nâu hồng tuất đặc biệt?»

Á hậu thứ nhất của cuộc thi là Catherine Lewis, 20 tuổi, có các vòng đo như sau: 91cm, 66cm, và

93cm cô cũng có mắt nâu, tóc nâu, cao 1 thước 63 và nặng 54 ký lô rưỡi.

Á hậu thứ nhì là Randy Lynne, người Cincinnati, ở Ohio, làm nghề kiểu mẫu. Các vòng đo là 99cm, 67cm, 91cm, cao 1 thước 55, nặng 48 ký rưỡi. Cô này cũng có mái tóc nâu nữa nhưng mắt lại màu xanh.

Cô Valerie Graft đã cho biết rằng các người đẹp được tuyển chọn trước nhất về thân hình rồi tới về đẹp về chiều cao và sức nặng sau đó là cách trình diễn trước khán giả và giám khảo, sau đó, có lẽ quan trọng nhất là nước da màu Hồng toàn diện trên thân thể, nếu có chỗ nào màu trắng trắng vì thiếu ánh sáng mặt trời là bị «ao» ngay.

Các người đẹp đã diễn hành 1 vòng quanh sân khấu để cho khán giả chiêm ngưỡng mà không một chút lúng túng dù rằng các cô không có 1 chút gì che đậy cả, ngay đến 1 miếng lá nhỏ như của bà Eva cũng không có.

Trong hàng ghế giám khảo, người ta nhận thấy có cô đào cời chuông nổi tiếng Brigitte Bardot của Pháp, nhà hải hươc Irwin Corey và đặc biệt nhất là có cả Louis Roussel, người được ghép tim sống lâu nhất thế giới.

Trong khi các ký giả vây quanh để chiêm ngưỡng và phỏng vấn hoa hậu cời chuông thì một ông nhà báo «lăm cẩm» xen vào đặt một câu hỏi cũng hết sức là «lăm cẩm»: Xin người đẹp vui lòng mặc quần áo vô để ông chụp 1 tấm hình đăng trên tờ báo của ông xuất bản tại 1 thành phố nhỏ bé, nơi đó dân chúng chắc chắn là «củ lăm» nhất thế giới vì không ai biết thưởng thức những bức hình cời chuông.

Chức hoa hậu không có lợi gì cho nghề báo

SALSOMAGGIORE TERME, Ý Đại Lợi (UPI) 150 thanh niên khuynh tả đã xô xát với cảnh sát với dự định nhằm gián đoạn lễ trao vương miện cho hoa hậu Ý, người đẹp độc nhất đã tuyên bố tước hiệu trên là vô dụng sau khi chính cô được tuyển chọn là hoa hậu.

Hai phụ nữ bị thương nhẹ, một phóng viên bị chảy máu mũi trong một cuộc xô xát ngắn, trước khi các hội viên của tổ chức «Trường

Kỳ Tranh Đấu» (Cotta Continna) bị giải tán bằng hơi cay.

Cuộc xô xát đã bùng nổ khi nhà tổ chức cuộc thi sắc đẹp là Engo Mirigliano yêu cầu đám biểu tình đứng chặn cửa ra vào, nhưng họ không nghe theo.

Tân hoa hậu Ý Đại Lợi, cô Maria Pinnone, 17 tuổi, ở La Mã đã tuyên bố rằng chức Hoa Hậu mà cô đã đoạt được, hoàn toàn vô ích. Không giống như hầu hết các người đẹp khác, tham vọng của cô không phải là trở thành một người mẫu hay tài tử chiếu bóng mà là trở thành một nữ phóng viên và theo ý cô, danh hiệu hoa hậu chẳng có sơ mủi gì trong nghề viết báo.

Lễ Nghĩa Liêm Sĩ
CÒN
Việt Nam
CÒN

LỜI MINH XÁC CỦA NHẠC SĨ LÊ DINH về ban Tam Ca Đông Phương...

LTS : Trong tuần qua bốn báo loan tin Ban Tam Ca Đông Phương đã chất vấn Nha Vô tuyến truyền thanh về giải thưởng Dân Ca Quốc Tế. Ban Tam Ca Đông Phương, qua lời ông Nguyễn Cao Hoàng đại diện, đã đặt câu hỏi về băng nhạc Nha VTTT gửi đi, có ba bài do Đông Phương hát, mà ban Đông Phương không được biết.

Nay chúng tôi nhận được lá thư minh xác của nhạc sĩ Lê Dinh về vấn đề trên chúng tôi xin đăng nguyên văn lời minh xác của nhạc sĩ Lê Dinh

Ban Tam ca Đông Phương có nhờ báo chí đặt vấn đề với Nha Vô Tuyến Truyền Thanh và với cá nhân tôi về trường hợp chương trình dân ca VN được giải thưởng trong Hội chợ Dân ca Quốc tế Đài Bắc, tôi xin trình bày diễn tiến sự việc như sau để công luận phán xét :

Vào trung tuần tháng 10, theo chỉ thị của Bộ Thông Tin, chúng tôi được ban Giám đốc ủy nhiệm thực hiện gấp một chương trình dân ca VN dài 30 phút để tham dự hội chợ dân ca Quốc tế Đài Bắc, hạn chót gửi tác phẩm là 20-10-1971. Chúng tôi có chừng 1 tuần lễ để thực hiện và không được cấp 1 ngân khoản nào. Sau khi thảo luận với 1 số anh em trong sở chương trình, chúng tôi quyết định thực hiện một bande dân ca với chủ đề «Tiến trình của dân VN» nhằm giới thiệu cho quốc tế biết khái quát về dân ca VN và triển vọng của dân ca VN khi tiếp xúc với âm nhạc Tây phương.

Chương trình giới thiệu 4 ca khúc chính là Lý con sáo, Hoa thơm bướm lượn, Lý qua đèo và Lý ngựa ô. Bài Lý con sáo được trình bày 4 lần, Lý con sáo Bắc, Lý con sáo Trung, Lý con sáo Nam và Lý con sáo cải biên trình bày bằng hòa âm và nhạc cụ Tây phương. Ba bài sau nhằm giới thiệu dân ca 3 miền, được trình bày mỗi bài 2 lần, một lần theo điệu cổ và một lần với hòa âm và giàn nhạc Tây phương. Các ca khúc theo điệu cổ đều do các ban cổ nhạc Bắc phần, Trung và Nam phần của đài Saigon trình bày, Riêng bài Lý con sáo Bắc theo điệu cổ, chúng tôi mượn của giáo sư Hùng Lân và theo lời chỉ dẫn của giáo sư, chúng tôi mời nữ ca sĩ Hồng Vân thu ngay tại phòng vi âm. Phần các ca khúc trình bày theo hòa âm và giàn nhạc Tây phương, vì thời giờ cấp bách, nên chúng tôi chọn và mượn trong tủ Bande của đài tiếng nói Tự do, Điều này, báo chí, ban Tam ca Đông phương và nhất là nữ ca sĩ Tuyết Hằng có thể kiểm chứng ở các giới chức chỉ huy Đài Tự do và nữ ca sĩ Linh Sơn, người đã giúp chúng tôi sang lại những bài ca này.

Riêng bài Lý ngựa ô trình diễn theo lời mời, chúng tôi có đến 3 bản : I bản sang lại của đài Tự

do, một bản do hãng đĩa Sóng nhạc tặng đài Saigon và một bản của ban Tam ca Đông phương. Lúc đầu chúng tôi dự định chọn bài của hãng đĩa Sóng Nhạc vì bài này kỹ thuật thu thanh hay nhất, nhưng đến khi thực hiện thì không cho vào chương trình vì bài này là bài chót và dài đến 7 phút trong khi chương trình chỉ còn hơn 3 phút nên chúng tôi lấy bài của ban Tam ca Đông phương vì bài này dài 2 phút 50 giây và vì bản của đài Tự do lại chỉ trình bày bằng song ca giọng nam. Tôi nghĩ rằng khi sử dụng bài Lý ngựa ô của ban Đông phương trong chương trình dân ca gửi Đài Bắc, tôi vẫn giữ lời hứa với ban Tam ca Đông phương khi thu play back 3 bài trên, bởi tôi không xử dụng trong mục đích thương mại mà trong mục đích đem vinh dự về cho quốc gia Việt Nam nói chung.

Hơn nữa, ngay ở đầu chương trình và trong bản dẫn giải bằng tiếng Anh gửi đi, tôi cũng đã cần thận ghi rõ là : chương trình được thực hiện với sự đóng góp của các nam nữ ca nhạc sĩ tân cổ của đài tiếng nói nước Việt Nam và đài tiếng nói Tự Do. Tôi tưởng như vậy là quá đủ vì mặc dù ban tam ca Đông Phương chưa cộng tác với Đài Saigon nhưng các ca sĩ trong ban là Thu Hà, Tuyết Hằng Hồng Vân đều đã hoặc đang cộng tác với đài Saigon và đài Tự Do. Tôi cũng thành thực mà tưng tưng rằng tất cả những người đã tham dự vào chương trình nói trên sẽ rất vui lòng khi đã đóng góp vào việc đề cao giá trị tinh thần của xứ sở trước quốc tế.

Như vậy, sau khi thực hiện xong, chương trình mang chủ đề «Tiến trình của dân ca Việt Nam» này dài 30 phút và gồm :

- I) Phần dẫn giải dài 4 trang đánh máy
- II) 10 ca khúc chứng minh theo thứ tự như sau :
1—Lý con sáo Bắc (Hồng Vân hát)
2—Lý con sáo Trung (ban cổ nhạc Hương Bình)
3—Lý con sáo Nam (ban cổ nhạc Nam phần Hương Thu)
4—Lý con sáo trình bày bằng hòa âm và nhạc cụ Tây phương (Ban Cung Thương đài Tự Do bande số CT 58)
5—Hoa thơm bướm lượn (cũ) ban ca Bắc Mai Lĩnh
6—Hoa thơm bướm lượn (mới) ban Hợp ca TNTD (bande số TNTD I58)
7—Lý qua đèo (cũ) ban Hương Bình
8—Lý qua đèo (mới) ban hợp ca CT của Đài TNTD (bande số CT 6I)

(XEM TIẾP TRANG 53)

Đàn bà trên chính trường Việt Nam

Hai khuôn mặt Dân Biểu : Bà Trương thị Bích Diệp (trái) vợ cố được sĩ Nguyễn Cao Thắng, một trong những chủ nhân viện bào chế O.P.V ; bà Kiều Mộng Thu (dưới) nữ DB nhiều tiếng tăm, hai biểu ngữ trên mười đầu ngón tay, thay vì Lá Đỏ trên mười đầu ngón tay.

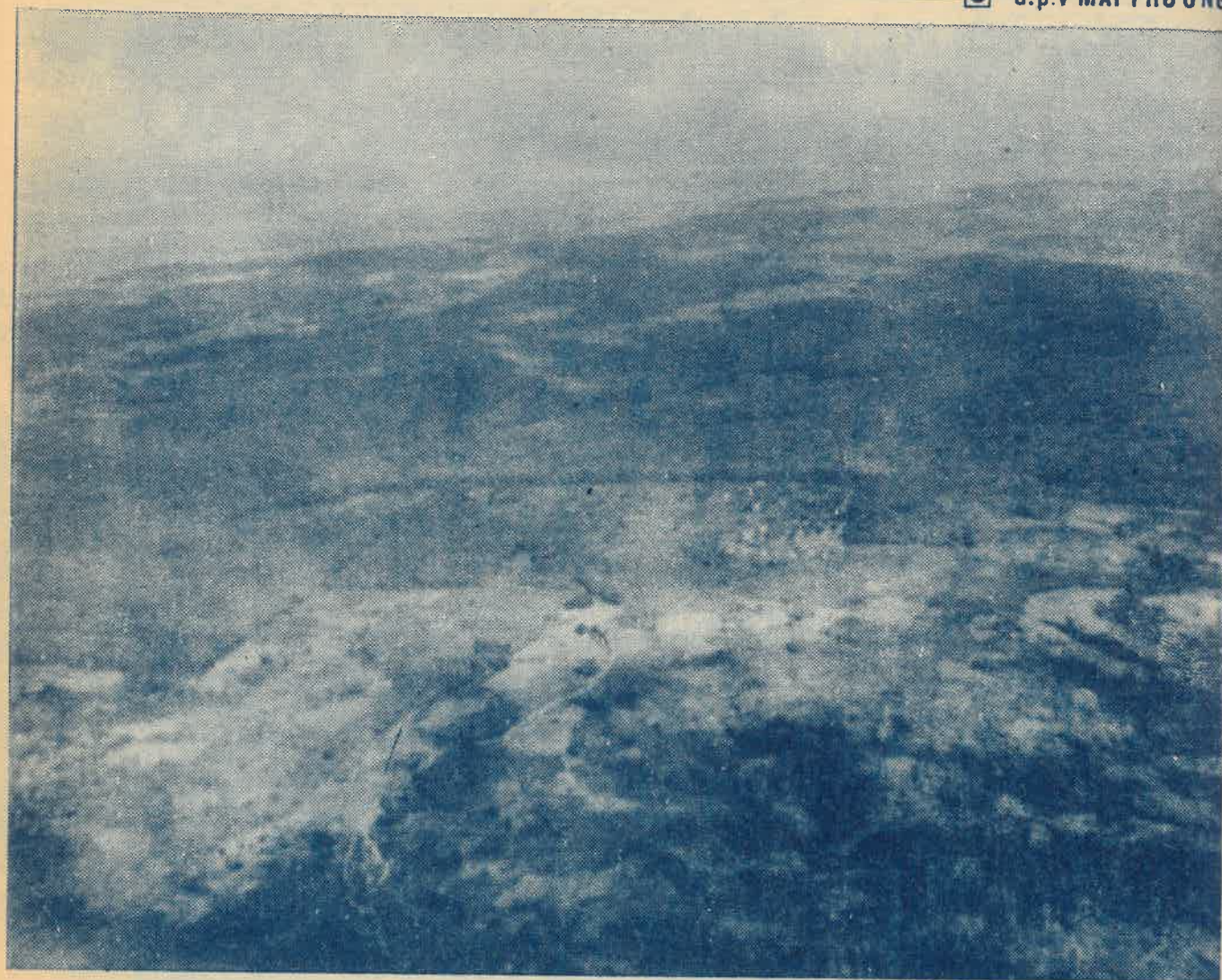
Hai nghị sĩ : bà Nguyễn văn Thơ (trên) như danh Phan thị Nguyệt Minh trong một Đại Hội rất vui vẻ. Ngồi bên cạnh là bà Hoài Nam và đạo diễn Hoàng Anh Tuấn. Cả bà vị đang coi Đại Hội. Nhạc Trẻ.

Bà Nguyễn Phước Đại (mặt) giữa đạo quân Ký giả sau phán quyết của TCPV hợp thức hóa bầu cử 3-10.

Tường trình về mặt trận đường số 7

đ.p.v MAI PHƯƠNG

Đồn điền Chup từ cao 2 cây số nhìn xuống xa xa là ven sông Cửu Long và thành phố lớn bậc nhì KPC: Kampongcham. Với 15 cây số bề ngang, 20 cây số bề dài, đồn điền này rộng nhất Đông Dương. Có trụ sở nghiên cứu của tổ hợp khai thác cao su củ Pháp khắp Đông Dương đặt trong đó, xử dụng hàng trăm xe hơi di chuyển trong vùng.

Như vậy là vào cuối tuần thứ 3 cuộc tiến quân Kampuchea cuối 71 quân lực miền Nam dưới quyền điều động của Tướng ba sao Nguyễn Văn Minh đã tiến công vào mục tiêu quan trọng: đồn điền Chup, cứ điểm danh tiếng của hai sư đoàn Bắc Việt số 7 và 9 rộng gần 400 es rừng cao su dày đặc bí ẩn mà rừng rậm 2 năm qua cho tới ngày 1-12-71 vẫn còn được Nam Vang che chở khỏi hỏa lực của không quân Việt-Mỹ.

8000 quân Dù, BĐQ và Thiết kỵ Lữ đoàn 3 và 1 Dù, Lữ đoàn 3 thiết kỵ và các chiến đoàn BĐQ tăng phái cho sư đoàn 25 đã tiến vào đây đầu tuần qua sau khi rời bỏ mục tiêu Đăm Be đang trở thành

mục tiêu cho B.52. Trước đó, Cộng quân đã chuyển bớt lực lượng từ Chup sang tăng viện cho Đăm Be.

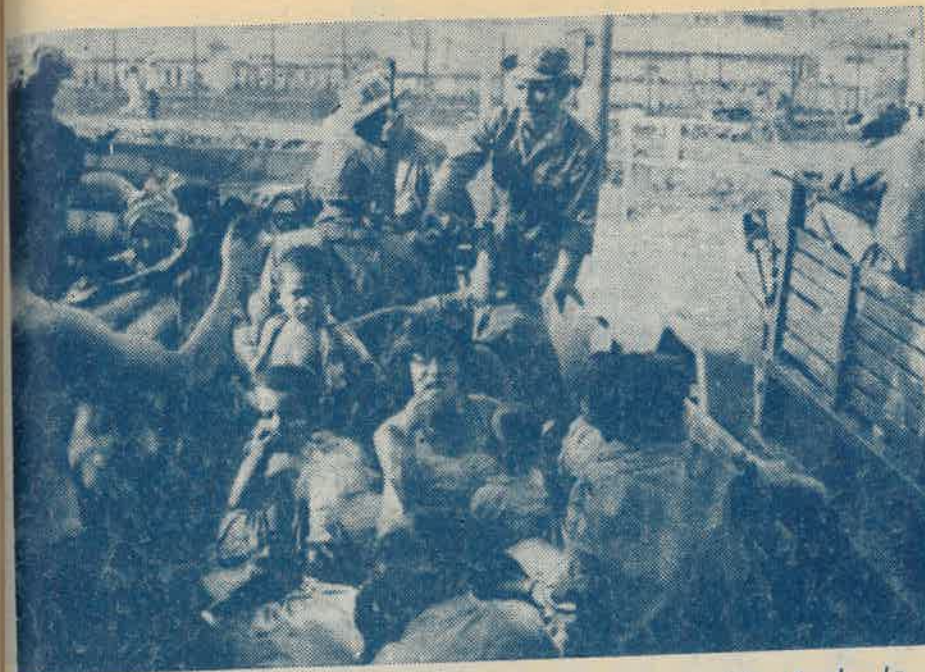
Vào các ngày đầu tháng 11 khi chưa khởi sự giai đoạn 6 của chiến dịch Toàn thắng 1/71 — danh hiệu dai ngoẵng của cuộc tiến quân KPC trên đường số 7 — Công binh miền Nam đã tái lập hai cây cầu lớn trên đường số 7 ở quãng Chrum hướng về Suông để lên Chup (tỷ như ta lập lại đầu cầu ở Bình Lợi hướng về Thủ Đức để lên Biên Hòa).

Bộ Tư lệnh Cộng quân theo lời hời lánh viên kể lại tiến đoàn quân miền Nam sẽ tiến lên Chup theo hai đường: tiến dọc đường số 7 theo hướng Tây để tới Suông, đồng thời tiến theo liên tỉnh lộ 74

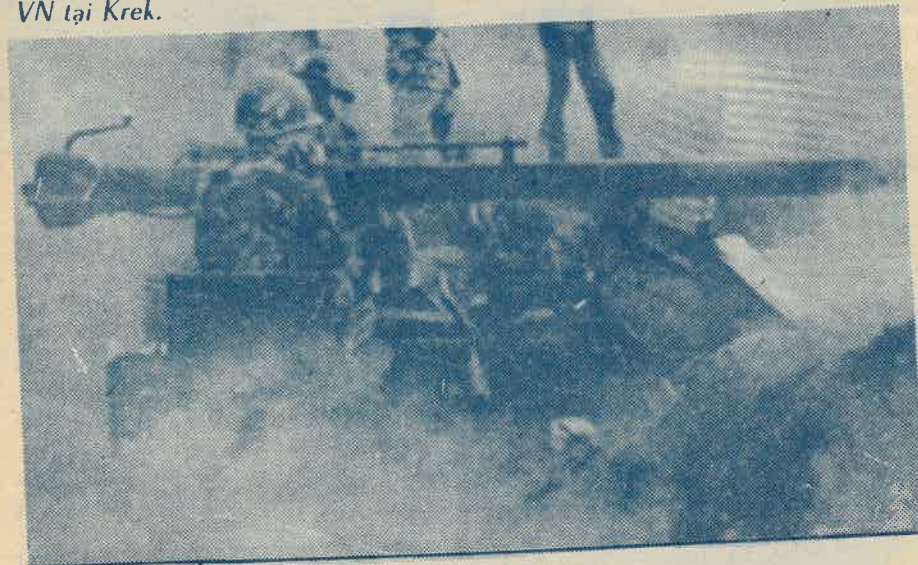
lên phía Bắc để vòng về cạnh đông của Chup.

Họ đưa một lực lượng thật lớn vào Suông gồm phòng không, đặc công cùng quân lực bổ phòng để sẵn sàng cầm chân cánh quân tiến vào Suông. Còn dọc liên tỉnh lộ 74, họ đào lỗ chôn hàng nghìn quả mìn bố trí các chạng phục kích để cho cánh quân tiến vào sâu luôn sẽ thi hành chiến thuật «chặn đầu chặt đít» đánh cho tan tành. Ba trung đoàn 165, 141 và 209 của công trường 7 được tăng cường thêm Trung đoàn pháo nặng 288 đồn lết lên bố trí dọc đường 74.

Nhưng sau khi dương đông kích tây nửa hư nửa thực điều động quân cả hai mặt Krek và Lưỡi Cầu, chọc thêm quốc lộ chiến lược 137 vào cứ

Quân lính Khmer nheo nhóc với vợ con trên xe tiếp tế cho lữ đoàn 22 của Trung tá Thạch Chanh đang hành quân phối hợp với quân VN tại Krek.

Căn cứ hỏa lực hoàn toàn do pháo binh VN là yếu tố mới của hành quân KPC 71. «Hung thần của địch và cứu tinh của ta», khẩu pháo này đang nhả đạn ở Chram.

Xế chiều, anh pháo thủ này đang xối nước cho mát mẻ tắm thân phong trần. Chỉ dáo 1 thước là có nước. Đây đây i sống ở ven quốc lộ 137.

Các mục tiêu chiếm lĩnh trong chiến trường quanh đường đông bộ KPC đã trở thành thứ yếu. Hiện nay quân miền Nam linh động các mục tiêu và không dừng hẳn lại ở đâu bao giờ.

Mục tiêu chính của tướng Minh không phải là đất đai lực Cộng quân trong vùng mới là chính. Sau mỗi lần cần cuộc di chuyển mục tiêu. Việc điều quân quanh đường số

điểm Mimel xa tít tắp phía đông, bắt chốt 3 cánh quân nhỏ Dù, Biệt Động và Thiết kỵ thêm trực thăng vận xông vào đồn điền Đăm Be nhỏ bé nằm cheo leo ở giữa Chup và Krek, một hậu cứ của công trường 7. Hai trung đoàn 141 và 165 quay lại phía Đông Bắc để bảo vệ hậu cứ. B 52 can thiệp. Theo tin tức từ bộ chỉ huy Hành Quân Tây Ninh, cộng quân mất 800 người vì vụ cho «đỡ mìn tua» hai trung đoàn đang nằm phục sẵn ở đường 74, một con đường mà quân miền Nam không vượt qua.

Sau 5 ngày 4 đêm can nạt Đăm Be, tướng Minh di chuyển mục tiêu về Chup. Quân Dù lui ra đường số 7 giữa hai hàng rào phục kích bất thần dựng lên của Cộng quân. Khả năng phối hợp giữa Dù và Không quân đã giải quyết được các ô phục kích này, theo lời tường thuật của chiến đoàn trưởng Dù, Trung tá Bảo, sau đó.

Liên theo đó, 6000 quân miền Nam đã tiến thẳng tới Chup, mục tiêu quan trọng, nhưng không phải để chiếm lĩnh đất đai.

Nhưng từ bên kia sông Mê Kông một trung đoàn BV đang bám chặt QL 6 đã vượt sông trở về Đông Bộ KPC để tăng viện. Một cuộc cút bắt mới đang bắt đầu cho Trung đoàn 272 của công trường 9 với các B52 cắt cánh từ Udon. Trong khi đó, quân miền Nam vào Chup đang xoay sở để vượt qua chiến thuật chặn đầu chặt đít một lần nữa của cộng quân.

Tin sau cùng cho hay quân miền Nam đã rời bỏ Chup. Mục tiêu mới: Tabao ở Đông bắc Chup? hay ngã 3 Skoun trên đường số 6? Một cuộc dàn quân rình rập nữa lại bắt đầu. (19-12-71)

Lời ru đêm :

Nhạc chủ đề trên làn sóng điện

«Tình ca, những tiếng hát thiết tha và tuyệt vời nhất của đời người, bao giờ cũng bắt đầu ở một nơi chốn nào đó. Một quê hương, một thành phố, nơi người ta đã yêu nhau. Tất cả mùa màng, thời tiết, hoa lá, cỏ cây của cái vùng đất thần tiên đó kết hợp lại làm những hạnh phúc, làm nên những tiếc thương của chúng ta. Em còn nghe vang tiếng anh trong tất cả những tiếng động niềm nở nhất của cái ngày sáng rỡ đó. Những giọt sương rơi trên mặt hồ, tiếng động mỏng lung rơi trong trí tưởng anh một thuở thanh bình nào bây giờ đã hẳn im hơi. Nhưng một đôi khi còn vang lên trong ký ức một mùa hè hào hứng, một đêm mưa cũng trở về, phố cũ, tình ca ấy, anh nhận ra anh vẫn còn yêu em và chúng ta vẫn còn yêu nhau như yêu thành phố...»

Tiếng nói khoan thai, ngọt ngào chọt tất đi và giọng ca Kim Trước cất lên trong tiếng đàn du dương, bài Hường Về Hà Nội.

Vào lúc gần tới giấc «giao thừa» của mỗi đêm thứ sáu, vừa dứt bản tin cuối cùng trong ngày, tiếng người xướng ngôn viên của Đài Phát Thanh Saigon giới thiệu một chương trình âm nhạc đặc biệt hàng tuần dành cho những người thêm những lời thầm thì tâm sự lúc nửa khuya: Chương trình Nhạc Chủ Đề. Vào giờ này, thỉnh giả của Đài Phát Thanh Saigon chắc cũng không còn nhiều như ban ngày. Những người thức vào giờ này để nghe nhạc thường là những người cần một khoảng thời gian thoải mái trong một không gian im vắng để chịu. Nơi trong 1 giới hạn nào đó, họ là những thỉnh giả tương đối chọn lọc của chương trình Nhạc Chủ đề trên làn sóng điện của Đài Phát Thanh Saigon mà người đóng góp công lao nhiều nhất để thực hiện chương trình này là Nguyễn đình Toàn, anh chàng văn thi sĩ đeo kính trắng vừa cao vừa gầy có sách bán chạy thuộc vào hàng bestseller.

Trong một cuộc phỏng vấn nhà văn Nguyễn đình Toàn dành cho phóng viên báo Đời khi chúng tôi gặp anh tại hội quán văn nghệ Cây Tre đường Đinh tiên Hoàng Saigon. Nguyễn đình Toàn cho biết rằng, vào khoảng 1965, anh và ca sĩ Duy Trác ngồi nói chuyện văn nghệ lâm cảm tại quán Cà Chua, chợt bàn đến việc thực hiện 1 chương trình âm nhạc trình bày một số bài hát nội dung cùng hướng về một chủ đề nào đó, hoặc giới thiệu một số bài hát của cùng một tác giả lồng trong một bài viết về nhạc bản được trình bày. Thấy có vẻ «được» các anh đề nghị với các cấp chỉ huy của Đài phát Thanh Saigon và cho tới nay đây là một trong những chương trình âm nhạc được thịnh giả của Đài thích nhất. Và mỗi ngày thứ sáu, buổi trưa vắng trong quán Cà Chua, người ta vẫn thấy Nguyễn đình Toàn ngồi bỳ hoáy viết các lời giới thiệu.

Đào trường Phúc đang phụ trách «Nhạc chủ Đề» kể nghiệp Nguyễn đình Toàn và Vũ thành An.

Quỳnh Dao giọng hát quen thuộc của Nhạc chủ Đề

Chủ đề của Chương trình

Gần như tất cả các bài hát được trình bày trong chương trình Nhạc Chủ Đề đều là những tình ca. Tình tự quê hương, lời hẹn hò, lời thủ thỉ của những kẻ đang yêu nhau được viết thành giai điệu. Giữa những chương trình âm nhạc của Đài Phát Thanh những giai điệu này được chuyển tới khán giả, những giọng ca ấy, cũng những bài hát ấy nhưng dường như là ở một không gian khác, thời gian khác và với những lời gửi gắm khác thiết tha hơn.

Theo Nguyễn đình Toàn, mỗi 1 chương trình, Nhạc Chủ Đề có khi trình bày nhạc của cùng một tác giả, có khi trình bày nhạc của nhiều tác giả khác nhau nhưng nội dung cùng hướng về một chủ đề. Theo giai điệu và nội dung bài hát, trường ban — Nguyễn đình Toàn, lựa chọn người hát để đạt được mức độ truyền cảm nhất đến với thỉnh giả. Cho nên có nhiều khi thỉnh giả được nghe riêng giọng hát Thái Thanh, Anh Ngọc, Khánh Ly, Kim Trước, Duy Trác, Lệ Thu v.v. trong một chương trình.

□ Xem tiếp trang 51

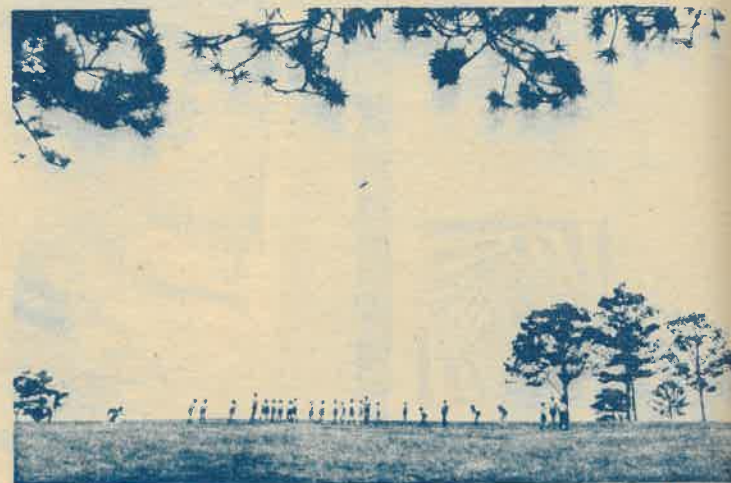
Nhạc sĩ Từ công Phụng (trái) và đồng chủ nhân Từ Dung (phải). Nữ ca sĩ Khánh Ly đang sửa soạn một bài hát nhạc chủ đề, đứng bên là văn sĩ Nguyễn đình Toàn khi anh còn phụ trách chương trình này (trái). Hình phải là đôi song ca Lê uyên Phương, một trong các chương trình thành công nhất của Nhạc chủ Đề.

Cô Diễm Chi trong ban tứ ca Mây Ngàn đã nhiều lần cộng tác với Nhạc chủ Đề.

Chụp ra một ảnh xem được rất dễ. Tạo ảnh đẹp khó hơn 1 bước, từ đó phải bước thêm 1 bước nữa mới vào nghệ thuật hẳn. Khi chụp được ảnh nếu bạn muốn «trình làng» hoặc muốn được chúng tôi góp ý với bạn cho vui, xin bạn gửi về trang «Nhiếp Ảnh». Hình ảnh gửi về, xin dùng giấy láng, cỡ 13 X 18 trở lên. Bạn có thể gửi một lần một hoặc nhiều ảnh, nên lót giấy cứng để khỏi bị gãy. Phía sau ảnh nhớ để tựa ảnh, tên tác giả và địa chỉ. Nếu có thể, xin cho biết thêm chi tiết về máy ảnh, ống kính, phim, khẩu và tốc độ, kính lọc màu. Nếu không phải là lời đòi hỏi thái quá, xin bạn vui lòng cho biết nghề nghiệp và chơi ảnh đã bao lâu rồi. Chúng tôi chờ đón tác phẩm của quý bạn để chúng ta «CÙNG XEM ẢNH»

Hình 2a

Hình 2 : « Chúng Mình » của Nguyễn Tiên Dung

Hình 1 : « Chúng Nó » của Nguyễn Tiên Dung

Tuần báo Đời số 113 phát hành được một hôm, tòa soạn nhận được 2 bức ảnh của SV Nguyễn Tiên Dung đưa đến cho trang nhiếp ảnh. Bạn Tiên Dung cho biết về bức ảnh này anh chụp đã lâu, nay xin trình làng để gọi là hưởng ứng trang nhiếp ảnh của Đời.

Cả hai ảnh đều thuộc loại sinh hoạt có lẽ do ảnh hưởng của bầu màu nóng của tuổi trẻ và tính hiếu động. Tựa đề của 2 ảnh rất gọn và khá vui. Bức số 1 mang tên «Chúng Nó» còn bức số 2 tựa đề «Chúng

Mình». Có lẽ bạn ngầm ám chỉ chúng nó thì phá phách, còn chúng mình lo học tập chẳng?

Điểm nhận xét chung trước hết của chúng tôi là cả hai ảnh đều được thu hình vào hôm trời không nắng. Vì vậy ảnh thiếu sự tương phản, thiếu nét tươi thắm linh động cần thiết cho loại ảnh này.

Bức «Chúng nó» (số 1) không ghi được sự liên hệ của 4 đứa trẻ và con dê. Xem ảnh ta khó thấy được nét mặt ngạc nhiên thích thú

vì vừa khám phá ra con thú lạ lần đầu, cũng không thấy nét mặt khoái trá của đứa trẻ phá phách, hay kinh hoàng vì bị dè dặt. Trẻ và thú có vẻ quen mặt nhau nhưng không lộ được mức độ thân thuộc mòn từ bên mặt kéo quệt xéo xuống quá bên trái, 3 chiếc áo màu lợt của 3 đứa bé kéo ngược lại xuống đầu là mình dê, tạo nên chữ X khó chịu.

Toàn thể bức ảnh thì không dùng được, ta thử chọn một phần

của ảnh xem sao. Nhìn phía dưới 4 ống chân của 2 em bé và đầu con dê luôn luôn quay qua. Phần trên của ảnh có vẻ đẹp hơn. Cắt bỏ hết, chừa 3 em bé trên cùng, ta có được bức ảnh trẻ con tạm ổn với nét mặt diễn tả khá mạnh của em bé bên mặt thủ vai chánh (hình 1a). Ba trẻ cùng quay mặt về một hướng nhưng chỉ em hồng em dường như đang bước về đó còn em thứ 3 thì có vẻ sợ sệt cũng không tạo được sự đồng nhất cho ảnh. Đó là chừa 3 em bé ở giữa sáng trắng cách tai hại. Hơn nữa ảnh không được rõ nét, sắc độ yếu, nên ảnh sáng cũng không diễn tả được gì.

Phim bị dính bụi nhiều mà sau khi phóng ảnh, bạn không chăm lại cho hết vết bụi xem rất khó chịu và thật bất tiện trong việc in ảnh của bạn lên.

Bức ảnh số 2 «Chúng Mình» tạo không khí vui tươi lành mạnh hơn ảnh «Chúng Nó». Trời không nắng nên không làm nổi bật được chủ đề quá nhỏ. Hơn nữa những chiếc áo trắng của các em Sỏi bị liếp vào mây mù. Bạn cố để 2 lùm cây thông ở 2 bên trái mặt để gói trọn các em hướng đạo vào giữa cách khéo léo nhưng còn người đi bên cực trái và chiếc xe Honda ben mặt thật tai hại.

Bức ảnh này cũng giống như bức ảnh số 1, thiếu sự đồng điệu của các em mà cũng không tương phản hẳn, thành kém hấp dẫn. Toàn thể bức ảnh không 1 chỗ nào rõ nét, ngoại trừ phần cảnh thông loa xóa bìa trên để vừa đóng khung bức ảnh, vừa tạo chiều cao của bầu trời đối chiếu với con người nhỏ bé.

Nếu bị bắt buộc phải giữ bức ảnh chúng tôi đề nghị bạn cắt lại theo hình 2a.

Dù sao chúng tôi cũng xin ghi nhận sự hưởng ứng nhiệt thành của bạn, và mong được xem các ảnh mới hơn của bạn.

LE VAN KHOA

TIN NHIẾP ẢNH

Phòng triển lãm ảnh nghệ thuật quốc tế lần thứ nhất do Hội ảnh KBC tổ chức dưới sự bảo trợ của Hội Ảnh nghệ Thuật, được Bộ Ngoại giao đỡ đầu, sẽ mở cửa từ ngày 27-12-71 đến 5-1-72 Alliance Francaise 22 Gia Long Saigon, Mời các quý vị yêu ảnh đến xem

THỜI SỰ TRONG NƯỚC

VIỆT NAM QUỐC TỰ

VIỆT NAM QUỐC TỰ :

Viện Hóa Đạo Mới

Từ lâu nay, chùa Ấn Quang được coi là trung tâm phát xuất các tín tử liên hệ đến khối Phật giáo. Tuần vừa qua, một vài biến cố tại Việt Nam Quốc Tự đường Trần Quốc Toản đã nhắc nhở dư luận đến một khối Phật giáo nữa, mặc dầu bị coi là thiểu số (1) nhưng được chánh quyền công nhận là đại diện chánh thức cho Phật giáo VN.

Trước hết là buổi đại hội để suy cử lại tân Hội Đồng Viện Hóa Đạo và Viện Tăng Thống. Dưới sự chủ tọa của Thượng Tọa Thích Tâm Giác khoảng 400 đại biểu Phật giáo của 18 tỉnh hội trên toàn quốc và 11 Quận Đô thành đã hoan hỷ tín nhiệm TT Thích Tâm Giác vào chức vụ Viện Trưởng Viện Hóa Đạo bằng cách giơ tay xen lẫn với những tiếng reo hò và vỗ tay ầm ầm. Hòa Thượng Lâm Em thuộc giáo phái Theravada được tái cử vào chức vụ Tăng Thống.

TT Tâm Giác nam nay được 53, thuộc Bắc Tông, di cư vào Nam năm 1954. Ông trụ trì tại chùa Vĩnh Nghiêm và hiện là đại tá Giám Đốc Nha Tuyên Ủy Phật giáo trong quân lực VNCH. Chức vụ Viện trưởng VHD thuộc nhiệm kỳ 2 năm vừa qua do TT Thích Minh Thành nắm giữ. Ngay sau khi được đề cử giữ chức vụ Viện trưởng VHD TT Tâm Giác đã đề nghị sửa đổi Hiến chương Phật giáo để kéo dài nhiệm kỳ Hội đồng VHD lên 4 năm.

Kể đó, vào buổi chiều, sau khi tham dự đại hội, hàng trăm Phật tử đã kéo nhau ra đường Trần Quốc Toản dùng gậy gộc phá 16 căn nhà phía trước cửa VNQT do Trung Tâm Giáo Dục Xã Hội PG xây cất mới đây, và trục xuất hết 3 gia đình đang cư ngụ tại đó. Những người này còn lấy kẽm gai rào hết khu nhà nói trên và dùng gạch xây bít cửa các căn nhà.

Được biết, trước TT Minh Thành có ký giấy cho phép TT Thích Đức Nghiệp, nguyên tổng vụ thế học nhiệm kỳ HĐ VHD vừa rồi, xây cất một trung tâm giáo dục nhưng không biết gì đến vụ

lúc còn là địa điểm xuất phát các cuộc tranh đấu hồi 60

xây 16 căn nhà nói trên mà nhiều người cho rằng TT Đức Nghiệp đã lấy đất GH xây nên làm cho họ nhân.

Tuy nhiên theo các nạn nhân bị trục xuất thì họ cho rằng các nạn nhân đó mà thôi. Họ cho biết một gia đình có nhà phía trước đường cho Giáo hội từ trước 4 thập kỷ đã xây cất các căn nhà này. Trung Tâm Giáo dục Xã Hội PG gần đó cam kết với họ khi nào GH đòi nhà cho chủ nhân nhà dọn gấp trong vòng 15 năm đồng hồ và GH sẽ hoàn trả số tiền mà chủ nhân đã mượn ca phở. Số tiền mượn chính là số tiền 2 đến 3 triệu cũng dường như trời

Đến cuối tuần qua, TT Đức Nghiệp đã gửi một văn thư cho TT Tâm Giác yêu cầu giải quyết vụ này sao cho hợp tình hợp lý. TT Đức Nghiệp cũng đề nghị VNQT là trả lại những số tiền xây cất Trung tâm mà các Phật tử đã đóng góp nếu GH muốn lấy nhà lại.

(1) Theo một bản đức kết an lạc của chùa Ấn Quang thì PG giáo Ấn kiểm soát được 2881 chùa ở 16 tỉnh, 7 miền trong khối VNQT chỉ quản trị được ngôi chùa lớn là Vĩnh Nghiêm, Quang và VNQT.

TT Nguyễn văn Minh,
(ảnh Mai Phương)

CHIẾN SỰ Di chuyển mau lẹ

Tuần vừa qua, sau mấy ngày ác chiến với khoảng 3 trung đoàn quân CSBV, quân lực VNCH đã rút khỏi các căn cứ được thiết lập chung quanh khu đồn điền Damber để nhường cho phi cơ đến dội bom vào các đơn vị CS. Theo lời một hồi chánh viên thuộc đại đội trinh sát công trường 7 CSBV thì viên đại tá tư lệnh công trường này đã bị tử thương trong cuộc oanh tạc này.

Sau khi rời bỏ mục tiêu Damber quân lực VNCH gồm 6000 Nhảy dù, Biệt động quân và Thiết kỵ đã tiến chiếm Chup, nơi được coi là Bộ tn Lệnh hậu tập của công trường 9 CSBV. Quân VN Cộng Hòa đã trực thăng vận một cánh xuống thị trấn Chup trong khi cánh quân bộ từ ngoài tấn công vào.

Tin tức ghi nhận được cho biết cuối tuần qua đã bắt đầu có đụng trận lớn với quân CSBV trong vùng đồn điền rộng 120 CS vuông này. Với sự yểm trợ hữu hiệu và đặc lực của không quân, lực lượng hành quân trong một cuộc chạm súng đã hạ trên 100 quân CSBV. Theo các sĩ quan VNCH tại Chup thì chiến thuật được áp dụng là đưa từng toán nhỏ vào đồn điền và rút về ngay khi chạm địch, Pháo binh và phi cơ sẽ được gọi đến để thanh toán chiến trường.

Giới quan sát nhận định rằng hiện quân lực VNCH đang áp dụng triệt để chiến thuật di chuyển mau lẹ tại chiến trường KPC. Trước đây khi đánh Damber quân VNCH đã

cố tình nhử quân CSBV phải xuất đầu lộ diện, và quân CSBV từ đồn điền Chup đã phải kéo tới để nghênh chiến. Quân VNCH liền rút đi để những cho B 52 đến thanh toán mục tiêu.

Với chiến thuật này, các đơn vị chánh trong số 6000 binh sĩ VNCH tấn công vào Chup cũng đã bắt đầu rút theo kế hoạch đã định để chĩa mũi dùi vào các mục tiêu khác. Có thể là Tapao hoặc Chihlong nằm về hướng Bắc Chup?

DÂN BIỂU

«Chưa muốn chặt đứt»

Tuần vừa qua, sau nhiều tháng suy tính thiệt hơn và dưới sự nòng nòng chờ đợi của dư luận, dân biểu Lý Quý Chung đã thực hiện lời hứa bằng cách nạp đơn xin từ nhiệm lên văn phòng Hạ Viện. Trước đây, DB Chung đã tuyên bố rằng sẽ xin từ chức dân biểu nếu Tổng Thống Thiệu đắc cử trong một cuộc bầu cử không có liên danh đối thủ.

Về lý do tại sao chỉ xin từ nhiệm chứ không xin từ chức như đã hứa DB Lý Quý Chung, ứng cử viên về nhất tại đơn vị I Đô Thành trong cuộc bầu cử Hạ Viện hồi tháng 8 vừa qua, nói rằng có thể sẽ có

những biến cố trọng đại quyết định vận mạng và thể chế của miền Nam trong vài tháng tới — khoảng tháng 2-72 — do đó ông thấy cần duy trì liên lạc với Quốc Hội để có thể trở lại hoạt động khi cần thiết. Ông nói: «Tôi không muốn chặt đứt tất cả mọi liên lạc với sinh hoạt chánh trị. Từ nhiệm vì còn có thể trở lại được.»

Trong sinh hoạt buồn tẻ của Hạ viện hiện nay, quyết định từ nhiệm của DB Chung mặc dầu không làm thỏa mãn những người vẫn tin tưởng nơi ông cũng là một hành động khá can đảm. DB Chung cho biết nếu Hạ Viện chấp thuận cho ông từ nhiệm, ông sẽ tặng tất cả số tiền lương 48 tháng của ông kể từ tháng 12-71 cho tất cả các cơ sở văn hóa và từ thiện. Ba tháng lương đầu DB Chung sẽ dành cho Quảng Ngãi Nghĩa Thục, một trường học tại Quảng Ngãi bị tàn phá trong trận bão Hester vừa qua. DB Chung cũng cho biết ông sẽ mở một quán ăn và đi làm báo để sinh sống.

Được biết lương DB hiện nay là 132 ngàn đồng một tháng. Bốn năm làm DB, các vị đại diện dân cử mỗi người sẽ lãnh được gần 6 triệu rưỡi bạc.

Đại hội Phật Giáo VNTN kỳ 4 đã khai mạc tuần qua tại chùa Ấn Quang. Thượng Tọa Thiện Hoa đang đọc diễn văn khai mạc (trên). Bên trái là Thượng Tọa Trí Quang, bên phải là Thượng Tọa Pháp Trí.

Nhạc Chủ Đề

(TIẾP THEO)

Với chủ đề riêng cho từng chương trình, Nguyễn đình Toàn cho biết, nhờ điều này anh đã có hội sưu tập được gần đủ những bài hát tân nhạc Việt Nam từ những bản in trên giấy dó lâu đời nhất không kể các bản mới được ấn hành trong những năm sau này. Tuy nhiên, hồi Tết Mậu thân, đài phát thanh bị cháy nên tủ nhạc sưu tầm của anh đã bị thiêu ra tro hết.

Mỗi một chương trình Nhạc Chủ Đề dài 30 phút, trong đó gồm bốn bài hát cách khoảng nhau bằng những lời viết «mở đường». Thật ra, theo Nguyễn đình Toàn, phần viết này không hẳn là những lời giới thiệu bài hát mà là những lời tâm tình với người nghe về bài hát, đúng hơn bài hát được diễn tả lại dưới hình thức không phải là bài hát theo sự say đắm của người viết với dòng nhạc miền man. Cho nên người nghe không thấy người nói với mình về bài hát sắp được trình bày đã động một chút nào về bài hát đó cả.

Khi chương trình Nhạc Chủ Đề được gửi tới thính giả qua làn sóng điện, dĩ nhiên người nghe là bất cứ ai mở máy thu thanh vào lúc đó, nhưng người viết đã dụng ý không viết cho thính giả chung mà như viết riêng cho từng người đang theo dõi. Một người viết cho một người nghe và một người hát cho một người nghe. Giữa người nói, người hát với người nghe không qua trung gian ngăn cách nào nên thính giả ai cũng thấy chương trình truyền thanh này được đài gửi đến cho riêng mình.

Nguyễn đình Toàn cho biết thêm là, nghe chương trình Nhạc Chủ Đề, thính giả được nghe cả ca dao, thơ lục bát Nguyễn Du, thơ Đường, thơ Việt Nam thời tiền chiến, thơ Tagore, Gilbran gói ghém trong những lời viết khi lãng đãng, khi mộng mơ, lúc buồn sâu, lúc tươi vui rực rỡ. Theo anh, đây không phải

là người viết tham lam muốn lôi những hàng châu ngọc của các thiên tài văn nghệ xưa nay vào trong ít phút của một chương trình âm nhạc cho nó tăng thêm giá trị, mà người viết chợt cảm thức sự hội thông giữa nhiều tác giả, nhiều người làm văn nghệ ở những không gian, thời gian khác nhau.

Thính giả đặc biệt: Bà Kỳ, Nữ Sinh Viên và Việt Cộng

Phát thanh ở một thời điểm khuya khoắt như thế, nếu không phải là người thích nghe, chẳng mấy ai lại thức chờ đợi đang khi cần một giấc ngủ dài.

Hàng tuần người phụ trách Chương trình Nhạc Chủ Đề nhận được khoảng mười lá thư của khách mộ điệu bốn phương gửi về. Một số lớn là của nữ sinh viên tại các trường đại học. Nội dung các bức thư ít hỏi thăm về đường tình duyên, gia đạo của các người góp mặt trong chương trình, mà viết những cảm nghĩ, những sự thích thú của họ trong khi theo dõi và cũng đưa ra một số đề nghị hoặc yêu cầu.

Một vị nhân viên của Đài Phát Thanh Saigon chúng tôi có dịp được gặp cho biết, Bà Nguyễn cao Kỳ cũng là một trong những người mê chương trình Nhạc Chủ Đề. Một dạo sau Tết Mậu Thân, Đài cháy tiêu hết mọi phương tiện phát thanh, các chương trình âm nhạc của Đài phải tạm gián đoạn vì thiếu phòng vi âm thực hiện. Các chương trình không phải là văn nghệ đã được thực hiện bằng những phương tiện thật là eo hẹp. Xương gòn viên đọc các chương trình phát thanh phải chui trong một tấm ni quây kín lấy mình, vừa nóng chảy mồ vừa không ngăn cản được các tiếng động khác lọt vào như tiếng máy bay trên trời, tiếng nói chuyện lảo xào, tiếng bước chân lộp cộp. Với các phương tiện thiếu thốn như vậy, các chương trình văn nghệ phải tạm ngưng thanh và thính giả chỉ được nghe các băng nhạc lưu trữ nhờ cơn bão hoạn chưa kịp thiêu hết. Bà Kỳ nhờ chương trình Nhạc Chủ Đề quá mới hỏi thăm ông Tổng Giám Đốc. Một phần cũng nhờ bà, thính giả của Đài Phát Thanh mới sớm được tiếp tục theo nghe chương trình này sau gần một năm vắng tiếng.

Một phóng viên chiến trường của Đài Phát Thanh Saigon kể rằng Việt Cộng cũng thích nghe chương trình Nhạc Chủ Đề nữa. Trong một lần theo chân một đơn vị quân lực VNCH đột kích bộ chỉ huy của một trung đoàn Việt Cộng tại rừng U Minh, vì quá bất ngờ, các đồng chí đã phải bỏ của chạy lấy người.

Chen lẫn trong những tiếng súng truy kích của quân lực VNCH, anh nghe thấy tiếng hát thật quyến rũ của Thái Tuấn vang ra từ một căn nhà. Vào lúc soát, vị chỉ huy cuộc hành quân thấy một máy thu thanh vắt lẩn lóc bên cạnh súng đạn bị bỏ lại bừa bãi. Vị chỉ huy này đã cầm chiếc máy thu thanh lên và cười nói với người phóng viên của Đài rằng: ông nhận ông Tổng Giám đốc của Đài nên đem bản hồ mấy tên làm chương trình Nhạc Chủ Đề đi vì chúng đã làm

chương trình cho cả Việt Cộng nó nghe nữa. Sau đó ông tặng người phóng viên chiếc máy thu thanh làm kỷ niệm.

Những người cộng tác

Viết và thực hiện chương trình Nhạc Chủ Đề là Nguyễn đình Toàn. Những người đóng góp vào sự thành công của chương trình này, nhất là trong lúc đầu, về phía ca sĩ có Duy Trác, Thái Thanh, Anh Ngọc, Kim Ước, Ngọc Long, Tuyết Hằng, về phần nhạc có các nhạc sĩ Nghiêm Phú Phú, Trần Ngọc, Đỗ Thiệu, Nguyễn qui Lâm, Nhật Bằng v.v... và sau này thêm Khánh Ly, Lệ Thu, Sĩ Phú, Võ Anh Tuấn, Vũ Thành An, Ngọc Anh. Một vài chương trình đặc biệt có sự góp mặt của Trịnh Công Sơn, Từ công Phụng, Lê uyên Phương...

Người ta thấy chương trình Nhạc Chủ Đề đã góp phần nào vào sự nổi tiếng của một số ca nhạc sĩ trẻ. Nói khác đi, khán thính giả bắt đầu biết nhiều đến các người này từ khi họ cộng tác với chương trình Nhạc Chủ Đề thời chưa có nhiều tiếng tăm. Cho tới nay, một số lớn những người này vẫn còn cộng tác với chương trình Nhạc Chủ Đề.

Nữ ca sĩ Khánh Ly nói rằng đây là một chương trình văn nghệ tuyệt diệu nhất mà cô cộng tác từ xưa đến nay. Cô cũng như những người khác cộng tác trong chương trình Nhạc Chủ Đề không lấy một đồng tiền thù lao nào hết. Một tuần hát một lần, mỗi lần trả 330đ không đủ tiền đi taxi. Tiền trả đã «nhiều» như vậy lại mấy tháng sau mới được lãnh nên tiền thù lao của tất cả mọi người cộng tác trong chương trình được gom lại hợp mặt ăn uống đại khái một bữa là hết nhẵn. Tuy vậy, ai cũng thích hát trên chương trình Nhạc Chủ Đề vì đây là một chương trình được thực hiện với mục đích làm văn nghệ.

Một trong những bức thư gửi về cho Khánh Ly mà chúng tôi được đọc là của 1 cô bé học trò ở Gia Định. Cô kể rằng cô đang học Lái thi thì nghe thấy tiếng hát của cô chị nổi lên từ chiếc máy thu thanh nhà hàng xóm, em học không vô nữa. Cuối thư cô bé đòi «nữ ca sĩ cần sao» phải tặng cô 1 tấm hình, bồi thường cho việc cô bé học không vô.

Khi lục tìm lại những nhạc lưu trữ tại Đài phát Thanh Saigon chúng tôi thấy 1 cuốn băng Nhạc Chủ Đề hồi Vũ thành An phụ trách. Tô mò nghe qua tới khúc cuối cuốn băng chúng tôi thấy có một đoạn Vũ thành An phỏng vấn Lệ Thu cũng hơi ngỡ ngàng:

VŨ THÀNH AN: Trước hết Lệ Thu cho biết tại sao lại đi hát?

LỆ THU: Theo nhà văn, viết là một sự bày tỏ tâm sự của mình và đồng thời viết cũng là một nhu cầu. Thu cũng nghĩ như vậy. Tất nhiên là Thu không có tài xử dụng ngôn ngữ nhưng Thu lại biết dùng hơi thở của mình để nói lên một cái gì.

VTA: Vậy cảm tưởng của Thu lúc hát ra sao?

LT: Lúc hát, Thu như quên thế giới chung quanh và hình như là thời gian lúc đó ngừng lại.

Thu chỉ còn biết bản nhạc và tiếng hát của mình. Thật ra, nếu người ta quên việc đời bằng bài bạc rượu chè thì Thu lại tìm quên trong khi hát vậy.

VTA: Theo tôi biết thì Thu bỏ học để đi hát, vậy theo Thu cái gì quan trọng nhất trên đời này?

LT: Cái quan trọng ở trên đời là làm sao được vui sống luôn, nhận chịu cuộc đời của mình. Thí dụ như Trịnh công Sơn chẳng hạn, chỉ có rong chơi, Thu cũng vậy. Chẳng có gì bằng rong chơi cả và lúc hát là lúc rong chơi đó.

VTA: Quan niệm sống của Thu như thế nào?

LT: Thu chả có quan niệm gì hết. Thu chỉ muốn sống như cây cỏ. Chỉ sống theo bản năng, muốn gì làm đó. Và lại Thu nghĩ là Thượng Đế sinh ra có những cái tốt và xấu, như vậy mình đã nhận chịu cuộc đời thì phải nhận chịu luôn cả những cái tốt và xấu đó (Tặc lười) Thu chả muốn gì hơn là được sống như cây cỏ.

Những người phụ trách

Nguyễn đình Toàn và Duy Trác là hai người khởi xướng ra chương trình Nhạc Chủ Đề. Nguyễn đình Toàn chọn nhạc, phân phối bài hát cho ca sĩ, viết và đọc lời dẫn vào bài hát. Phụ trách được khoảng ba năm, vì một vài việc bận, Toàn bỏ và Vũ thành An phụ trách mấy tháng, sau đó Nguyễn Đình Toàn phụ trách lại. Không bao lâu thì xảy ra biến cố Mậu thân, Đài chấy, chương trình ngưng 1 năm mới được tiếp tục. Từ tháng 6-71 đến nay Nhạc Chủ Đề do nhà thơ Đào trường Phúc thực hiện với thành phần ca sĩ thay đổi một phần lớn gồm Quỳnh Giao, Sĩ Phú, Diễm Chi, Ngô mạnh Thu, Từ Dung, Từ công Phụng và Thế Dung. Nguyễn đình Toàn cho biết 1 thời gian gần nửa anh sẽ làm lại chương trình này và thích giả của Đài Phát Thanh Saigon có dịp nghe lại tiếng hát của những giọng ca quen thuộc ngày nào.

...

Đại Học Luật Khoa & Văn Khoa

Quyết định của một nhóm Giáo sư Cao Học Tiến Sĩ đề:

● Giúp các sinh viên thuộc thành phần Công Tư Chức Quân Nhân ở xa không có phương tiện đến trường ghi bài.

● Hướng dẫn cách học và giải thích những phần khó hiểu trong Cours.

● Nhận ghi danh, lấy cours và đầy đủ mọi thủ tục hành chánh, thi vụ. Xin mời đến nơi hoặc liên lạc bằng thư hay điện thoại.

Trường TÂN HÀM THỤ

23, Nguyễn văn Giai Saigon (Gần cầu sắt Đakao)
Đ. T. 95.753

LỜI MINH XÁC CỦA NHẠC SĨ LÊ DINH (TIẾP THEO TRANG 42)

9—Lý ngựa ô (cũ) ban cổ nhạc Nam phần Cửu Long của Đài Saigon

10—Lý ngựa ô (mới) Bau Tam ca Đông Phương Sau 5 ngày tham dự hội chợ dân ca Quốc tế Đài Bắc và đại diện V.N.C.H. lãnh phần thưởng duy nhất dành cho hai ngoại của ban tổ chức tặng, tôi xin nhấn mạnh 3 điểm sau đây:

a) Cuộc thi nói trên là cuộc thi dân ca của các nước, chứ không phải cuộc thi trình diễn dân ca xem ban nào hay ban nào dở để định giải thưởng.

b) Chương trình dân ca Việt Nam trúng giải là nhờ ở sự kiện đã giới thiệu cho ngoại quốc biết một cách khái quát về dân ca 3 miền của Việt Nam. Tất cả những người tham dự trong chương trình đều góp công lao, không phải của riêng người nào. Trong đó ban Tam ca Đông Phương cũng góp một phần nhỏ.

c) Giải thưởng trên chỉ có tính cách tinh thần nên ngoại một huy chương, giải thưởng không có hiện kim hay hiện vật gì.

Còn sở dĩ bản tin loan đi nói rằng 3 bài dân ca Hoa thơm bướm lượn, Lý qua đèo, Lý ngựa ô

trúng giải là căn cứ vào bản tin tóm tắt của ban tổ chức hội chợ. Bản tin trên cho rằng chương trình dân ca Việt Nam đã giới thiệu nguồn gốc của 3 ca khúc tượng trưng cho 3 miền Bắc Trung Nam, có lẽ bản tin đó là đầu mối gây nên sự ngộ nhận cho ban tam ca Đông Phương.

Tôi đây, chắc đọc giả và quý vị thắc mắc đã nhìn rõ mọi sự việc và rút ra kết luận về vụ này.

Tôi sẽ không lên tiếng và bài minh xác trên đây sẽ không có nếu chuyện này chỉ liên hệ đến cá nhân tôi bởi tôi nghĩ rằng đây chỉ là một hình thức quảng cáo do ông bầu của ban Tam ca Đông Phương tạo ra để người ta biết đến mình nhiều hơn. Và lại, trên đài thành công, rất có thể ban tam ca Đông Phương dễ đi đến ngộ nhận là bất cứ cái gì hay của dân ca thì đều là của mình. Nhưng tôi phải lên tiếng vì những lời chất vấn của ban tam ca Đông Phương còn liên hệ đến nhà VTTT là cơ quan tôi phục vụ và nhất là cũng liên hệ đến hàng trăm anh chị em nghệ sĩ khác có đóng góp vào việc thực hiện chương trình nói trên.

LÊ DINH

HEPACHAUT

NƯỚC CỐT ARTICHAUT
NƯỚC CỐT GAN BỒ TỬU

SINH TỐ' B12
SINH TỐ' B1
SINH TỐ' B2
SINH TỐ' B6
SINH TỐ' PP
SINH TỐ' D2

YẾU GAN
GẦY ỒM, MẤT NGỦ
MỤN Ở MẶT
NGỪA MỀ ĐAY
THIẾU MÁU
LAO LỰC
TẢO BÓN
DUỠNG THAI
MỖI MỆT

Viên Bảo Chế HADZER

Nước Hoa

LA Déesse

747 757

*Hương thơm
Ngát ngào Quyên Rũ.*

PHẨM CHẤT HẢO HẠNG
Hợp với mọi lứa tuổi.

CO BÁN TẠI CÁC TIỆM MỸ PHẨM

Vitac

500

Bồi bổ gân cốt - Tăng cường sức lực

Ở các nhà
thuốc tây có bán

THUỐC ĐIỀU KINH GYNOPAUSINE

VIỆN BẢO-CHẾ: ODILIA PARIS
(DO HADZER BẢO-CHẾ TẠI V.N)

Tri bệnh: - THẦY KINH CHẬM.
- KINH NGUYẾT ÍT.
- TUỔI HỒI XUÂN VÀ DẬY THÌ.
- KINH NGUYẾT KHÔNG ĐỀU.
- ĐAU LƯC KINH KỲ.

BÁN TẠI CÁC
NHÀ THUỐC TÂY

K N SỐ: 80 M A.C.P. 28.2.60.

DYNACYTONE

LABORATOIRES
MILLOT
PARIS

Tri:

GẦY ỐM.
KÉM ĂN.
THIẾU MÁU.
YẾU GAN.
MỠI MỆT
LẠO LỰC HỌC NHIỀU
DƯỠNG THAI.

NƯỚC CỐT HỘT GÀ LỘN.
NƯỚC CỐT MÁU ĐỎ.
(HỒNG HUYẾT CẦU)
NƯỚC CỐT GAN BỒ TỬ
(SINH TỐ B12)
NƯỚC CỐT CUÔNG BAO TỬ.
NƯỚC CỐT THẢO MỘC.

DO HADZER BẢO CHẾ NHƯỢNG QUYỀN

K N SỐ: 70 M A.C.P. 28.2.60.

VIỆN-SỬA-SẮC-ĐẸP

ELIZABETH

CẨM-THẠCH

141110 CÁCH MẠNG (10 Hồ-biêu-Chánh) SAIGON
ĐT : 40.474

Được nhiều Báo chí Thủ-Đô khen tặng
nhất Việt-Nam hiện nay.

Do Madame CẨM THẠCH

TỐT NGHIỆP : HAI CẤP BẰNG ĐẠI HỌC
THẨM-MỸ WARFLYNN BEAUTY COLLEGE
VÀ CINDERELLA BEAUTY INSTITUTE TẠI
HOA KỲ.

TU NGHIỆP : ● JUJIN HOSPITAL, TOKYO
NHẬT.

- VIỆN THẨM MỸ SHISEIDO TOKYO NHẬT.
- VIỆN THẨM MỸ YAMANO TOKYO NHẬT.
- VIỆN THẨM MỸ HIBIYA CLINIC TOKYO NHẬT.

CẨM THẠCH

Với sự cộng tác của 2 Bác sĩ chuyên khoa

GIẢI-PHẪU-THẨM-MỸ

DANH TIẾNG NHẤT THỦ-ĐÔ

Đích thân Mme CẨM THẠCH vẽ những kiểu mắt thật đẹp trước khi cắt, và mặt nạ
ĐO MŨI.

QUÝ BÀ, CÔ KHỎI TÓN TIỀN ĐI NHẬT vẫn có đôi MẮT ĐẸP LÔNG LẦY VÀ
QUYẾN RŨ, BỘ NGỰC ĐẸP, CĂNG PHỒNG HẤP DẪN. BẢO ĐẢM 100/100, MŨI CAO
đẹp tự nhiên.

MÁ ĐỒNG TIỀN, MÔI CONG, CẨM CHÉ, BỘ SINH DỤC, CĂNG DA MẶT, TẬT
BẨM SINH.

Lột bỏ lớp da mặt cần cỗi, nhăn nám, đề quý Bà, Cô trẻ đẹp mãi mãi.

THAY DA MẶT, CỔ, TAY CHÂN, THAY DA TOÀN DIỆN, CHỈ NĂM NGÀY SẼ TRẺ
LẠI 20 TUỔI.

Đặc biệt EO NHỎ bao nhiêu cũng được, mập làm ốm, và thân hình tuyệt đẹp.

Cắt NỐT RUỒI, THỊT THỪA, VẮ SẼO, NHĂN, NÁM, TÀN NHANG, BÓP LỖ CHÂN
LÔNG

Trị tuyệt các mụn, chữa trị theo khoa học tối tân, dùng toàn mỹ phẩm Pháp, Mỹ.

MỘT ĐÊM VĂN NGHỆ TẠI HỘI VIỆT MỸ

Thính đường hội Việt Mỹ đã đông nghẹt thính giả trong buổi

trình diễn
nhạc
cổ truyền Việt Nam
và
cổ điển Tây Phương

tối ngày 4-12-71 vừa qua. Nhiều tiết mục đặc sắc đã được liên lạc trình tấu.

Sau phần nhạc Cổ truyền Việt Nam do
Cô Phương Lan độc tấu đàn tranh bài Ngũ
Đối Hạ và màn đồng ca 3 bài dân ca đã được
thính giả tán thưởng.

Tiếp đó là phần độc tấu Dương Cầm do
6 môn sinh của Giáo sư Nguyễn Cầu trình
tấu. Thính giả chú trọng ngay từ tiết mục đầu
do em bé HUỖNH THỊ PHỤNG THANH lên 8
tuổi độc tấu bài AH VOUS DIRAI-JE MAMAN
gồm có 1 mệnh đề và 12 biến khúc của MO-
ZART dưới những ngón tay xinh đẹp, bé nhỏ
và rất linh hoạt, những âm thanh lúc thì hồn
nhiên, có lúc di dỏm làm cho người nghe thấy
đẽ chịu và thoải mái. Sau đó là bài LA FI-
LEUSE của MENDELSSOHN do em BÙI THỊ
TUYẾT MAI trình tấu cũng thu hút được
thính giả. Em LÊ NGỌC CHÂN, đại diện cho
nam giới trong bài SONATE số 10 của MO-
ZART đã nổi bật lên với kỹ thuật xử dụng
dương cầm vững chắc và chải chuốt những

câu nhạc luôn luôn thay đổi màu sắc và tôn
trọng bút pháp của tác giả. Hai bài SONATES
của SCHUMANN và SONATE PATHETIQUE
của BEETHOVEN do các cô NGUYỄN TUYẾT
LÊ và ĐÀO THỊ PHƯƠNG SA trình tấu cũng
được tiếp đón bằng những tràng pháo tay.
Chương trình kết thúc với bài RAPSODIE
số 12 của LISZT do cô TRẦN THỊ KIM ANH
trình tấu. Thính giả đã hết sức ca ngợi nữ
nhạc sĩ trẻ tuổi này có một lối diễn tấu vững
chắc, truyền cảm và sâu sắc.

Một lần nữa KIM ANH lại thành công
trên con đường nghệ thuật.

Tuy nhiên thính giả cũng không khỏi bức
minh vì những ông phó nhòm quá sốt sắng
đã ngang nhiên đi lại trong lúc đang trình tấu
nhạc.

HOÀNG MINH

Các nữ Minh Tinh thượng thặng màn ảnh sân khấu :
Bạch Tuyết, Ngọc Giàu, Phương Liên, Như Ngọc,
Hồng Nga, Lệ Thủy, Kiều Mai Lý, Ngọc Tuyết...

TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU :

Thẩm Mỹ Viện

CRYSTAL

NGÔ VĂN HIẾU

Do bà Ngô Văn Hiếu, tốt nghiệp các viện đại học thẩm mỹ Nhật Bản, Pháp Quốc, Hoa Kỳ điều khiển.

Số 101 Công Lý — Saigon — lầu 1
 (Thương Xá Tam Đa) Đ.T. 99.594

●●●●●●●●

Đặc biệt

- Lột da mặt và căng da mặt để trẻ lại 20 tuổi,
- Mất một mí thành hai mí
- Mũi thấp thành mũi dọc dừa
- Má lúm đồng tiền, cằm chẻ, môi trái tim
- Ngực lép, ngực xệ, trở nên căng phồng hấp dẫn
- Giải phẫu thẩm mỹ và giải phẫu các tật bẩm sinh
- Trang điểm cô dâu, dạ hội, truyền hình

Với sự cộng tác của nhiều bác sĩ chuyên môn về thẩm mỹ, quý vị sẽ hài lòng vì được sửa sắc đẹp hoàn toàn hợp với khuôn mặt và vẻ đẹp sẵn có của quý vị.

BẠCH TUYẾT :

«Cải Lương Chi Bảo»

Mỹ viện Ngô Văn Hiếu là nơi chúng tôi thường xuyên lui tới để được săn sóc về thẩm mỹ và hóa trang. Nhờ đó chúng tôi giữ được sự trẻ trung tươi đẹp và cảm tình nồng nhiệt của quý khán giả.

Bianca

hương thơm dịu dàng
tẩy sạch bột vôi
mặt miệng trắng răng

GIÁ LẠI PHẢI CHẴNG
KHÔNG KEM NÀO BẰNG

